Päewaleht

Tänast lehte 10 külge

PÜHAPÄEVAL HINNATA KAASANDED
PILKE- JA NALJALEHT „KRATT“ JA KUNSTI ERILISA „KUNST JA KIRJANDUS“

Toimetus ja talitus: Pikk tän. 2. Kontor avatud 9—5. Ärijuhatuse kõnetunnid 9—11. Aadress: „Päevaleht“ Tallinn, postkast 433.

Telefonid: Keskjaama väljakutse nr. 428-83 igal tööpäeval kella 8—17. Kella 17-nest alates kuni kella 8-ni teisel hommikul ja pühapäeviti on kasutada järgmised numbrid: nr. 428-84 lehe kontor, ukseboidja Pika t. raamatukauplus: nr 428-85 lehe ekspeditsioon; nr. 428-86 trükikoja kontor: nr. 428-87 peatoimetaja Tammer; nr. 428-88 toimetuse kaugekõned ja nr. 428-89 ärijuhatus Pärnu m. ja Suur Karja tän. nurgal asetseva raamatukaupluse tel. nr. 446-11 ja 479-25.

Peatoimetaja H. TAMMER

Üksik number 7 s
Jimub 7 korda nä
TELLIMISHINNAD

1 kuu postiga 1 kroon 80 senti.	1 kuu po
2 kuud „ 3 „ 60 „	2 kuud
3 kuud „ 5 „ — „	3 kuud
Üle 3 kuu korraga tellides iga järgneva kuu eest 1 kr. 50 s.	Üle 3 k järgneva
Välismaale 4 kr. kuus.	Adre

Kuulutuste hinnad: kuulutuste küljel 6 s ja teksti sees 17 senti mm veeru laiuses. K kuni Kr. 3.— poole hinna

Kuulutuste koha valikut ei kin
Kuulutusi võetakse vastu lehe jooksvasse numb laupäeval kl. 10-ni.
Tarvitamata jäänud käsikirju alal ei hoita. Need vastav postmark on lisatu

Nr. 340 — Teisipäeval, 14. detsembril 1937 — XX

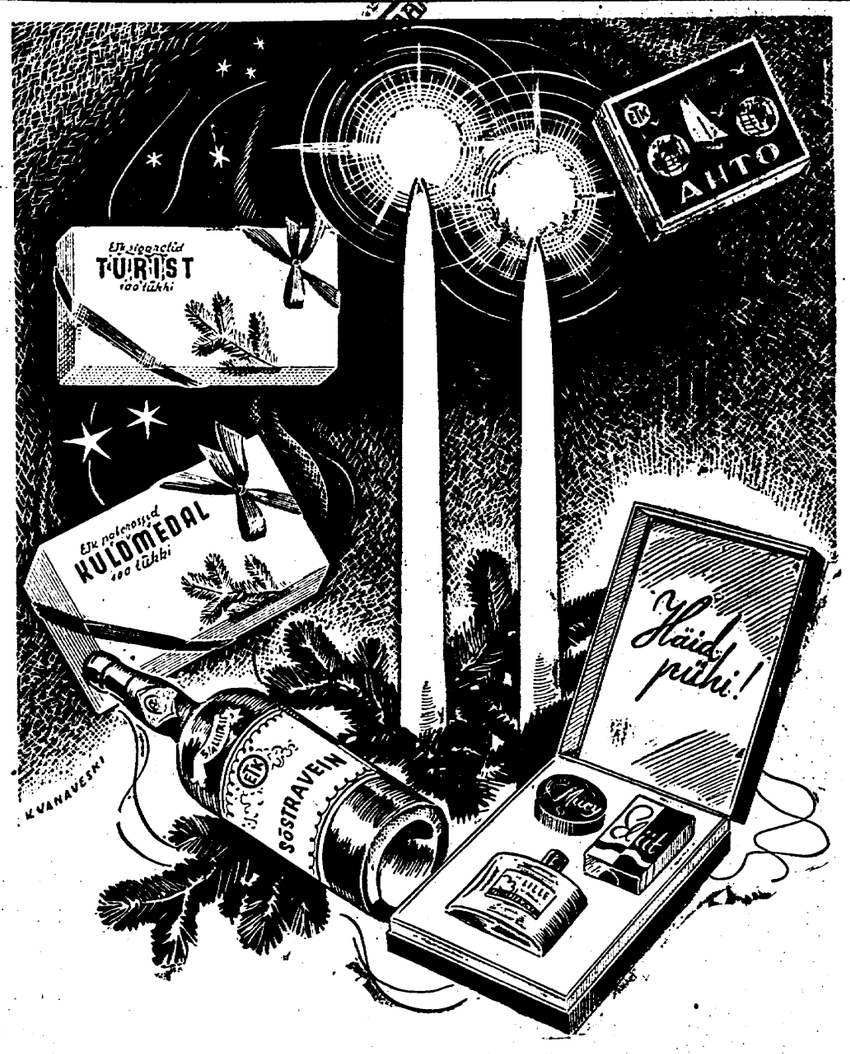

Pühade-meeleolu
tõstavad naudingsuitsud Ahto, Turist, Kuldmedal, ETK veinid, kohvid ja kosmeetikakaubad.
Pühiks nägusaid kinkekarpe

GLORIA DANCING
Homme, 14. dets., algusega kell ½10 õht.
SUUR JÕULUEELNE vorstiõhtu.
KUVAÄR ühes õlle, napsi ja sissepääsuga Kr. 1.75.
TÄIELIK KABAREE-EESKAVA.

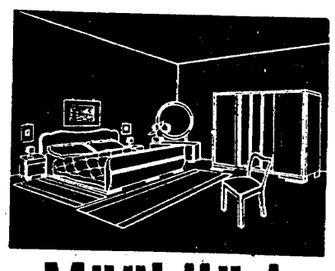
SUUR VALIK KVALITEETMÖÖBLIT
Tellimiste täitmine täpne, soodsad maksutingimused
R. STUDEMEISTER & H. ZIWJAN
Mööbliäri
S. Karja 23, tel. 438-69.

Kaunimad tähe
põhjataevas on Siirius, Kapella, Arcturus
raadioalal on patarei-superid
SIIRIUS 5-lambiline, 4
KAPELLA 4-lambiline, 3
ARCTURUS 3-lambiline, 3
ÜLO RAAD
LADU JA MÜÜGIOSAK
TALLINN, PIKK T. 3, TEL.
ESINDUSED:
TALLINNAS: A.-S. Tormolen & Ko ● VILJANDIS:
● PÄRNUS: Chr. Sarapuu ● RAKVERES: Solom
Mõtus ● TARTUS: K-m. Vennad Prüüs ● NARVA
molen & Ko ● JÕHVIS: Jaan Joosep ● VÕRUS: T
● HAAPSALUS: Stein ● TÕRVAS: Erich Tennov
Th. Karolin.

Hallo, hallo!
Sobiwa jõulueelse meeleolu leiate ainult
restoran „Passaashis“
Sauna tän. 1.

RESTORAN „ASTORI
TELEFON 437-00.
Kesknädalal, 15. detsembril s. a. jõuab kohale jõuluvana, jagad
Peale selle
KABAREE MUUSIKA TANTS

Ilmub igasse perekonda lastele ja noortele
● Rikkalik, mitmekesine sisu, jutustusi, vesteid, muinasjutt, hulk siseillustratsioone, ja värviline kaas ●
Päikese talveŽurnaal
● Hind 35 senti
Tutvuge „Päikese“ tellimistingimustega 1938. a.
Müügil igal pool
Posti aadress: Päike, Tallinn pk. 462.

15. dets. s. a.
lõpeb rahvusliku arstiteaduse ja tervishoiu suurteose
TERVISE KÄSIRAAMATU
soodustatud hindadega ettetellimine. 15. dets. maksab teos ettetellijaile Kr. 24.—. Pärast seda köidete kaupa Kr. 28.— ja vihkude kaupa Kr. 32.—. Teost trükitakse ettetellimiste ulatuses. Üksikvihud müügile ei tule.
Kaastöölisteks 60 eesti õpetlast.
E. TERVISHOIU MUUSEUM,
K. Põdra, 32, Tartu. Telef. 600.
Posti jooksev arve 23-69.

Kui osta
Rootsi
AC
siis val
ja oma
suurima
jõulu
Esindus, ladu
A. Sell
Tallinn, V

Homme algab „apelsinipalawik“

Esimesed apelsinid tulewad Küprose saarelt. — Palestiina kaup jõuab kohale 20. detsembril

Homme algab apelsinide hooaeg. Homsest päevast alaneb apelsinide toll 20 sendi võrra kilolt, mis keskmise apelsini kohta teeb välja umbes neli senti. Seevõrra tuleb apelsin tarvitajale odavam.

Apelsini tolli täielist kaotamist pühadeks valitsus ei ole pidanud võimalikuks. Apelsinidele jääb esialgu 20-sendiline tollikoormis + 10-sendiline erimaks aiasaaduste väljaveo ergutamiseks. See 30-sendiline maksukoorem teeb apelsini tarvitajale kuue sendi võrra kallimaks. Vastavalt odavamaks lähevad apelsinid siis, kui valitsus hiljem peaks kaotama apelsinitolli. Läinud aastal sündis see alates 10. veebruarist.

Arvatavasti jõuavad apelsinid juba homme kauplustesse müügile. Väiksem partii apelsine, 350 kasti, saabus Tallinna sadamasse juba paari päeva eest. Need apelsinid on pärit Küprose saarelt Vahemerel. Teine väike saadetis tuleb kohale tänaseks Londonist. Selle saadetise päritolu esialgu ei ole teada. Alles 20. detsembril on oodata suuremat laadungit apelsine, mis tuleb otseteed Palestiinast.

Üldse on antud pühadeapelsinide sisseveoks litsentse 100 tonnile. Importörid on kalkuleerinud apelsini suurmüügi hinnad 30 kroonile kasti eest. Keskmine apelsin peaks sel puhul tulema kauplustes müügile 20 sendiga. Kui elavaks kujuneb see apelsinide eelhooaeg, selle kohta on esialgu varane teha ennustusi.

„Riigi Viljasalv“ laseb müügile jõusöötasid

Majandusministeeriumi ettepanekul wabariigi walitsus lubas „Riigi Wiljasalwel“ walmistada ja müüa loomajõusöötasid järgmiste hindadega: karjasöödt nr. 1 — 14 senti kg; karjasöödt nr. 2 — 15 senti kg ja sigadesöödt 13,25 senti kg franko saatejaam. Jõusöötade walmistamiseks minewate aincte sisseostuhindade wõi kooskeisude muudatuste puhul lubatakse „Riigi Wiljasalwe“ juhatusel wastawalt muuta jõusöötade hindasid.

Kuigi tänawuse aasta saagid on paremad möödunud aasta saakidest (wälja arwatud kartul ja juurwiljad), on loomasööda järgi nõudmine siiski wõrdlemisi elaw. Selleks annawad põhjust loomasaaduste hinnad, mis sügisel püsisid kõrgel. Samuti on loomade arw suurenenud, mis teisalt tõstab nõudmist loomasööda järele. Eriti rohkesti nõutakse walgurikkaid jõusöötasid. Linaseemnekoogid on wabrikutes osalt kuni weebruarikuuni ette müüdud ja nende hinnad tõusewad iga päewaga.

Põllutööloda kogus „Riigi Wiljasalwe jooxil andmeid jõusöötade tarwituse kohta kohalikelt põllumeeste konwentidelt. Neist andmeist nähtub, et jõusööda nõudmine wõib tõusta eelmise aasta tasemele.

Käesolewal aastal kawatseb „Riigi Wiljasalw“ walmistada ja müügile lasta kolme sorti jõusöötasid, kaks piimakarjale ja üks sigadele. Karjasööda segujahu oleks märkja walgurikkam möödunud aastatest. Madalama walgusisaldawusega jõusööt sisaldaks seeditawat walku 16% (möödunud aastal 14%) ja kõrgema walgusisaldawusega 15 senti kg ning sigade sööt 13,25 senti kg franko saatejaam. Peale selle tuleb ostjal maksa koti eest 0,5 senti kg kohta.

Kui wõrrelda neid hindu praegu turul olewate loomasöötade hindadega, siis selgub, et „Riigi Wiljasalwe“ poolt walmistatawa jõusööda söötühik tuleb odawam, wälja arwatud linaseemnekoogid.

Kaarma pastoraat tules

Kuressaare, 14. 12. Täna keskpäewa paigu süttis põlema Kaarma pastoraat, mis on Kuressaarest 16 km eemal. Tuli sai alguse wigasest korstnast. Hoone on ölgkatusega. Sündmuskohale sõitis tuletõrje. Tulekahju ulatuse kohta puudunwad esialgu teated.

Topo-hüdrograafia kutseliigi ohwitseride ettewalmistamise seadlust

muudeti riigihoidja dekreediga 11. skp. selles mõttes, et nüüd on võimalusi järjekordse topo-hüdrograafia kursuse avamiseks vajaduse järele, ilma et seda võiks takistada eelmise topo-hüdrograafia kursuse kestvus. Edasi võimaldub nüüd korraldada topohüdrograafia kursuse õpilaste varustamist sõjakooli ohvitseride klassis viibimisel ühiseil aluseil väeosadest sõjakooli ohvitseride klassi vastuvõetud õpilastega.

Eesti uus saadik jõudis Soome

Helsingi, 13. 12. (ETA) Eesti uus saadik Soomes R. Möllerson ühes abikaasaga saabus täna kell 14.50 lennukil Helsingi. Lennuwäljal olid saadikut wastu wõtmas Eesti asjadcajaja E. Höbemägi abikaasaga, Soome wälisministeeriumi esindajatena protokolliülem Hakkarainen ja ofakonnaülem Koistinen. Warsti pärast saabumist Möllerson wõttis wastu Soome ajakirjanikke, andes neile lühikese jutuajamise oma uuele ametikohale asumise puhul. Saadik Möllerson esitab oma wolitused weel käesolewal nädalal.

VEINI-KOLONIAAL- ja DELIKATESSIKAUPLUS
A. KAMPUS
(end. V. Demin) Vene t. 1. tel. 43504

Suitsetatud hanerind,
suitsetatud lõhe, kalamari
karpides

Walge nagu jõuluööl!
Seadke pühiks elekterwalgustus sisse.
Montööride kohalesaatmine igal ajal.
Elektrotehnika-büroo
Sakala tän. 36—8, tel. 483-96.

Pianiinosid J. Becker,
valmistatud oma töökojas tuntud meistri E. IHSE juhatusel, soovitab
suures valikus
Joh. Mitt, Pikk 1, tel. 433-74.

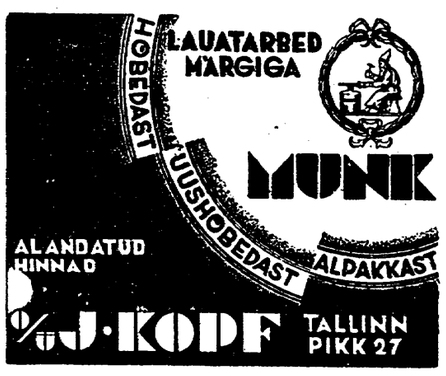

Jõuluks
värsket kompotti, rosinaid, prääniku, kompvekke, küünlaid jne., jne. Suhkrut, jahu, mannat, riisi, tubakakaupu jne. soovitab
K-m. M. Sõerde
Tallinn, S. Tartu mnt. 21, kõnetr. 308-29.

Tarvitage kohvikoorena kondenseeritud
Rammu-piima
● Sisaldab 9% rasva ja seisab kaua värske.

10 päeva jääb veel jõuluni...

Mõne kingi valimine võtab aega. Praegu on meie valik rõõmuvalmistavaist jõulukinkidest täielikem. Mõelge juba praegu oma headele tuttavatele.

E. GÜNTHER

TALLINN ● TARTU ● VILJANDI ● PÄRNU

Suuski,

suusakeppe, suusasaapaid j. m., suusatarbeid, nukuvankreid, jalutuskeppe, kelkusid, uiske, korve ja moodsat korvmööblit soovitab

ELMAR SALIS

korvmööbli- ja jalutuskepitööstus ja äri, Tallinn, Pikk 29.

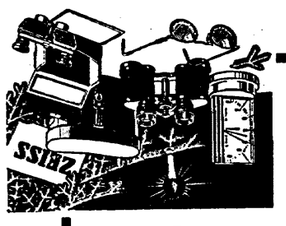

Tõelist rõõmu tunneb see, kelle jõulukingitused on ostetud

Aug. Amos'e

juurest, Pärnu mnt. 10

Piirivalve Tallinna jaoskond

müüb enampakkumisel

18. detsembril 1937. a. kell 11.00
Tallinnas U.-Sadama tän. 9

mitmesugust Piirivalvele kõlbmata varustust, nagu: postikajukad, wihmakuued, wiltsaapad, autokummid jne.

Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval kella 0900 kuni oksjoni algusent.

Piirivalve Tallinna jaoskond.

T. L. Naiskutsekooli Lõpetajate Ühing
korraldab

kursused:

1. kolmepäevased jõulutoitude ja küpsiste valmistamiseks
2. warrastel kudumises ja heegeldamises;
3. lõigete joonestamises

Teateid saab Kuninga 2—6, kella 10—5 **Juhatus.**

KUULUTAJAILE TULNUD KIRJAD

13. dets. sisse tulnud kirjad.

1/1161	3	1/8021	1	21/1101	5	21/1861	2
1/1921	4	1/1321	1	21/1501	5	21/1581	5
1/1441	1	1/1801	1	21/1901	4	21/1381	1
1/201	1	2/922	1	21/1661	1	22/1902	2
2/1362	8	2/1162	5	22/1862	28	22/1622	1
2/1642	5	2/1882	12	22/1822	9	22/1542	2
3/1563	7	3/1603	3	22/502	1	22/1422	3
3/1923	6	3/1643	6	23/1863	34	23/1103	8
4/1724	28	4/1564	4	23/943	1	23/1743	2
4/1244	2	4/1634	1	23/1063	1	24/1104	1
5/1445	13	5/1765	17	24/1064	5	24/1904	2
5/1565	6	5/1925	6	24/1264	1	24/1744	1
5/1165	9	5/1805	2	24/1664	1	24/1584	1
5/1645	2	5/365	1	24/1384	1	25/2425	8
6/1726	2	6/1446	1	25/1825	2	25/1785	2
6/1686	2	6/566	1	25/1145	1	25/1465	1
6/1126	1	6/1366	1	25/1065	1	26/2426	14
7/2407	11	7/1407	2	26/1666	8	26/786	1
7/1687	3	7/1247	1	26/1706	3	27/1427	5
7/1807	1	8/1568	1	27/1147	1	27/1067	3
8/1128	2	8/1368	4	27/1027	1	28/1708	2
8/1488	2	8/1808	2	28/1748	5	28/1428	3
8/1608	1	8/1168	1	28/nr.	1	29/1869	1
8/7788	1	9/1929	2	29/1629	42	29/1669	8
9/1369	7	9/1129	5	29/1625	1	29/1189	1
9/1689	3	9/1649	4	30/1550	2	30/1110	3
9/1729	4	9/1489	1	30/1150	11	30/1750	4
10/1890	5	10/1573	1	30/1390	1	30/2430	7
10/1130	18	10/1180	1	30/1950	1	30/1830	1
10/1330	2	10/1130	1	30/5650	2	30/1011	1
11/1611	2	11/1931	1	30/1030	1	31/1751	2
11/1651	4	11/1811	3	31/1551	1	32/1632	4
11/1331	1	11/1891	1	32/1752	9	32/1152	7
12/1153	1	12/1492	9	32/1792	1	32/1552	1
12/1572	2	12/1652	3	33/1633	5	33/1155	1
12/1692	1	12/1812	6	33/1793	3	33/1553	3
12/1412	3	12/1252	1	33/1033	4	33/1393	2
13/2413	5	13/1733	3	33/1153	1	33/513	1
13/453	3	13/1653	2	33/1158	1	33/1233	1
13/1773	9	13/1413	2	34/1474	5	34/1194	5
14/1894	1	14/12252	1	34/1154	4	34/1834	3
14/1214	1	14/8674	2	34/1874	1	34/1554	4
14/1614	1	14/1094	2	34/1434	1	34/1475	1
14/2414	1	15/1615	1	35/1795	30	35/1875	3
15/1855	1	15/1575	7	35/1155	2	35/1075	1
15/1735	1	15/1135	2	35/795	1	36/1436	2
15/1095	2	16/1616	3	36/1676	4	36/1236	4
16/1612	1	16/1816	2	36/1116	1	36/1596	1
16/1136	2	17/1577	1	36/2436	1	37/1557	10
17/1737	21	17/1537	1	37/1577	1	37/1237	1
17/1097	5	17/1773	1	37/1717	2	38/1838	18
17/1417	3	17/977	1	38/1598	5	38/1158	10
17/1377	1	17/1337	1	38/1678	11	38/1718	6
17/457	1	17/2497	1	38/1918	4	38/1198	3
18/1178	10	18/1418	3	38/1878	2	39/1559	7
18/1058	1	18/1098	9	39/1119	3	39/1799	1
18/1658	7	18/1138	2	39/1639	4	39/1919	2
18/458	1	18/338	1	39/919	1	40/1120	8
18/298	1	18/1578	1	A. 9393	6	A. 9403	2
19/1499	1	19/1259	1	A. 9398	2	B. 4931	2
19/1859	1	20/1060	1	B. 4962	2	M. 12252	16
20/1868	1	20/1180	10	M. 12187	1	M. 12251	2
20/1860	6	20/1107	1	R. 12209	3	Raadio	1
20/300	1	20/1140	2	333			1
20/1300	1	20/1660	4				

Kokku 981 kirja.

Kui muret teeb kauneima

JÕULUKINGI VALIK

siis astuge aegsasti

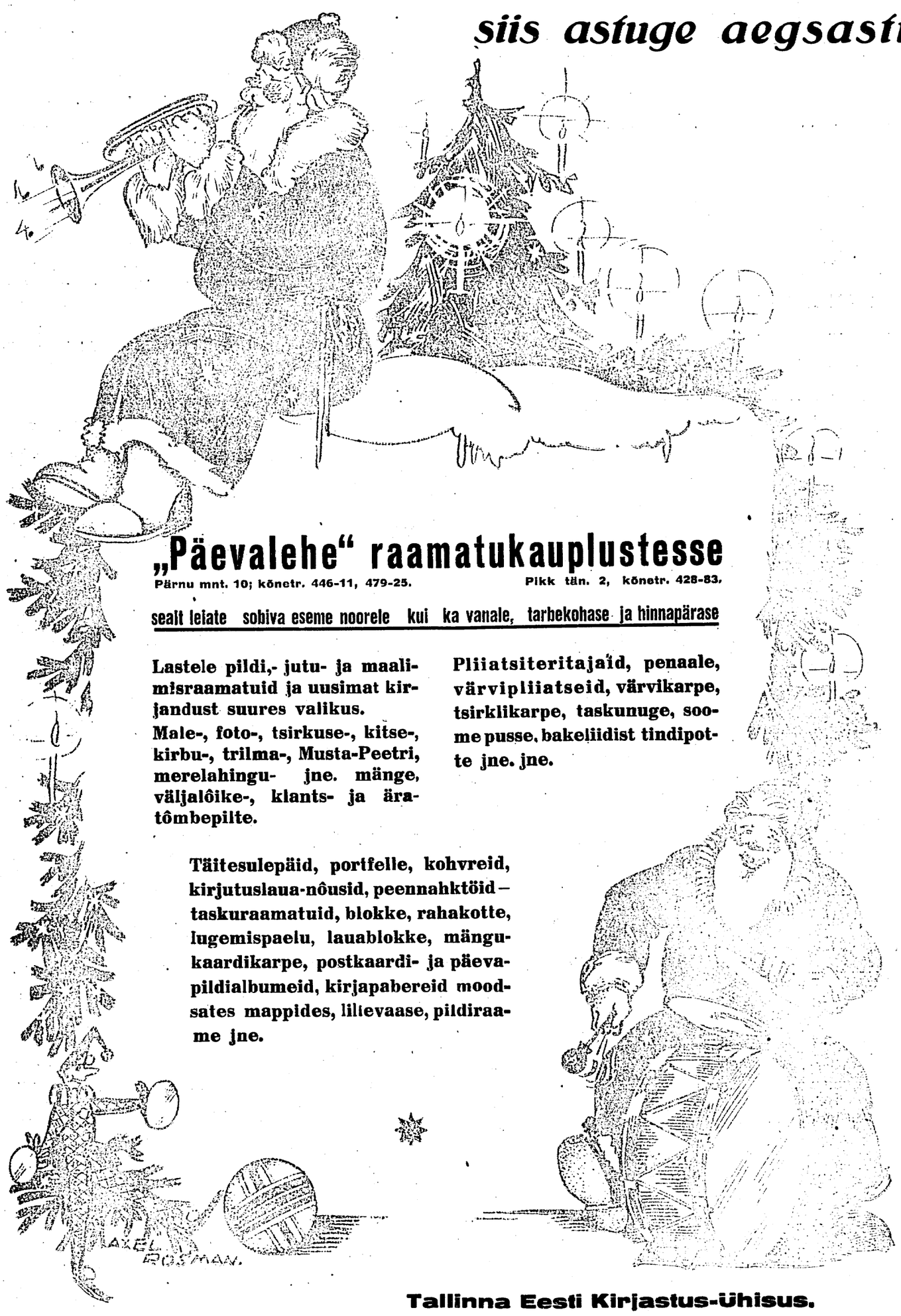

„Päevalehe" raamatukauplustesse

Pärnu mnt. 10; kõnetr. 446-11, 479-25. Pikk tän. 2, kõnetr. 428-83.

sealt leiate sobiva eseme noorele kui ka vanale, tarbekohase ja hinnapärase

Lastele pildi,- jutu- ja maalimisraamatuid ja uusimat kirjandust suures valikus.

Male-, foto-, tsirkuse-, kitse-, kirbu-, trilma-, Musta-Peetri, merelahingu- jne. mänge, väljalõike-, klants- ja äratõmbepilte.

Pliiatsiteritajaid, penaale, värvipliiatseid, värvikarpe, tsirklikarpe, taskunuge, soome pusse, bakeliidist tindipotte jne. jne.

Täitesulepäid, portfelle, kohvreid, kirjutuslaua-nõusid, peennahktöid — taskuraamatuid, blokke, rahakotte, lugemispaelu, lauablokke, mängukaardikarpe, postkaardi- ja päevapildialbumeid, kirjapabereid moodsates mappides, liilevaase, pildiraame jne.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisus.

Müüakse

Kodukaunistamiseks

vaipu

suures valikus saadaval äris Voorimehe tän. 9. „Päevalehe" majas.

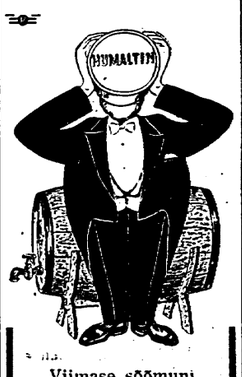

Viimase sõõmuni nauding:
KODUÕLU
ÕLLEEKSTRAKTIST

HUMALTIN

Saadaval rohu- ja koloniaalkauplustes.

V. Treublut

Volta 3. Telef. 440-88

Kõrvetatud

KOHV

KÕIKIDES ERISEGUDES

Müüa

pesukapp, raudvoodi, naister. kingi, sügismantleid ja muid asju. Hollandi tän. 10—7.

Müüa

diivanilaud— 8 kr., naister. pruunid veesaapad — 5 kr., maalid 5 kr. kuni 10 kr., villast riiet (sünnis kardinateks). Lennuki 13—5, näha õht. pärast kella 7.

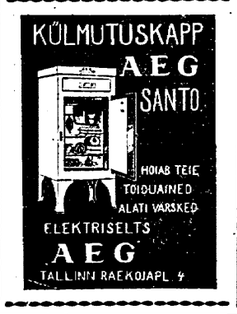

Eelolevaiks pühiks

rikkalikus valikus daamide ja härrade moekaupu

L. Pärli moe- ja pesuäri Tallinn, Pikk tän. 5.

Triiksärgid

suures valikus uudismustrites Voorimehe tän. 9, äris, („Päevalehe" maja).

4000 5-grammilist pakki

rasket lamettat

müüa. Kirj. slt. „25/2465".

Mink

Zuchttiere von hoher Qualität und wohlbekanntem Stamm. Flemingsberg pr. Huddinge. Schweden.

Müüa odavasti pruugitud

mööbleid,

pehmeid toole, laudu, woodeid, pilte, raame ja palju muud majakraami. Tolli t. 4—2, Pika tän. lõpul.

Soodsaim ostukoht pühiks

R. Saad'i

jalanõudeäri, Maakri 4.

Müüa

hagijakutsikad

2½-kuised (kutsikate isa puhastverd šveitsi tõugu, kõrge 40 sm, ja ema poola tõugu, kõrgus 50 sm). Jakobsoni 43.

Talu

müüa (soovikorral ühes inwent. ning kohe üle anda), Tallinnast 20 km, omnib.-l. ääres. Suur. 33 t. ühes tükis, hinnat. 108 pk.-rbl. Teateid annab ning kaupa teeb Randwere postitalu juhat. Wiimsis. Telef. 428-40/25 I.

Hea ostjaskonnaga

võilaud

on müüa. Teateid saab Tartu mnt. 68—3.

Veoauto

2½-tonn., ühes pikemaajalise tööga müüa. Küsida Aia ja V. Viru tän. nurgal bensiinijaamast.

Juhuslikult väga odavasti müüa naisterahva uus

talvmantel

Liivalaia 98—2.

Müüa odavasti

2 viulit

(pruugitud), täis ja ¾ ja balalaika. Õle 34—8.

Maasõidusaan

müüa. S. Pärnu 93—10, näha 10—2.

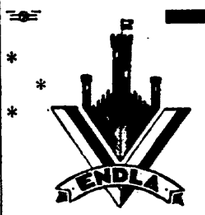

TALLINN
MAAKRI T. 28.

Odavad

maiustused!

(Schokolaad, kompvekid, vahvlid etc.)

Ka väikemüük tarvitajaile!

Täielist

jõulurõõmu

walmistate, kui kinke ostate

R. Lange

kullasepaärist
Wanaturukael 5.

Lauatussõrmuseid 960°, 750°, 585°

Kohale jõudnud uudiseid, KRISTAL JOSEPHINENHÜTTE ja tõistest vabrikutest, KULD- ja HÕBEASJU, KÄEKELL parimatest Schveitsi vabrikutest. Hinnad mõõdukad. Oma töökoja

Balti Päästeseltsi
Eesti Rannasõidu L
Tel. 306-85.

Käesoleval nädalal saada

a-l. „Dagmar"

Tallinnast Kärdla

neljap., 16. dets., kell 8 hommiku
Tagasisõit Kärdlast reedel kell 20.00

OKSJONI

20. dets. kell 12.00
müüakse Linna II haiglas, Magasin 2 vana haigeveotõlda.

20. dets. kell 12.30
müüakse Leunuki t. 23 vana pl (umb. 850 kg).

20. dets. kell 13.00
müüakse Linna Tööhoovis, V. Ra värav 2, vana haigeveoauto, rauda, vana malmi, vanu autokur vana autokere, vanu uksi, vanu a raame, vanu sapöörilabidaid ja plekki.

Linna oksjonaa

Ärge unustage, et kauneim kink ja parim seltsiline pühadeks on

raadioaparaa

Saadaval eriti madala hinnaga soodsate tingimustega suures va Kvaliteet-suursuperid **Kr. 150** kallimad. Tutvumine meie apa tidega on Teile ainult kasuks.

F-a Kuuse & Siliman

Kullasepa tän. 4, II korral.

Müüa maal

maja

kiriku juures, kaupluseruumidega. Endine — suured ruumid, elektrivalgustus. 8 ha ühes metsaga. Osa Maapanga laenu, sisse 9% ostuhinnast. Hind 3500 krooni ühes siss dega. Aadress: Läänemaal, Piirsalus, Aleksa Kits.

TALLINNA TOLLIINSPEKTSIOON MÜÜ
kuni 12. jaanuarini 1938. a.

lehttubaka

85 palli, kokku 6036,650 kg., hinnaga Kr. 2,4

Lehttubakat võib osta terve partiina osade kaupa, kusjuures tuleb esitada RT 8 35. a. ettenähtud sisseveoluba.

Teateid müüdava tubaka kohta saab linna Tolliinspektsiooni operatsioonisaalis ak

Tapa vorstikauplus

soovitab eelseiswaieks pühadeks wast kohale jõudnud häid suitsujõinke, -ribijid ja igasugusid worste. Häid odawaid õunu ja Saaremaa mett, pealesselle igasugusid pühadekaupu.

Roosikrantsi 15

Postmarke,

moodsaid seeriaid, ja blokke odawasti.

Nimestik maksuta.

Margiäri „Unica",

Dunkri 7, Tallinn.

Ostke villased

voodivaibad

(tekid) ärist Voorimehe t. 9. „Päevalehe" majas.

Ei ole mõtet tallimalt maksa, kui on võimalik saada odawasti parimaid Eesti ja teiji **postmarke** ta blokke (suures valikus) Wene tän. 1—9, 2. korral.

Müüa mitmesuguseid meeste

riideid

odavasti. Mäekalda tän. 21—1.

Soodsatel tingimu tel o s t a t e

1 PÜHA KINK

JÄRELMAKS alates

Kr. näda

nagu riiet, pes jalanõusid, mööb oma tööstusest j. asju.

FIRMA

GRIPO

om. N. LÄÄTS
Narvam. 45, t. 301-

Soe põran

Põrandakatmise plüüs suse) ühes tükis 5,1 m müüa, tumepruun. ja näha S. Tartu II kord.

Ainult hästi tehti

diivanei

ja nugitoole ostate pühiks Tehnika tän. tust. Palju moodsa liriideid. Hinnad odawad.

Juhuslikult müüd uus

karakulma

keskmisele kaswule. farusnahatööstusesi tän. 3.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükk

Valimised muusika ja lauluga

Nagu telegrammid teatawad, on Nõukogude Wene parlamendi- ja kõrgema nõukogu mõlema koja waliministest wõtnud osa 95 protsenti häälesõiguslikest kodanikest. Hommiku kella kuuest kuni ööji kella 12-ni pühapäewal käisid miljonid inimesed waliniskastide eest läbi pidulike rongkäikudena, muusika, laulu ja lippudega, ja isegi raugad, kes kunagi elus ei ole weel osa wõtnud mingisugustest waliministest, käinud nüüd häältamas ühes oma 18-aastaste lastelastega. Ei ole ühtki kahtlust, et kõik see hulk miljoneid inimesi on häältanud üksmeelselt üles seatud kandidaatide poolt — kuna teist wõimalust wastaskandidaatide puudumisel ei olnudki ja häältamisest eemalejäämiseks puudus ka wõimalus. Iga kodaniku isikutunnistusele tehti märkus häältamiselkäimise kohta, puudujad loeti wasturewolutsionäärideks. Iga häältaja pidi ümbrikku mahutama talle kätte antud sedeli ametliku kandidaadi nimega ja kui keegi oleks mõtelnud seda sedelit rikkuda, siis loetawat see „Temps'i" teatel ikkagi poolt-hääleks.

Juba „Pwl." nr. 333, mõõdunud teisipäewal, walgustasime lähemalt Nõukogude Wene praeguste waliniste ettewalmistust ja läbiwiimist, märkides et need omasuguste seas on wiimistletumad ja eeskujulisemad maailmas. Nende kõrwal kahwatab isegi sakslaste organiseerimistalent ja itaallaste peen kombineerimisoskus. Uldiselt on aga waliniised kõigis kolmes autoritaarriigis peajoontes sarnased. Nagu Nõukogude Wenes, nii ka Saksamaal ja Itaalias rõhutatakse, et nende reshiimid ja waliniised on kõige demokraatlikumad maailmas ja et kusagil mujal ei ole sa rahwas niiwõrd üksmeelselt oma walitsuste selja taga. Seda ei ütelda muidugi Nõukogude Wenes Saksamaa waliniste puhul ja Saksamaal Nõukogude Wene waliniste puhul. Wastastikku leitakse teise waliniistes ikka terrorit ja diktatuuri, oma waliniste tulemuste ja tähtsuse kohta ei leita aga küllalt kiidusõnu.

Igal juhul näib, et autoritaarsed riigikorrad on waliniistest teinud lihtsalt walitsewa wõimu organiseerimisoskuse demonstratsiooni, mil ei ole midagi tegemist ka enam plebiitsiidiga, sest plebiitsiit oma algupärases mõttes läheb wälja alternatiiwile, rahwa „ei" wõi „jah" küsimisele, seega teadmatule tulemusele wastu. Autoritaarriikide waliniste-ülestiitsiitide tulemus on aga 100-protsendiliselt ette teada, ta ei saa muud ollagi kui sajaprotsendiline „jah". Ja kuigi kõigist organiseerimiskunsttükkidest hoolimata häältajad annaksid wastuhäälte enamuse, ei oleks sel autoritaarkorra ideoloogia kohaselt ometigi mingit tähtsust. Iseloomustawaiks niisuguste plebiitsiitide kohta on fašhistliku erakonna peasekretäri Starace sõnad 1928. a.: „Kuigi plebiitsiidil kaksteist miljonit poolthäält muutuksid kahekümneneljaks miljoniks wastu-hääleks, jääb Mussolini ikkagi Palazzo Veneziasse ja mustsärkide rewolutsioon jatkab oma teed. Kui 24 miljonit wastuhäält pannakse häältamiskastidesse, tähendab see ainult seda, et walijate kogu on haaratud kollektiiwsest hullumeelsusest. Seda enam on tarkadel põhjust jääda oma kohale."

Samad juhtmõtted maksawad kahtlemata ka Nõukogude Wenes. Ei ole ju ettekujutataw, et kui walijad oleksid kuidagi — seesugused wõimalused olid küll kõigiti lõigatud ära — awaldanud oma wastumeelsust üles seatud kandidaatidele, oleks wõinud see mõjutada wiimaste seisukohti riigielus wõi ka reshiimi ennast. Mehed oleksid jäänud ikka oma kohtadele ja reshiim oleks kestnud edasi, wõib-olla weel suurema karmusega.

Kui plebiitsiidil ei ole mõju riigi juhtimisele ega poliitikale, kui plebiitsiidi kaudu ei tõsteta üles ka uusi mehi kaasarääkimisele, arwatud wälja need, kes tulewad ainult walitsewa wõimu enda tahtel, keda wõiks teisiti saada oma kohtadele, kui sel kombel ei saa olla juttugi wõimude tasakaalustamisest ega walijate kontrollist walitsuse üle, wõib ju tekkida küsimus, milleks on tarwis üldse korraldada selliseid plebiitsiite.

Kas näitamiseks wälismaale wõi oma rahwakihtidele, et kogu rahwas seisab walitsuse selja taga? Wõiks mõtelda, et wälismaale ulatub ju küllalt teateid sisemistest lahkhelidest, wangistamistest, mahalaskmistest. Ja oma rahwakihid peaksid tundma ja nägema otsekoheselt, kuidas kandidaadid seatakse üles, kuidas neid wiiakse läbi ja kuidas kodanikke sunnitakse neile häältama. Plebiitsiidi kaine pealtwaataja wõib jääda arusaamatuse ette. Wõib pettuda isegi, mida me näeme ka osa Nõukogude Wene sõprade juures praegu wälismaal.

Sest Nõukogude Wene põhiseaduse kohtakostis selle ilmumisel wälismaal mitmel pool waimustatud hääli, mis kippusid seda tembeldama kõige demokraatlikumaks maailmas, kuid nüüd on need hääled kohmetult waikinud. Tõsi, põhiseadus oli päris kena põhiseadus, demokraatiat ja wabadust oli seal deklareeritud laialt — ehkki mõned ükfikud punktid, üsna tagasihoidlikud ja ärapeidetud küll — tundusid weidi kahtlastena. Ka selle põhiseaduse walimisparagrahwid olid Nõukogude Wene wälismaalastest sõpradele-demokraatidele kuidagi seeditawad. Ehkki kommuniistlikule erakonnale oli reserweeritud domineeriw seisukoht, mis riigi iseloomu arwesse wõttes oli mõistetaw, näis ka mitmesugustel kutsealalistel, kultuuriistel ja ühistegelistel organisatsioonidel, kus kommunistidel ei tarwitsenud olla enamust, olewat wõimalus esitada oma wastaskandidaate ja tuua sellega riigielu mõningaid korrektiiwe. Eriti waimustas paljusid see, et naistele Nõukogude Wene waliniistel olid põhiseaduse järele garanteeritud absoluutselt wõrdsed õigused meestega, kuna osas demokraatlikes riikides, nagu Prantsusmaal, naised wõitlewad seni alles asjatult waliniisõiguse pärast. Sõnaga, awarad waliniswabadused pidid kompenseerima kandidaatide üleseadmise kitsana tunduwaid wõimalusi. Nüüd on aga kandidaatide üleseadmise wõimalus jäänud ka mitteparteilistes organisatsioonides ainult partei ja walitsuswõimu esindajate kätte ja waliniine kui niisugune on jäänud üldse ära, kuna ainult ühes 569-st waliniisringkonnast, nimelt Tihoretski waliniisringkonnas, Kuubanimaal, kus seatud üles üks wedurijuht, traktorijuht ja mehaanik, teostunud häältamine kolme kandidaadi wahel. On siis ka põhjust pettuda.

Neil eeldustel wõiksid Nõukogude Wene waliniised õpetada wahest kõige paremini, et demokraatia ei seisa mitte põhiseadusel ega waliniisseadusel, waid millelgi muul. Ja nimelt demokraatlikul mentaliteedil, riigi walitsejate demokraatlikel sammudel, tolerantsusel ja teisitimõtlejate seisukohtade hindamisel. Ka kõige demokraatlikumad paragrahwid wõiwad jääda tegelikus elus ainult literatuuriks, kuna seewastu isewalitsuslike sugemetega põhiseaduslikud aktid, nagu Inglismaal, ei takista riigiwõimu kooldumist rahwa tahte ja awaliku arwamise järele, kui seda tahetakse ainult arwestada. Kui mitte, siis ei aita ka ükski tekst. Tekst wõib jääda tekstiks, walitsewal wõimul leidub alati abinõusid oma tahte läbisurumiseks ja rahwa tahte hiilgamiseks, isegi ilma et tarwitseks põhiseadust karwawõrd rikkuda.

Kui niüid aga küsida endalt uuesti, mis mõte on siiski waliniste ja plebiitsiitide korraldamisel, põhiseaduste andmiselgi, autoritaarsetes kordades niisugusel kujul, kui me neid näeme wiimasel ajal, kuna ometigi wõib walitseda ilma nende põhiseadusteta, kui waliniisi tehakse ise, kui waliniistelt ei tahetagi mingeid rahwa otsuseid, waid kui olukord wõimu käsitamise mõttes piisib samana waliniistega ja ilma waliniisteta? Milleks siis ülmaaegne kulu ja tüli?

Meie arwates on niisugustel waliniistel aga siiski oma mõte ja kindel siht, ja kuigi temà realiseerimine põrkab wastu umbusku ja kahtluste müüri, jääb plebiitsiidist siiski ka midagi positiiwset järele walitsejate arwele, mis kergendab nende seisukohta ja õigustab nende olemist selles raskes wõitluses, kindlasti raskemas wõitluses kui demokraatlikes maades, mida nad peawad riigitüüri juures.

Algab katsetamine standardõpikutega

Tulewast õppeaastast alates soowitatakse tarwitusele wõtta mõned standard-õpikud

Haridusministeerium käsikirja omanikuna korraldab kirjastajaile walikpakkumise

Päewakorrale tõstetud n.-n. standard-õpikute asjus kui ka üldse õpperaamatute kirjastamise ja korraldamise küsimuses on haridusministeeriumi kooliwalitsus wõtnud nüüd järgmised seisukohad:

Kute õpperaamatute plaanita ja kaootilist kirjastamist on waja tõkestada haridusministeeriumi poolt, et raamat muutuks stabiilsemaks ja odaawmaks.

Plebiitsiidid pakuwad, esiteks, siiski walitsejaile wõimaluse oma reshiimi kaunistamiseks rahwawalitsusliku korra atribuutidega ja toowad sellesse rahwa suweräänsuse printsiibi, kuigi wahest puhteoreetiliselt, illusoorselt ja waieldawalt. Plebiitsiidid on siiski nagu mingiks endaõigustamiseks, wõimu legitimeerimiseks maailma awaliku arwamise ja oma siidametunnistusegi ees. Ja, teiseks, kuigi häältajad tunnewad plebiitsiidi läbiwiimise meetodeid, annab see neile wahest paremaid lootusi tulewikus reshiimi edasiarenemise suhtes põhiseaduse tekstis deklareeritud suunas. Nõukogude Wenes, kus üldine, otsekohene, salajane ja wõrdne häältamine on uudiseks, on seesugusel lombakal ja piiratud waliniswõitlusel ja häältamiselgi oma positiiwne mõju laialdastele massidele nende köitmiseks reshiimiga. Ta omab ometigi propagandistliku wäärtuse.

Just see propagandistlik wäärtus on, mis õigustab ja põhjendab autoritaarreshiimidel plebiitsiitide korraldamise. Plebiitsiit peab suutma luua ülewat, pidulikku meeleolu juba tawaliste massidemonstratsioonide ja lawastuste kaudu niiristatud meeltes. Plebiitsiit peab õhutama kollektiiwsuse müstikat, wärskendama masside koosmineku ja ühtlase tegutsemise haarawustunnet. Plebiitsiit oleks selles waatewinklis paraaditsemise kõrgeim tipp, üle pikema aja korduw pidulik sündmus.

Seepärast on mõistetaw, miks niisugusel häältamisel, kus tawalise paraaditsemise käsutatud hurraa-hüüete kõrwal on kodaniku käes ette määratud ja ette täidetud häältamissedel, peab olema rongkäike, lippe, mürtsuwat muusikat, massilaule ja karnewali-meeleolu. Need peawad kodaniku kiskuma wälja argipäewa meeleolust, sisendama talle pidutuju, kus ta indiwiduaalselt atomiseeritakse, liidetakse kõrgemalt juhitawa, woogawa massiga, mis iseenesest kisub kaasa, on elamuseks.

Kodanikult ei nõuta sel puhul mingit otsust, tema otsusel ei ole mingit tähtsust ega mõju walitsejaile, waid see mõju on määratud ja juhitud kodanikule endale, tema alistamisele massilawastuse suggestiooni ja kollektiiwsuse müstika kaudu walitsejaile, kodaniku wabastamisele oma mõtetest ja mõistuslikest kaalutlustest. Massipsühholoogial on omad reeglid, ja autoritaarkorrad kasutawad neid õige osawalt lihtsate ja jämedakoeliste surwe-abinõude kõrwal. Kahtlemata deformeeriwad niisugused plebiitsiidid demokraatlike waliniste mõiste, on kahjulikud selle wäärtusele ja hindamisele ning wõiwad eeskujuna olla meelitawad kõikjal, kus walitsew wõim elab üle raskusi ega leia toetust laiematelt kihtidelt oma poliitilisele joonele, kuid walitsejaile on nad tänulikuks wahendiks kontakti ülesjoojendamiseks massidega.

H. T.

Matieseni
ÕUNA MAHL
LUSCHER & MATIESEN

Selle teostamiseks on kaks teed: a) reguleerida turgu ja raamatute tarwitusele wõttu ulatuslikumate määrustega, b) tunnustada waid üks raamat igas aines ainulubatawaks.

Teine moodus, n.-n. standardiseerimine, on rewolutsiooniline samm raamatukirjastamise alal, mille tulemusi ainult oletuste järgi ei wõi ette näha. Pealegi on teada ebaõnnestumisi mitmel pool wälismaal. Seepärast tuleks katseks standardiseerida mõned raamatud ja reformi teostamisele täies ulatuses asuda 2—3 aasta pärast, kui tulemused on katsega selgitatud.

Esialgu, s. t. tulewaseks kooliaastaks, wõiks soetada standardõpperaamatud järgmistel aladel:

eesti keele ühine lugemik algkooli 5. ja 6. ning progümnaasiumi 1. ja 2. klassile;

matemaatika ühine harjutustik samadele klassidele;

matemaatika ühine harjutustik progümnaasiumi 3.—5. ning realkooli 1.—3. klasside jaoks;

sama gümnaasiumi jaoks.

Neude raamatute käsikirjad peaksid olema trükiwalmis 1938. a. 1. maiks.

Standard-õpperaamatute kirjastamiseks on soowitaw järgmine moodus: HM muutub käsikirja omanikuks ja annab raamatu kirjastamise walikpakkumise teel erakirjastajale.

Kui standard-õpperaamat on ilmunud, ei tuleks see päewa-pealt tunnistada ainulubatawaks, waid wõimaldada tarwitamist ka teistele raamatutele nende tarwitamiseloa kehtimise ajaks.

Et muudel aladel, kus õpperaamatuid weel ei standardiseerita, ka oleks wõimalik õpperaamatute ilmumise reguleerimine, siis tuleks muuta praegu kehtiw „kooliraamatute tarwitusele wõtmise korraldus", nõnda, et haridusministeeriumil oleks õigus nõuda uue raamatu käsikirja esitamist enne rüükimist ja ühtlasi raamatu tarwitusele wõtmise keelamise õigus ka siis, kui raamat on nõuetele wastaw, kuid tema ilmumine turu küllastuse tõttu pole soowitaw.

Eestis 24.000 käsitööstusettewõtet 32.000 töötajaga

Iga 100 elaniku kohta linnades ja alewites 5—6, waldades kaks käsitööstusettewõtet

Tallinna käsitööstus oleleb Nõmme arwel

Käesolewa aasta esimesel poolel korraldatud majandusloenduse andmestikust on awaldatud eelkokkuwõtted käsitöö ulatuse ja lewiku kohta. Neist wärsketest andmetest selgub, et Eestis on üldse 24.000 käsitööstuslikku ettewõtet, mille juures esineb arwuliselt peagu wõrdselt kõik kolm käsitööst saadawa sissetuleku poolest erinewat rühma — a) ettewõtted, kellel käsitöö on ainsaks sissetulekuallikaks, b) ettewõtted, kellele käsitöö annab sissetulekust üle 50% ja c) ettewõtted, kelle käsitöö annab sissetulekut alla 50%.

Ülalpidamisallikana esineb käsitööstus linnades, alewites ja waldades tunduwalt erinewal määral. Linnades ulatub see kõrgeima määrani. Alewite ja eriti waldade majanduslik kandepind käsitööstuse jaoks on tunduwalt nõrgem. See tõendab, et soodsa arengu eelduseks käsitööstusele on eeskätt rahwa jõukus. Linnades saab üle 40% kõigist käsitööstusettewõttelst kogu oma sissetuleku käsitööst. Waldades on see % poole wäiksem.

Märksa suurem on aga käsitööstuste ülekaal linnades rahwastiku arwule — ettewõtete järele kahekordne ja töötajate järele kolmekordne wõrreldes waldadega.

Meie tegelik majanduselu on rakendanud iga 100 elaniku teenistuse linnades ja alewites 5—6 ning waldades 2 käsitöölist. Siinkohal peab aga märkima, et käsitööstuse majanduslikuks kandepinnaks ei ole mitte üksnes linnade ja alewite rahwastik, waid ka kaugem tagamaa.

Ka üksikutes linnades ja alewites on käsitööstuste lewik erinew. Linnadest esineb suhteliselt laia käsitööstuse ulatusega jõuka tagamaaga Tõrwa (95 käsitöölist 1000 elaniku kohta) ja Otepää (89), tagamaa lähemas tõmbepiirkonnas waene, kuid tihedalt ajustatud tagamaaga Petseri (81) ning lõppeks Haapsalu (68), mis on tuntud seal laialt lewinud naiste käsitsi-silmkoetöötuse poolest. Teisalt esineb Nõmme harukordselt nõrga käsitööstuse lewikuga (21), kuigi ei saa alahinnata Nõmme rahwastiku majanduslikku kandepinda. Käsitööstuse suhtes on Nõmme ikkagi weel täiel määral Tallinna eęslinn.

Majandusloenduse esialgseil andmeil sai käsitööst kas täielikku wõi osalist ülalpidamist ümmarguselt 32.000 töötajat, arwestamata nende perekonnaliikmeid, kes ei tööta kaasa. Kogu tööjõumahtu käsitööstuses arwestatakse üldiselt 20.000 täiskoormisega töötawale isikule. Inimtööjõu rakenduse seisukohalt ulatub käsitööstuse osatähtsus seega ümmarguselt 25%-le kogu rahwa tööstuslikust tegewusest. Kui juur on käsitööstuse osatähtsus rahwamajanduse käibe seisukohalt, see ei ole weel selgitatud. Kahtlemata on see märksa madalam kui tööjõurakenduse osatähtsus, sest käsitööstuses on tööstuswahendeisse inwesteeritud wäga wäikseid kapitale.

Esialgselt on weel selgitatud käsitööliste ühiskondlik kihitus ja sooline wahekord.

Selgub, et üldisest käsitööliste 32.000-liikmelisest perest on palgalisi mehi 4500 ja naisi 3800. Käsitööliste hulgas on suures ülekaalus mehed, eriti waldades. Meeste ja naiste arwuline wahekord on ⅔:⅓. Meeste ülekaal on seega kahekordne. Linnades esineb mehi 55%, alewites 66% ja waldades 80%. See on tingitud käsitööstusalade struktuurist.

Edasi minister kõneles eelseiswatest tähtsatest sündmustest, mille peatuuma moodustab põhiseaduse jõustamine ja selle ellurakendamine ja käsitas lõpuks meie üldiseid rahwuskultuurilisi probleeme.

Järgnesid rohked tervitused juubilarile.

Tagasisõidul Tallinna peaministri asetäitja peatus pühapäewa õhtul Tartus, wõttes osa Tartu-Walga prefektuuri politseiametnike kodu awamisest.

Rahvuspäev Räpinas

Peaministri asetäitja siseminister K. Eenpalu wõttis osa rahwuspäewast ja kohaliku Haridusseltsi juubelist

Räpina Haridusselts pühitses pühapäewal oma 30. aasta kestwuse juubelit. Sama sündmuse puhul olid Räpina seltsfondlikud organisatsioonid korraldanud ühiselt Räpina esimese rahwuspäewa. Räpina seltskonna kutsel Haridusseltsi juubelist kui ka rahwuspäewast wõttis osa peaministri asetäitja siseminister K. Eenpalu.

Teel Räpina minister peatus pühapäewa hommikupoolel Räpina mõisas, kus asub Räpina aianduskeskkool, mille ruumid juure- ja ümberehituse tõttu on niüüd muutunud awaramateks ja ajakohasemateks.

Räpina pidulike sündmuste tähistamine algas Wabaduspõjas langenute mälestussamba pärjapaneku talitusega, millele järgnes ministri sõnawõtt. Läpuks toimus kaitseliidu ja teiste organisatsioonide mõõdamarsi mälestusmärgist ja küülalistest.

Peale pärjapaneku-talitust ausamba juures peaministri asetäitja wiibis kirikus ja tutwus selle järele Räpina äsjawalminud uue algkooli hoonega.

Kell 3 peale lõunat algas aktus Haridusseltsi awaras saalis, mis kogunes rahwast tungil täis. Kuulajaisi olid täidetud ka kõik kõrwalruumid. Enne aktuse algust minister waatas Räpina ühispanga ruumisid, mis asuwad selsimajas. Aktuse alul toimetati isamaaliidu kohalike osakondade lippude õnnistamist.

Peakõne pidas peaministri asetäitja, kes Haridusseltsi 30-aastase kestwuse juubeli puhul peatus meie üldise kultuurilise arengu juures, mis möödunud 30 aasta kestes on teinud läbi wäga erinewaid ja otsustawaid järkusid. Minister mainis kiitwalt Räpina edusamme.

Metsamehed sattusid karule

Peresaare ausunduses näitas karu meestele hambaid

Esmaspäewal umbes kella poole kolme paigu päewal juhtus Peresaare usudisausunduses, kus teatawasti kaswawad üsna suured metsad, omapärane juhtum karu ja meeste wahel. Kaks metsamees — H. Waag ja Joosep Leitmann — olid parajasti läbiminekul ühest pakust metsatukast, kui nad korraga oma ees tihkjas põõsastikus kuulsid salapärast raginat. Mehed arwasid, et on tegemist mõne eksinud metsamehega, mispärast hakkasid kiiresti minema häälte järele. Jõudnud tihnikusse, silmasid mehed aga äkki hämara metsa all liikumas suurt kogu, misjuures tuli neile lähemale. Kuna meestel olid kirwed kaasas, siis nad ei mõtelnudki jookju pista, waid asusid kohe kindlatele positsioonidele.

Läheneja oli suur karu, kes roomas mööda pakku lund, nii et wagu taga. Ta tuli meestele juba niiwõrd lähedale, et Joosep Leitmann kirwe üles tõstis ja sellega ähwardas. Nüüd näitas karu meestele mõrisedes hambaid ja pöikas siis teises suunas minema, waadates ise ikka aeg-ajalt üle õla.

E. Phillips Oppenheim

AADLIK VARGAKS

4

Wanamees hingeldas raskelt. Kõnelemine sel momendil ei olnuks tark. Belle hüüdis üle toa hulljulgele külastajale:

„Mis sa minust arwad, Dave? Kas sa ei tuleks minuga ega laseks endale näidata mõnd trikki? Rahakapi murdmine ei ole ainuke wiis raha tasku pistmiseks."

„Tänan," wastas David, „ma ei taha teada saada ühtki teie trikkidest. Olen teiega lõpetanud. See on üks neist asjust, mida tulin ütlema."

„Ja mis wõiks küll olla see teine?" küsis Lem, liikudes talle küljega lähemale.

„Waata, et kaod mu teelt!" wastas David. „Ütlen seda sinule näkku ja tahan seda öelda wanalegi. Sul on wedanud siiani, Tottie Green. Oled istunud siin sees, oled söönud ja joonud end täis, oled saanud oma wõimusesse noori mehi, kes on teinud su musta tööd weidi liig kaua. On aeg, et see lõpeks. Said hakkama alatu trikiga, ja mina maksan tagasi. Häwitan sind ja su salga. Mis puutub neisse kahte kaabakasse, kes plehku pistsid ja mind Francley Grange'i juures saatuse hooleks jätsid, enne kui nendega walmis olen, kahetsewad nad, et nad üldse sündisid."

Järgnes lühike, ähwardaw waikus. Kahurikuul Lem, kes oli mõtlemiselt aeglane, seisis silmapilgu suu ammuli, wiha suurenedes ta silmis. David, hoiatatud teise kehaliigutusest, seisis ralwel ja kehitas õlgu:

„Wõid ju proowida oma rusikaid mu kallal kui tahad," ütles ta. „Aga ma ei näe, et sul oleks sellest mingit kasu. Mu autojuht teab, et tulin siia, ja tema ei lahku minuta. Ka seisis ukse juures politsei, kui sisse tulin. Ma ei usu, et kaklus siin pühimas paigas tooks teile midagi head."

Kahurikuul Lem waatas igatsewalt oma isandale.

„Wiis minutit, isa," palus ta, „anna mulle wiis minutit ta jaoks."

„Kas wõid wõidelda, David Newberry?" wenitas tüdruk.

„Ma ei oleks tulnud sellisesse kohta, kui ma ei oleks suuteline enda eest hoolitsema," kõlas põiklew wastus.

Kahetsus paistis tüdruku silmist, kui ta lonkis üle põranda, nagu ei suudaks ta otsustada, kumma poolt olla. Liikudes hoowas ta riietest sellesse tubaka ja wiina järele haiswasse tuppa wõõrast, kuid meelisegawat parfüümi, üleliia kanget, pööritama panewat ja ühtlasi segawat. Mälestus sellest püsis Davidil weel kaua meeles pärast seda, kui ta sellest räpasest ruumist oli lahkunud.

„Olekfin meelsasti näinud wõitlust," pihtis tüdruk, „kuid sul on õigus, David. On parem, kui politsei on kaugel sellest kohast. Unusta see, Lem," lisas ta käskiwal toonil. „Wõitlus teie kahe wahel ei tooks kellelegi head. Mis puutub sinusse, David," lõpetas ta, waadates wäljakutsuwalt wiimase kinnisesse, kindlasse näkku, „siis oled sa julge mees omal wiisil, kuid olid siiski loll, et tulid siia ja rääkisid niiwiisi. Sa saad mida palusid nagu kord ja kohus, kui sa ei ole ettewaatlik. Nad juba leiawad sind ühel neist pimedaist öist."

David Newberry walmistus lahkuma.

„Las katsuwad kui saawad," wastas ta. „Olen õppinud mõndagi nende trikkidest ise, nagu tead."

„Sinu sada ja seitsekümmend wiis naela on siin," urises Tottie Green.

„Pea see endale," kõlas põlglik wastus. „Küll see kulub ära su „lammaste" haigemajaarwete maksmiseks, kui nendega hakkan rääkima!"

Mingil seletamatul wiisil teadis igaüks, et otsekohene hädaoht oli möödas. Belle, käsi puusal, läks tagasi oma endisele kohale. Ta wõttis karbist sigareti ja süütas selle.

„Kas ma ei wõiks saada seda schokolaadi jaoks?" küsis ta. „Sellest ei jatku küll briljantideks, wõi ma peaksin siis leppima lihtsa sõrmusega. Good bye, David Newberry!"

Tüdruk naeratas pilkawalt üle toa ja, kummardunud iroonilisel, lahkus David toast. Kui nad kuulsid eemalduwate sammude kaja, naeris tüdruk jälle:

„Ta ei tekita palju muret," ütles ta põlastawalt. „Kui te tõesti tahate teda, wõin ma ta teile tuua."

4. peatükk

Kahurikuul Lem seisis akna ääres ja põrnitses tänawale. Tüdruk, sigarett hammaste wahel, ühines temaga. Nad jälgisid Davidi mittekiirustatud lahkumist.

„Autojuht — ja liwrees!" hüüdis esimene, pöördudes kõrwale, et sülitada pealiku süljekausi.

„Kui küsiksite minult," tähendas tüdruk, „siis arwan, et ta on härra. Ta käitub, nagu oleks ta selliste asjadega harjunud terwe eluaeg."

„Kus ütles Ned Rattigan teda peatuwat?" nõudis Tottie Green.

„Uhes neist uhkeist hotellidest," wastas Lem, „Milan-hotellis, ülal läänes. Mida mina aga tahaksin teada, pealik," jatkas ta tõsiselt, „on: kust sai ta selle raha? Tal polnud küllalt raha ühe õlle jaoks, kui ta meie juure tuli."

„Wõib-olla leidis ta hea otsa?" arwas Tottie Green.

Tüdruk raputas pead.

„David pole niisuguseks asjaks küllalt tark," ütles ta. „Pealegi nõuaks see just wanglast wabanemult üsna palju külma werd. Wõite olla kindel, et mul on õigus. Härrasmees, kes ühines meiega, sest et tal ei wedanud. Seda wõib ju näha sellest, kuidas ta räägib ja kuidas ta end riietab. Kui keegi teist ostab endale uue ülikonna, kas-wõi Reubengi, siis näete esimeste päewade jooksul wälja nagu noored koolipoisid, kes liig wara on täis kaswanud ja kes ei tea kuhu oma käsi wõi jalgu panna."

„Härrasmees David, hm?" pomises Tottie Green. „Wõib-olla on sul õigus, tüdruk. Tahaksin aga teada, kust see raha tuleb? Mulle paistab, nagu peaks osa sellest meile kuuluma."

„Oleksid pidanud jätma ta minu hooleks," tähendas tüdruk, wiskudes sohwale, „asi olnuks siis küps. Wiimane inimene, kes oleks tohtinud siin olla, on Lem. See teqi ta hulluks... Kes see siis on?"

Nad kuulsid kiireid samme, mis tõusid trepist üles, ja imestasid. Aga nad kuulatasid neid kartuseta, sest neil ei olnud midagi ühist seaduseesindaja aeglase ja raske sammuga.

„Keegi, kel on kiire," mainis tüdruk.

Uks awati kiirelt, ent hääletult. Tulija oli Reuben.

Mees peatus hetkeks hingeldades läwel ja waatas otsiwalt ringi. Siis sulges ta ukse ja tuli kaugemale tuppa. See oli kõhn, kahwatu näoga noormees, siledaks kammitud läikiwa musta juuksega, riietatud tagasihoidlikult, kuid hoolikalt.

„Kas ta käis siin?" nõudis ta peagu wihaselt.

„David? Jah. Mis siis lahti on?"

Noormees wajus toolile. Ta köhis niüüd natuke, higipisarate ilmudes haiglaselt kahwatule otsaesisele.

„Riietatud nagu hertsog!" urises Lem. „Tuli autoga ja autojuhiga. Ja weel liwrees autojuhiga, kui soowid teada. Kärsutas nina saja seitsmekümne wiie naela üle. Tahab meile oma tutwuse üles ütelda. Arwan, et küllap juba juht hoolitseb selle eest!"

Wihahoog wõimaldas külalisel enesest jagu saada.

„Riietatud nagu hertsog, mis?" kordas ta. „Ei tahtnud oma osa! Seda ma usun! Kui tal palju waremini läks!"

„Leidis rahaangu wõi mis?" küsis tüdruk laisalt.

„Lollus!" oli wihane wastus. „Jumal, kui oleksin jõudnud siia pool tundi warem! Ta pettis meid, kas saate aru! Raputas meile puru silma! Pettis sind, isa Green! Pettis mind! Pettis Lemi! Tuli nagu hertsog, ah? Auto, ülikonnad ja kõik?... Noh, igatahes ei näe teie teda enam kunagi!"

Pingutatud waikus walitses suitsuses toas. Reubeni segased laused olid tähendusrikkad. Isegi tüdruk nõjatus ettepoole. Keegi ei rääkinud. Nad aimasid [illegible] ta huulile.

„Ütlen teile: tal on Frankley sinine teemant Neitsi Pisar."

Keegi ei rääkinud. Tottie Greeni suur kõht tõusis ja wajus. Ta otsaesine wärwus punaseks. Ta nägi wälja nagu mees, kelle wererõhk wajas tõsist tähelepanu. Kahurikuul Lem seisis suu lahti, mitte uskudes oma meeli. Tüdruk hüppas sohwalt ja istus nõjatudes ettepoole, lõua toetades kahele rusikas käele, särraw, ent julm hiilgus silmis. See oli tema, kes sõna wõttis:

„Sa oled hull, Reuben!" ütles ta.

Mees kuiwatas otsaesist. Kaotuse walu, segatud kahjurõõmuga, tegi ta neist kõigist kainemaks.

„Kas mina hull olen?" küsis ta. „Olin, kuna ei kahtlustanud teda juba jel ööl. Sinagi olid hull, Lem, et wedasid mind ära ja jätsid ta maha. Tegime lollisti ja tema kasutas juhust!"

„Räägi selgemini, sa lollpea!" nõudis Lem.

„Mis sa sellega mõtlesid, kui ütlesid, et tal on Neitsi Pisar?" küsis Belle.

„See on täiesti lihtne," jatkas Reuben. „Too wana leedi selles magamistoas oli kawal, aga mitte küllalt kawal härrasmees Davidi jaoks. Ta andis meile seifi wõtmed, sest et ta oli seotud ja pidi andma, kuid Neitsi Pisar ei olnudki seal [illegible] David läigi maha ja peitis enda ukse taha. Ta sai selle. Meie olime need kergeusklikud! Neitsi Pisar oli seal, kus teda alati hoiti, — wäikeses karbikeses tualettlaual. Ta leidis selle kuidagi. Seepärast ta wõitleski nii wäga. Seepärast ta jäigi meist nii kaugele maha."

Teie valitsete maailma,

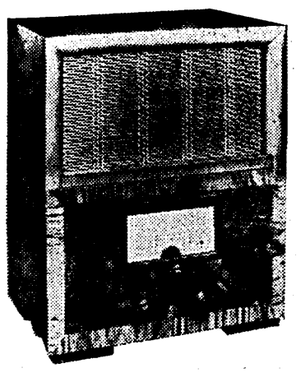

kui omate nii kõrgeväärtusliku
raadioaparaadi
nagu on

G. Marconi
Siera
Telefunken
Schaub
Standart
Lüüra
Maestro
Agu

Proovige ja võrrelge, siis veendute selles.

O.-ü.
Esto-Muusika
Tallinnas, Viru 2.
Osakonnad Tartus, Viljandis, Pärnus.
Esindused kõikjal üle riigi.

RÕÕMUSTAV UUDIS!

Nõudke PAULIGI kohvi!

SUUR TOLLIALANDUS

PÕLETATUD SOOME KOHVI PEALT!

PAULIG'I KUULSAT kohvi

SAATE NÜÜD ODAVA HINNAGA!

Endine toll 1 kg. põletatud kohvi pealt oli Kr. 3.50, nüüd on aga see Kr. 1.20. Sarnane tollialandus on maksev ainult Soomest sisseveetava põletatud kohvi kohta. ● Tuntuim Soome kohv on Paulig'i kohv! Paulig'i kohvitehas, missugune möödunud aastal oma 60 a. juubelit pühitses on suurim ja vanim kohvitehas Soomes. ● Paulig'i kohvitehas tarvitab oma kuulsate puht kohvi segude valmistamiseks ainult maailma parimaid kohvi sorte. Paulig'i kohv on õigel viisil põletatud, puhas, aroomiline ja värske. ● Paulig'i põletatud kohv on saadaval parimates koloniaalärides. Tehas tagab kohvi headuse ja ta kõrge väärtuse ainult originaalpakendis, mis varustatud tehase märgiga.

PRESIDENDI-KOHV N:o 26 + | MOCCA-KOHV N:o 11 | JUUBELI-KOHV N:o 25 + | COLOMBIA-KOHV N:o 18 + | HUOMIO-KOHV N:o 4 + | TULUS-KOHV N:o 3 + | SÄÄST-KOHV N:o 22 | RIO-KOHV N:o 1

Peaesindus: K/K. Kütt ja Ko. Rataskaevu 20, Tallinn.

Joogi PAULIG'I KOHVI!

Alutaguse külad põlewkiwiküttele

Kukrusel ahjud ja pliidid ümber ehitatud

Kuna küttepuude hinnad püsiwad wõrdlemisi kallid ja nende saamisega on pealegi weel tihti raskusi, siis on Alutaguse põlewkiwitööstuse piirkonnas asetsewates külades otsustatud minna üle põlewkiwiküttele. Põlewkiwi kütteainena tuleb puumaterjalist tunduwalt odawam. (Kohtla-Järwel maksab üks tonn põlewkiwi 6 krooni) ja seda on kaewandustest alati suures külluses saada. Seda kõike silmas pidades ongi mitmes külas juba tehtud wajalisi ettewalmistusi une kütteaine kasutusele wõtmiseks. Nii on Kukruse põlewkiwikaewanduse külje ääres asetsewas samanimelises külas juba peagu igas talus ahjud ja pliidid wastawalt ümber ehitatud. Sedasama kuuleme Järwe ja Kohtla külade kohta, kus ka on otsustatud kütteainete tarwitamise alal teha ümberkorraldusi ja ettewalmistusi.

100 kilo wanaranda pidupileteina

12. dets. korraldas Lõõne algkool peo, kuhu pääsis wanaraua eest, mille alammäär 2 kilo. Pidupileteina toodi kokku 100 kilo wanarauda, mis läheb rannakaitse heaks. Rahaline sissetulek peost läheb Saaremaa merekaitseliidule toetuseks rannakaitse mootorpaadi muretsemiseks.

Lumetuisk takistab isegi lumesahkade tegewust

Wajame uusi lumekaitsewahendeid wähemalt kümme korda enam, kui meil neid on olemas - Selleks kuluks 390.000 krooni. — Uute teede ehitamisel arwestatakse lumekaitse wõimalusi

Lumetuisk pole weel lakanud, eriti aga Lääne-Eestis. Lumi on kohati nii suur, et isegi lumesahad jääwad teele kinni, rääkimata autobusseühendusest. Pöörduime sel puhul maanteede walitsuse direktori inf. M. Grasbergi poole küsimusega, kas meil on küllaldaselt lume wastu wõitlemise abinõusid.

„Tänawune talw on erakordselt lumerohke mitte ainult meil, waid ka naaberriikides, Lätis, Soomes ja ka mujal, nagu on kuulda raadiost. Seetõttu on osutunud meie senised lumekaitsewahendid wähesteks. Meil oleks tarwis wähemalt kümme korda enam uusi lumesahku ja lumewärawaid.

Uute ja tugewajõuliste lumesahkade muretsemiseks oleks tarwis 360.000 krooni. Knid ka lumesaha tööst pole kasu, kui tee lumewärawate pundumisel nuesti kinni tuiskab. Seepärast oleks meil tarwis ka lumewärawaid 90.000 krooni wäärtuses.

Lumerohkus meie teedel on suuresti tingitud ka sellest, et wanad maanteed on tekkinud niiöelda selle järele, „knidas hunt jookseb". Uusi teid, mille ehitamise juures oleks silmas peetud lumewastase wõitluse hõlbustamist, on meil wähe. Knid uute teede ehitamisel wõetakse see kindlasti arwesse.

Tänavune talw harukordse lumerohkusega

Jõuluilmad peaksid tulema kui tellitud. — Kas algawad pehmemad ilmad kujunewad suureks sulaks?

Mitme hea aasta tagant wõib tänawu näha ja tunda jälle päris tõsist talwe: külm on saawutanud juba kuni 25 pügalat ja lumehangedki aina tõusewad. Rohke lume tõttu on katkenud mitmel pool maanteedel omnibuseliiklemised. Et wiimastel aastatel on olnud jõulupühade ajal lume asemel ikka wihma, siis nüüdki ollakse huwitatud tänawusest jõuluilmadest ja lume wäljawaadetest. Kõigil on nagu salajane kartus, et kas praegune lumerohkus ka jõulupühadeni püsib ja kas mitte lund ei ähwarda sula. Peale laupäewast ja pühapäewast tuisku paistakki ilmal olewat kalduwusi pehmenemisele, ja Wilsandis oli eile juba 1 kraad sooja.

Westeldes ebaspidistest ilmastikuoludest Tartu ilmajaama sünoptik mag. A. Nurklikuga, tõi wiimane ette mõndagi huwitawat tänawuse talwe iseärasuse ja erakorralisuse kohta ning pajutas ühtlasi ka, milliseid ilmu on loota uhe ees seiswateks jõulupühadeks.

Tänawune talwe tulek on iseenesest päris normaalne. Erakordseks kujuneb aga tänawune talw seepoolest, et ühes talwe tulekuga saabus ka kohe rohkesti lund, mida enam ei ole olnud nowembris-detsembris mitmel eelmisel aastal. Knigi ilmajaamal ei ole praegu weel statistilisi andmeid selle kohta kui palju seni lund on sadanud. wõib ütelda siiski, et selle rohkus on erakordne. Siinjuures ei ole huwitusta märkida weel seda, et rohkele lumele waatamata ei ole mõnel pool weel korralikku taliteed, ja seda seepärast, et sadanud lumi on wäga kore ja tuul puhub teda kergesti ühest kohast teise. Selle tagajärjel ilmneb nähe, et mäenõlwakute all on lumehanged enam kui 2 meetrit sügawad, kõrgematel teedel ja n.-ö. „neelukohtadel" on teed lumest paljad ja koormatega isegi raske liikuda. Seni on lumekünnistuse osaliseks kõige enam saanud Ida- ja Lõuna-Eesti, eriti just Wärska.

Wiimase suurema lumesaju põhjustas lõunast põhja poole liikuw soojalaine. Kõige rohkem sadas pühapäewal lund Wärskas ja nimelt 6 mm. Temale järgnes Tartu 4 mm jne. Kuna lumesadu toostus suure tuulega, siis jäi mulje, et lumesadu oli wõrdlemisi suur Tegelikult lund aga nii wäga palju ei sadaundki. Mis puutub ebaspidisesse lume tulekusse, siis ilmajaama arwates seda järgnewatel päewadel enam just wäga palju ei tohiks tulla.

Kuna madalrõhkkonnad on wõtnud oma liiklemises osalt teise suuna, siis selle tagajärjel on meil hakanud puhuma lõunapoolsed tuuled ja liikunud soojalaine lõunast põhja poole. Selle tagajärjel juba täna on meil walitsemas pehmemad ilmad ja homseks wõib päewane temperatuur langeda nullini wõi walitseda kerge külm. Ei ole wõimata, et temperatuur tõuseb ka üle nulli. Sõsel muidugi waewalt wõib seda loota.

Mõistagi huwitab kõiki nüüd küsimus, kas sula ei kujune nii suureks, et ta lume ära wõtab? Ilmajaama arwates ei ole seda siiski esialgu karta. See on muidugi sel juhul kui madalrõhkkondade liiklemine teostub ka ebaspidi nii, nagu ta seda on wiimastel päewadel olnud. Momendi seisukohalt otsustades peaks meil jõuluilmad kujunema ilusateks ja pehmeteks, sest ei ole näha jõuluks ei erilist külma ega ka suurt sula. Nii tohiksime loota pika aastate reas ja üle hulga aja jälle ilmastikuoludelt ilusaid ja hea saaniteega jõulupühi. Reserwatsioonina tuleb aga siiski siia märkida, et siis kui soojalaine senisest palju tugewamaks muutub, wõib waritseda jõulunaeset saaniteed ka päris tõsisselt sula. Praegu on sula wõimuses Läti ja Leedu rannik, meie saared, Kesk- ja Lääne-Euroopa, Lõuna-Wene ja Balkan.

Eile kell 12 andis Hollandi saadik riigiwanemale üle oma wolikirjad. Pildil esimeses reas (wasakult): Hollandi saadik H. W. Huysjen de Kattendyke, riigihoidja K. Päts ja wälisminister F. Akel; teises reas (wasakult): riigihoidja wanem käjunduspeawitsep kol. H. Grabbi, riigisekretär K. Terras, riigihoidja käjunduskindral G. Jonson, protokolliülem E. Kirotar ja noorem käjunduspeawitsep ltn. L. Teder.

Kõik Wiljandimaa omnibuseliinid lumes

Lumetuisu tõttu ööl wastu esmaspäewa muutus liiklemine Wildandimaa teedel sedawõrd raskeks, et peagu kõikidel omnibuseliinidel tuli katkestada ühendusepidamine. Esmaspäewa hommikul saabus Wiljandisse ainult Suure-Kõpu-Wiljandi liiniomnibus. Ka Tartuga katkes esmaspäewaks ühendus. Omnibus, mis Wiljandist Tartu suunas sõitis wälja esmapäewa hommikul, pidi 5 km kauguselt pöörduma tagasi.

Öise koolitöö tõttu päästeti tulesurmast inimene

Raudteewagunid ja suured metsamaterjali laod laod olid tuleohus

Narwa, 14. 12. Möödunud ööl kella ½1 paigu puhkes tulekahi Narwa Kulgu sadamas laewaomaniku ja metsaeksportööri Grigori Hrjäpini laohoones, mis põles maha. Tulle oleks jäänud ka haiglane laowaht — endine Tütarsaare tuletorniwaht — 63-aastane Alekssei Solotarjew, kui õnnetust poleks märganud sealsamas läheduses elutsewa palgiparwetaja tütar, kes ööst tegi koolitöid. Märgates tuld äratas õpilane oma isa ja wenna, kes murdsid sisse laowahi ruumi ja päästsid suitsust nimaseks jäänud mehe.

Tuleoht oli tõsine, sest laos oli 15 punda masinaõli, lao ümber 15.000 ruutmeetrit kuiwi põletispuid, propse ja muud puumaterjali, mis juba wõtsid tuld. Lao lähedusest oli tuleohus ka raudteewalitsusele kuuluwaid waguneid. Nende päästmiseks saadeti kohale wedur.

Tuletõrjel õnnestus siiski tõkestada tule edasitungi puumaterjalidele ja masinaõlile. Ära põles laduhoone ühes liinilaewa tarwetega. Kahjusumma pole esialgu selge.

Töenäoliselt tuli ei saanud alguse kuritahtlikust käest, küll aga wõib arwata, et eelmisel päewal keegi töölisest pillas paberossiotsa maha, millest hiljem puhkes tuli.

Venemaal käis valimas protsenti

Moskwa, 14. 12. (ETA) (Tas komitee on awaldanud teadaande Nõuk nõukogu walimiste tulemuste kohta. tub, et Nõukogude Liidus oli üldse 1 konda ja 137.185 walimisjaoskonda. ööst häälte lugemine ei olnud weel jõu leks ajaks oli aga juba registreeritud diku walimine. Kõik walitud rahwasa tult kommunistide ja parteitute bloki was on 2.739.783 hääleõigusliku hääletamas 2.715.985 kodanikku, s. o. Moskwa oblastis on hääletanud 98 pr seõiguslikest kodanikest.

Leningradis on 2.333.149 hääleõi walimisteist osa wõtnud 2.244.825 ko protsenti. Leningradi oblastis oli mistest 96 protsenti.

Minskis oli osawõtt walimisteist 9 wis oli osawõtt walimisteist 98,6 pr 98,8 protsenti, Taschkentis — 93,7, 95,5 protsenti.

Rong lõikas mah

Eile kella 8 paigu õhtul jäi Awinu nr. 76 ette 58-a. Johan Waher. mehel pealtpoolt põlwe maha parema maadi andmist kohapeal toimetati nee were haiglasse.

Juurdlusega selgus, et Waher o mistõttu ta arwatawasti jäi rongi ett

28 kana tulesu

Eile õhtul kella weerand seitsme selgumata põhjustel põlema Toila jaa laste kanakuur. Leegid kustutati kaub duri weega. Tuli suutis aga siiski tuse ja seinad. Surma sai ka 28 kan halikele raudteelastele. Oma kahju h 28 kroonile.

Loodetaw ilm

keskнädalal, 15. detsembril. Maa seid, maal keskmise kiirusega k tuuli. Pilwes. Kohati udu ja sa ilm püsib.

NÕUDKE TALKO ÕUNAJOOKI

Pagaline põmmutab kirikukella

Muljeid üht uudisromaani lugedes

Aleksander Saarna on kirjutanud uudisteose pealkirja all „Linn tellinguis". Raamat ilmus „Noor-Eesti" kirjastusel ja ta maht on 195 lehekülge.

Raamatut lugema hakates eeldad, et nüüd on tegemist ülesehitavat tööd õhutava teosega, sest kus on tellinguid, seal peab olema ka tegemist, aga varsti veendud, et romaani peategelaseks osutub äärmiselt igerik ja saamatu tüüp — Ruudo Paigaline —, kes ei saa isegi oma eluga hakkama ja võib vaevalt olla eeskujuks teistele.

Ruudo Paigalise asupaigaks on Suigulinn, mida poolitab Sorrjõgi ja kus asetseb vanaaegne sõjameeste ühishaua monument pealkirjaga: „Siin hengava mitme maije rahva luid".

Olevate tunnusmärkide järele peab nii Suigulinna arvama Tartuks ja Sorrjõge Emajõeks. Ruudo Paigaline, kes on katsunud peale studeerimise rahvaülikoolis ka mitmeid-setmeid töid, on lõppeks saanud tühjaks jäänud kirikuhoidjaks. Ta näitab turistidele muinsuskaitse alla seatud templit ja elab ühetoalises korteris oma emaga, keda autor nimetab kogu romaani kestes mutiks.

Ruudo Paigaline on tark mees. Ta on uurinud isegi grafoloogiat ja käevaatamiskunsti ning nii heade tulemustega, et ütleb kellalööja tütrele Selma Massakale juba teisel kohtamisel: „Teil on peopesas kaks abordijoont!"

Sellest hoolimata, et Ruudo selgeltnägemises ise meister, külastab ta siiski vürtspoodnik Vinkeliga hiromanti Luuberti, kes ennustab Ruudo Paigalisele langust. Temast saavat kord denaturka-jooja.

Mutt soovib oma 25-aastasele pojale abielu ja Ruudo hakkabki elama vabaabielu Selma Massakaga, hoolimata viimase kahest abordijoonest. Selma tahab Ruudo suruda tööle, sest: „Kaua sa seal rahvaülikoolis studeerid, professoriks sa ometi ei saa." Ruudol on aga sõbraks luuletaja Nälg, kes hülgab meelega teenistuskoha, et mitte tumestada oma rinnas leegitsevat püha tuld sellise proosalise asjaga nagu on töö. Ega Ruudolegi töö passi. Ta töötab küll ühe päeva maalrite juures, aga värvitav maja on Ruudole liig kõrge ja katus ta päkkadele kohutavalt palav. Ruudo loobub maalrikarjäärist. Nüüd käib Selma peale: „Kirjuta romaan!" Ja Ruudo kirjutab ühe lehekülje, mis ei rahulda aga ta eluseltsilist teps mitte, kes ütleb: „Jällegi oled sa Friedrichi lugenud! Küll sa näed, kui sa neid Zarathustra kõnelusi nurka ei viska, lähed veel ise ka tobedaks!" Ja mokas on Ruudo kirjanikukarjäär.

Kord leiab Ruudo koju tulles Selma istumas vürtspoodniku Vinkeli põlvel. Nüüd läheb draamaks. Ruudo asetab Selma käe piiblile ja küsib naist vannutades, et ütelgu aga, millised suhted on tal kaupmehega. Pärast viib Ruudo naise tühja kirikusse altari ette ja sooritab teiskordse vannutamise. Ja lõppeks tahab ta eluseltsilise tirida koguni hauakambrisse. See on aga Selmale juba liig. Ta saadab mehe kuu peale ja läheb otsemat teed vürtspoodniku Vinkeli juure, kus algab ka kohe uus abielu, kuna poodnik on veendunud, et ta rammult ületab Ruudo.

Ruudo ei heida meelt. Ta hakkab kurameerima Lilia Korliga. Tõmbab aga kohvikus kohvitassi ümber ja on seltskonnas kohmakas. Paadisõidul veab Ruudol siiski paremini. Ta manööverdab Lilia udusel ööl heinaküüni ja nad leiavad teineteist soojas heinapesas. Lilia, keda tahab naida ka luuletaja Nälg, sureb hiljem ja mõlemad austajad tõotavad talle korraldada suurepärased peied. Tegelikult on aga Liliat saatmas ta viimsel teekonnal vaid kerjusnaised.

Nüüd satub Ruudo eluteele rõugearmiline äriteenija, keda hüüitakse Meteooriks. Ruudo algab selle rõugearmilisega taas vabaabielu, lootes, et ega seda ikkagi keegi üle võta, aga seda teeb ometi Kuuno Pitea, kes käib kirikus orelil harjutamas. Orelimängija flirdib Meteooriga isegi kirikus, nii et kõverduvad pühakute kujude näod.

Nüüd läheb Ruudo oma sõbra Lõngesega sõrtsi, ja trimpab end nii kõvasti täis, et ärgates on suures ahastuses kuski manni korteris. Õnneks saadab mann ta päris lahkesti koju välja magama. Muuseas, selle tüdruku nimi on Magneeto.

Jooma hakkab ka kõvasti vürtspoodnik Vinkel. Joob kuni külmab karvupidi jäässe ja sureb. Pärast matuseid lööb aga Vinkeli lesk Selma kohe käed Ruudo kaela ümber, et kui tahad — jää siia.

Kus Ruudo saab jääda, kui tal üks naine — Meteoor — juba kodus ja teine — Magneeto — tuli Ruudo mahaunustatud kübarat ära tooma. Naiste vahel läheb madinaks. Ruudol pole armas seda kuulda. Õnneks ilmub aga nüüd esiplaanile merimees Kandi, kelle mehisesse pihku unustab Magneeto oma käekese ja Ruudo olukord naiste suhtes muutub kergemaks.

Nüüd tuleb juttu „Salakoja" koosolekuist, mis peetakse kirikus ja kus Ruudogi peab kantslist maailmaparandamise kõnesid. Siis ilmub aga üks isand, kes ütleb: „Olen nuuskur. Lõpetage see jant." Ja salakojalased põgenevad paanikas.

Edasi siirdub Ruudo ringhäälingusse kõnelema „presidendikandidaatide iseloomust nende käekirja analüüsi valgustusel". Hasarti sattudes unustab aga Ruudo grafoloogia ja põrutab eetrisse oma „vägevad" poliitilised tõekspidamised. Soovitab rahvale peale muu kuningat. Kuulajad küsivad: „Mis see oli?" Ringhäälingu korraldaja on üllatusest tumm, kui kuuleb hiljem, mis täna kõneldi. Ruudo ise ruttab närviarsti juure ja kurdab, et ta on omadega laiali. „Otsin oma olemust, võib-olla kogu rahva olemust. Mul ei ole und ja teen seda, mida ma ei taha."

Arst lubab tekkinud vea parandada ja käsib homme tagasi tulla. Ruudo Paigaline läheb aga kirikutorni ja kukub põmmutama kirikukella. „Rasked löögid kajasid kumisedes üle linna. Ta tagus oma südamehellust, matuseid sellele hellusele. Ta tahtis saada teguvõimsaks, reaalseks inimeseks nagu teisedki."

Romaan lõpebki nii, et Ruudo Paigaline jääb kella põmmutama. Ja selleks on põhjustki, sest kogu linn, maa ja rahvas kuulgu, et on tõesti vaja reaalsemaid inimesi kui on Ruudo Paigaline ja teised ta kaasaegsed, kellele on antud romaanis nii naljakad nimed: Koiv, Lõmm, Tarakan, Lõnges, Meteoor ja Magneeto. Need on kõik tahtejõuetud ja iseloomutud inimnartsud, kes räägivad suuri asju, aga ei haara kinni sellest kõige tähtsamast — tööst —, mis on peamine isiku ja ühiskonna õnne alus.

On küsitav, kas kirjanduse arvustajad õigustavad eelkirjeldatud uudisteose nime romaanina. See võiks pigem olla veste saamatuist ja äätelagedaist inimestest, kes on ristiks iseendale ja ühiskonnale.

Autor on tarvitanud selget eesti keelt. Ühtki modernsõna ei hakanud lugedes silma. See mulle meeldis. Ja igav polnud lugeda kah.

T. B.

„See mees on väga kardetav roimar!"

Norwalane pärib Ameerikast miljoneid

Teovri põgenes kroonuteenistuse eest Ameerikasse, kus surres jättis maha 15.000-dollarlise varanduse

Narwas Peetri platsil asetseva rahvamatemaja end. omanikul Aleksander Piiril on lootusi saada 15.000-dollarlise päranduse omanikuks. Pärandajaks on Juhan Piir, kes põgenes Eestist Ameerikasse, kuna ta ei tahtnud minna Wene kroonusse. Ameerikas põgenik jõudis n.-ü. haljale oksale ja kuna ta jäi kaugel wöörsil wallalisteks, siis on Narwas elutsevat wenna-poja-pojal lootusi saada seda warandust endale. A. Piir on pöörbunud päranduse asjus adwokaadi poole, et see astuks päranduse kättesaamise asjus wajalisi samme Ameerika wastawate asutuste ees. Seni aga pole weel saabunud Ameerikast wastust järelepärimisele. Naiskusi tegewat nimelt see asjaolu, et A. Piir ei tea lähemalt „Ameerika-onu" wiimast elukohta.

Nagu selgub, on Juhan Piir elanud enne Eestist põgenemist Tartumaal Kodawere kihelkonnas, kus tema wanematel olnud wäike popsikoht. Juhanist-wend olnud teovrjaks, kuna teine wend, Ants, olnud sulafeks Kodawere kiriku föstri juures.

Kohalik mõisnik, kellelt nõuti Wene kroonusse föbureid, otsustanud anda kroonule mõlemad wennad. Tolajal polnud aga kroonuteenistus sugugi kerge, sest teenistusaeg oli 25 aastat. Loomulikult püüti siis kõigi wahenditega hoida kõrwale föburileiwast. Antsust olewat teenistuse-„tarkas" läinud siiski kergemini mööda. Tema eest käinud mõisnikku palumas kõster, mispärast ka Ants Piir kustutatud funniviisil kroonusse saadetawate föburite nimekirjast.

Juhanil kui teovrjal polnud aga ainustki eeskostjat. Mees olnud üsna mures enda saatuse pärast. Muutunud sõnaahtraks isegi kodus. Ühel öö ta kadunud salapäraselt, kõnelemata oma kawatustest isegi wanematele. Kuna tol-ajal paljud noormehed kadusid Wirumaa metsadesse wõi rändasid Soome föburiteenistuse eest, siis usuti, et Piiri Juhan läks samuti redusse. Ei saanud tema wanemad ega ka wendki teada, mis sai Juhanist. Kas ta läödi „metsawennana" maha wõi tal õnnestus kuidagi pääseda üle lahe Soome, kuhu harilikult põgeneti Eestist teovrjuse ajal.

Alles enne maailmasõda saadi teada, et Piiri Juhan on Ameerikas muutunud jõukaks mehiks. Ta kuriqi seal kõrges wanduses, suutmata kuna kontakti omastega ja kodumaaga. A. Piir ise teab oma sugulase warandusest kohta üsna wähe. Miipalju on tal andmeid, et Juhan Piir on surres jätnud maha 15.000 dollarit sularaha, kuid kas tal oli ka muud warandust, seda ta ei tea. Ka puuduwad andmed selle kohta, mis ametit pidas J. Piir Ameerikas. Loodetawasti aga selgub see pärandusе-lugu juba lähemal ajal.

Kutsetunnistused ühispankade juhatajatele

Ühispankade tegelaste ühingu juhatuse korraldusel peeti piihapäeval, 12. dets., kell 12 p. „Estonia" roheliises saalis pidulik aktus seoses ühispankade tegelastele kutsetunnistuste wäljaandmisega.

Kutsetunnistusi said 40 ühispanga juhatajat ja 15 ühispanga raamatupidajat.

Kutsetunnistused anti wälja ühispankade tegelaste ühingu juures asuwa kutseкomisjoni otsuse alusel.

Kutsetunnistused said: Juhatajad: Karl Nõmmisto, Aleksander Anowits, Hans Littower, Woldemar Ollep, Jaan Takk, Johannes Alatsei, Julius Raudwee, Reinhold Põld, Aleksander Plaks, Ragnar Arnim, Bernhard Aimre, Erwin Jürgenson, Rudolf Kraus, Jaan Luksepp, Peeter Markus, Willem Mäepere, Marinne Orgo, Albert Oja, Martin Pall, Peeter Pullerits, Eduard Selberg, Aleksander Strahn, Eduard Wesker, Martin Wolmüller, Leonhard Kangur, Martin Kiiwer, Elfriede Kolga, Aleksander Merendi, Walter Karuks, Johan Reigo, Teodor Kanemägi, Hans Kõrgesaar, Hans Kõrgesaar, Magdalena Leet, Johan Pärrol, Maks Peetsu, Jaan Rinaldi, Karl Sikk, Julius Suits ja Wiktor Koimets. Raamatupidajad: Anna Markus, Willem Põldre, Olga Tannia, Amalie Kunsing, Lidia Leppoja, August Loosme, Helene Nõmm, Aino Plaas, Olga Reisa, Hella Wäli, Helmi Wene, Jaan Pihelgas, Meeri Jürgenthal, Eduard Todo ja Melanie Rammul.

Kohtla-Järwe „Lilleküla" walmis

Ei leita üles oma korterit

Kohtla-Järwe arwult paarkümmend uut töölismaja, mille ehitamisega tehti algust möödunud kewadel, on juba kõik enam-wähem saanud walmis ning osa töölisi ja ametnikke juba ongi kolinud elama uutesse nägusatesse korteritesse. Uued töölismajad on kõik püstitatud ühe rajooni, moodustades seega uue tööliskülа, ja nimelt — Lilleküla. Kõigis elukorterites on elektrivalgustus. Elektrivoolu hind on siin wäga madal — 5 senti kilowatt.

Kuna kõik uued töölismajad on täpselt ühesugused, siis on siin elawate kodanike keskel esimesteл päewadel tulnud ette õige omapäraseid juhtumeid ses mõttes, et töölised töölt koju tulles ei leia enam üles oma õiget elukorterit, waid eksiwad üsna kergesti sootuks teistesse majadesse, kus asuwad kohe taskus olewa wõtmega lahti tegema oma arwatawa elukorteri ust. Suur on aga nende üllatus, kui järsku selgub, et julge „munkija" polegi oma kodus. Seesugused juhtumid on siin nüüd peagu igapäewased nähtused.

Pikendati wallaarhiiwide korraldamise tähtaega

Arwesse wõttees wastawate asutuste palweid, on siseministri otsusega 9. jk. pikendatud waldadele wallaarhiiwide kõigile nõuetele wastawaks koraldamiseks waremalt määratud tähtaega kuni 1. oktoobrini 1938. a.

TEMS-i esiwõistlustel wõitis Willard

Tallinna Eesti Maleseltsi esiwõistluste eelwõistlused hakkawad jõudma lõpule. Eile mängiti esmaspäewase grupi wiimaseid partiisid.

Grupi wõitjaks tuli liidukassi maletaja F. Willard 9½ punktiga. Ta ei kaotanud ühtki partiid. Teiseks tuli samuti liidukassi mees L. Laurine 9 p. Kolmandaks tulnud Palmi, Kundsini, ja A. Friedemanni (7½ punkti) wahel korraldatakse järelwõistlus, et selgitada, kes neist pääseb 1. klassi üleriiklikule turniirile Tartus.

Järgmistel wõistlejatel oli punkte: Rootare 7, Jefs 4½, Kärdi ja Määrits à 4, Aron 3, Polakas 1½ ja Märtsep 0.

TEMS-i esiwõistluste finaali pääsewad sellega esmaspäewaseft grupist Willard, Laurine ja järelwõistluse Palm-Kunderi-Friedemanni wõija.

Eestit kutsutakse rahwuswahelisele käsitöönäitusele

Ettepanek Eesti Rahwa Muuseumile esinemiseks Berliinis

Majandusministeeriumi kaudu on Eesti Rahwa Muuseumile saabunud ettepanek osa wõtta Berliinis 28. maist 26. juunini tulewal aastal peetawast rahwuswahelisest käsitöönäitusest, kus iga maa saab oma wäljapanekute jaoks iseseiswa ruumi, milles soowitakse näha wäljapanekutena ka ajaloolis-kulturuseid esemeid käsitöö alalt.

Kuna siin wõiks esineda wäärikalt ainult Eesti Rahwa Muuseum, siis Eesti esinemine näitusel oleks mõeldaw waid EAM-i osawõtul. EAM-i esinemise takistuseks kipuwad kujunema ainelised asjaolud.

Ülikooli teateid

Üks lõpetaja. Ülikooli õigusteaduskonna majandusteaduse-osakonna lõpetas Endel Ramsing.

Kaks uut magistrit. Mag. rer. oec. astme omandas Hans Ronimois (magistritöö: „Relatiiwiteedi-probleem teoreetilises rahwamajandusteaduses"); mag. rer. for. astme omandas Johannes Kõresaar (magistritöö: „Uurimusi tugipunde eriomandusest Alutaguse männikuies").

Diploomitud ehastõppijaks kinnitati ehaši W. Randmets.

Kinnitati wabatahtlikuks asistendiks. Majandusgeograafia-seminari wabatahtlikuks asistendiks kinnitati R. Aumaste.

Teaduslikuks stipendiaadiks ehitusõpetuse alal kinnitati arhitekt H. Sultson, arwates 1. weebruariist 1938. a. H. Sultson on teatawasti praegu ülikooli majandusdirektori abi.

Mööblid säravad,
ma puhastasin nad
Glasurol'iga
Glasuroli hind 75 snt.
Igas rohukaupluses.
Esindus
A.-s. F. O. Treublut, Pikk 18.

Wälispoliitika horitsond

Inglismaa vajab vabu käsi V meres

Augur, „Päewalehe" kirjasaatja Lon

Tõsiasi, et jaapanlased on jõudnud Na pole nii tähtis kui see, et temale awa wastupanu on olnud nõrk: See näital arwates, et Hiina wastupanujõud on S hai kaitsmisega kurnatud. Kaotanud seal pole Rankingi walitsusel enam midagi, ga takistada jaapanlaste wisa edasitungi

Marssal Tschiang Kai-schek on tõ Hiina sisemaale, kus tal pole Euroop Ühendriikidele enam ligipääsu sõjam saamiseks. Abi, mis ta weel wõiks saa nelastelt territooriumide kaudu, kus pu teed, ei saa olla küllaldane. Jaapan on tanud rikkaimad Hiina prowintsid.

Argem tehkem pettepilte: Jaapani wõ surmakella Euroopa maade kaubanduslik widele Hiinas. Oma sõjahimu waigista oma tööstuskaupadele hea turu kindlu seks peawad jaapanlased Hiina territo looma rejhiimi, mis seaks nemad kõig õigustatud seisukorda. Juba nad näitaw päew oma tahet sundida end maksma Schanghai rahwuswahelises linnajaos, k koondunud suured Euroopa huwid. Nen lutajate loomuses pole wahendite waliku lejate tagasitõrjumiseks millegi eest põr gasi. Jaapanlased peawad eurooplasi mui na walitsuse liitlasteks. Me ei kadesta riikide diplomaate Tokios, kes peawad sammuit kartsma oma hädaohus olewa wuslikke huwisid Hiinas. Millised on n hendid, mis Euroopa riikidel on weel Jaapani ekspansiooni hädaohu wastu?

Hiinas nad näiwad olewat lõpliku tanud. Küsimuseks on weel ainult, mil läheks korda leewendada Euroopa huwid nas siindinud kurja? Ilmselt oleneb kõi mis asjast huwitatud riigid wõiksid Kau panna wälja. Eelkõige oleks waja, et Britil oleks seal kasutada mõjuwõima Küüd Aasias endale tegewuswabaduse miseks peab ta Euroopa konflikte õig lahendama. Inglismaal jääb walida, saada wabu käsi kiireks tegewusеaeg Ainult siis wõiks Inglismaa Jaapanile meres seada wastu mõjuwad jõud. Eelk waja lahendada Wahemere probleem w sõnadega — Inglise-Itaalia suhted. S hemeri on läbikäiguteeks Briti impeeriu hel. Seda suhete reguleerimise wajadus liaga oleme ammu ette näinud, milli ka peaminister Neville Chamberlain k selt on ilmutanud. Tuleb kahetseda, e maatlikud „wahejuhtumid" (kui mitte da halwemat sõna), on wiiwitanud sel kuleppele jõudmist Londoni ja Rooma Siindmused Hiinas teewad selle nüüd maks kui kunagi enne.

Festimaa kuningas

Mihkel Aitsama ajalooline jutustus

14

Igaks juhuks hoidsid mehed teineteise vastu ja hiilisid ümber põõsaste haldjale lähemale.

„Kaks meest on ikka kaks meest," harutas mölder endamisi ja hoidis Reinul väljaspoole.

„See haldjas on ilus kui ingel, justkui neitsi Maarja!" imestas Rein. „Ära mine ligi, vaatame siitsamast, kaob muidu järsku ära ja kus sa seda naise ilu siis enam näed."

Otsa peretütrel Maril olid tekkinud ihule mingisugused kihelevad vistrikud. Ta leidis need oma jalgadelt pärast seda, kui oli käinud rabast veiseid välja ajamas. Need polnud maa-alused, seda nahahaigust osati külas ravida. Esiteks katsuti ka, aga tagajärjeta.

„Tead, Mari, mis sa tegema pead? Mine laupäeva õhtul „eluallikale", ohverda hõbevalget ja pese end üleni allikaveega. Küll sa näed, kuidas sa raibetest lahti saad."

Häda ei anna häbeneda ja nii läkski Mari laupäeva õhtul Sepa talu metsa imeallikale.

Hirm oli üksi metsas olla ja seal lahti riietuda. Ta vaatas ringi, kuulatas ja vaatas veel kord ümber. Mets oli vaikne, üksik öölind häälitses kaugemal.

Mari riietus lahti, võttis hõberublalt kaabitud hõbevalge pihku ja käis siis kolm korda ümber allika. Selle peale heitis hõbevalge vette. Seisatas korraks ja astus allika sõmerliivale. Mari pidi peagu kiljuma, sest vesi oli külm ja ihu harjumata. Tervis aga muidu ei tule.

Ta kummardas ettepoole, tõstis peoga vett endale näole, kaelale. Niisutas rinnakesi. Pani siis käed vaheliti rinnale ja astus sammu sügavamale vette. Ta tundis, kuidas karge veejuga libistab üles mööda sääri, siis ülapoole põlvi. Kuum kihelus säärtel annab järele ... ei sügelegi enam.

Mölder ja Rein piiluvad eemalt, põõsa varjult. Neile on Mari ikkagi metshaldjaks, kelle nägemine toob õnne. Muudkui et teda ei tohi hirmutada, meenub Reinule lapsepõlve muinasjutust. Kui haldjat hirmutada, siis viib ta õnne enesega ühes.

„Näed sa, mölder, metsavaim on nagu noor tüdruk," sosistab Rein oma kaaslasele. „Vaata, vaata, kuidas ta võtab peoga vett ja paneb rindadele. Kirikhärra räägis kord piiblitunnis, kuidas ühe vanaaegse väepealiku naine Patseba, või mis ta nimi olnud, pesnud end päris meelega meeste ees ja võrgutanud neid oma ilusa keha ning olemisega. Vaata, vaata, kuidas ta end vette laseb ... Sa armas Jumal küll, mis ma oma vanas eas veel pean nägema."

Möldergi on jäänud julgemaks. Ta vaatab ja tunneb ühtlasi hirmu, et metsavaim võib järsku kaduda. Nagu kõigi kiuste tunneb ta, kuidas tal ninas hakkab kõdi, paisub järjest ja lõpeb tugeva aevastamisega.

Rein tõmbas möldri põlvili ja surus käe suu peale. Veel teine tugev aevastus ja siis ...

Hele kiljatus. Metshaldjas on pöörnud meeste poole, kahmanud rutuga riided ja kadunud.

„Ma ütlesin sulle mitu korda, et ole vait, nüüd ta kadus," tõreles Rein möldriga.

„Ma katsusin küll hoida, aga ei saanud."

Möldril enesel oli vahest rohkem kahju kui Rein võis arvata. Ta mõtles, kuid jättis ütlemata, mis ta mõtles.

„Hirmutasime metshaldja minema, nüüd viis ta ka õnne kaasa!"

„Nägin selgesti, kuidas haldjas kadus," seletas mölder, kellele julgus näis tagasi tulevat.

„Mina ei pannud küll tähele."

„Jooksis metsa nagu inimene. Välgatas veel eemalt puude vahelt."

„Läheme vaatame seda kohta, kus ta oli," soovitas Rein.

„Ei maksa, läheme parem minema."

Rein osutus agaramaks. Ta astus üsna allika lähedale. Paistis hõbedast vett. Ei midagi muud.

„Tead mis, haldjas käis allikal ennast pesemas," seletas Rein ja tõmbas käega möldrit lähemale. „Tule vaata!"

„Ei tule, aitab sellest, mida nägime ... Pahandame metsavaimu ära, tuleb viimaks kallale," arvas mölder.

Rein uuris veel korraks allika ümbrust, tunnistas inimese jalajälgi liivasel veepiiril. „Justkui inimese jalajäljed; nojah, naisena ta meilegi ennast näitas. Küll on kahju, et meie õnn läks."

„Mis sa kurdad! Poleks me siitkaudu tulnud, poleks teda üldse näinudki. Tule, läheme minema!" kutsus mölder. Kuigi ta ütles Reinu vastu, et ei karda kuraditki, pidas ta siiski paremaks metsast kohe lahkuda.

Rein vaatas veel ringi, aga kui mölder lubas hakata minema, pööras temagi tagasi ja mehed jätkasid teekonda.

„Ilus oli see haldjas küll, vaata kas või söömata!"

OPMANI VÕIMUTSEMINE

Külapoisse oli tulnud veski lähedale kalale.

Vainu Peeter, küla kuulsaim viiulimängija, oli võtnud pilli kaasa. Ta istus kaldal ja mängis viiulit, kuna nooremad jões solistasid. Saak suur ei olnud, püügilõbu oli aga laialt.

Kangru perepoeg Mikk ja Villandi Jüri tulid viimaks veest välja.

„Poisid, teeme lõkketuld!"

Viluallika Hendrik, 30-aastane teopoiss Nõmmekülast, oli käinud veskil ja jäi nüüd õhtul kalapüüki vaatama. Ta kuulas meelsasti pillimängu ja vaatas kaldalt, kuidas poisid jões askeldasid.

Hendrik kuulis kalapüüdjate soovi ja asus kuivi puid ning oksi tule jaoks korjama. Peagi gitses lõkketuli ja märjad kalamehed tulid e soojendama.

Tuli loitis nagu jaanitõhtul ja meelitas juure külalisi.

„Jõudu!"

Lõkke ümber istujad silmitsesid tulijaid.

„Jõud on hea! Tulge aga tulele lähemale."

„Kuidas saak on?" küsis üks tulijaist — soone toapoiss Ants.

„Kassi toidame ikka ära, endi jaoks ve jätku."

„Kuule, Rein, mine katsu, kas sul on ka õ ütles Ants oma kaaslasele. Rein oli peremehe samast talust, kus Ants teenis.

„Küllap jõuab, ega kalad eest ära jookse," Rein.

Teised hakkasid naerma.

„Näha kohe, et põle kalamees. Kala ja jooksevad alati eest ära, aga mõisa töö — see sind esmaspäeva hommikul ees."

„Millega püüate?" küsis Rein, kes püüdis näidata agarana.

„Liiviga. Üks hoiab ees ja teine solistab

„See on kõik?"

„See kõige tähtsam puudub."

„Mis sinna siis veel vaja on?" küsis Rein.

„Kalu!"

Poisid lõkke ümber naersid, naeris Reingi

„Hakkame kaugemalt altpoolt üles ajama satub mõni mürakas sisse."

Uuesti asusid noormehed kalale. Rein abiks ja lubas osta kannu õlut, kui näkkab.

„Kala armastab pilli nagu lehm lüpsmise laulu," naeris Vainu Peeter ja hakkas mä Hendrik ja Ants, kui vanemad teiste hulgas, sid lõkke ääre. Kohendasid tukke ja tõid uusi peale.

„Mis siinpool ka uudist kuulda?" küsis allika Hendrik.

(Järgn

Lasksime müügile
lihtsas pakendis
võrratu maitsega

uudisšokolaadi

AHAA

Lihtne pakend võimaldab tarvitajaile head šokolaadi odava hinnaga. Maitske ja veenduge

GINOVKER

„Tormilinnu" wrakk leiti

ümberläinud purjekas triiwis Soome lahe suus. — Lainetus takistab wraki päästetöid. — Elusa pääsnud meremehed ootawad Heltermaal mandrile pääsmist

Hukkunuks arwatud ei saa enam olla elus

Eile kella kahe paigu p. l. õnnestus jäämurdjal „Tasujal" leida purjelaew „Tormilinnu" wrakki, mille täpne asukoht oli 19 miili Hiin madalikult Nord-Westi suunas. Wrakk oli endiselt küljeli olekus, mistõttu lained temast kogu aeg käisid üle.

Teatanud oma leiust weeteede walitsusele Tallinna, kutsus „Tasuja" wraki juure Balti Pääste-seltsi päästelaewa „Meteori", mis samuti wiibis „Tormilinnu" otsimistöödel. Selle järel „Tasuja" alustas teekonda Tallinna, kuhu jõudis eile hilisööl. Täna täiendab jäämurdja siin oma sõetagawara, et wajaduse korral jälle olla walmis merele sõiduks.

„Meteor" eile „Tormilinnu" wraki päästetöödele asuda ei saanud, kuna ilm selleks oli ebasoodus. Tugewa lainetuse tõttu

oli wõimatu saata wrakile pukseerimisriistu,

kes „Tormilinnu" küljele oleks kinnitanud trossid. Ka täna hommikul walitses merel samasugune olukord. Kuna aga tuul siiski näitab waibumise tendentsi, loodetakse, et täna õhtupoolikul siiski saadakse asuda tegelikele päästetöödele.

Niipea, kui „Meteoril" õnnestub „Tormilinnu" wrakki wõtta pukseerimisriistu, alustab laew teekonda Tallinna, kus meie uhkeim

purjekas tõstetakse üles

ja selgitatakse, kas tasuwad end weel tema parandustööd. Praegu on selle kohta raske üteldagi midagi kindlat, kuna pole teada, kui suured on laewa awariil saadud wigastused.

Kas mõnel hukkunuks peetud meremehel on õnnestunud pääseda tagasi ujuwale „Tormilinnu" wrakile, selle kohta puuduwad praegu lähemad teated. Lootusi selleks on aga siiski wäga wähe, kuna õnnetuse silmapilgul merel walitses wäga tugew torm ja lainetus. Seetõttu on raske uskuda, et

kellelgi oleks õnnestunud ujuda wrakile.

Ja kuigi see olnuks nii, siis hiljem oli hukkumine tõenäoliselt ikkagi paratamatu, kuna lained kogu aeg laewast käiwad üle ja piihwad sealt maha iga elawa hinge.

Eile õhtuks pidid jõudma Tallinna kuus laewahukust pääsnud meeskonnaliiget. Haapsalu rongi saabumisel aga selgus, et mehi ei tulnud. Hiljem tehti kindlaks, et selle põhjustasid

rasked jääolud Muhu wäinas.

Heltermaa-Rohuküla liinilaew „Hansi" oli küll koos jäämurdja „Merikaruga" Hiiumaalt sõitnud wälja, kuid nad ei pääsnud tugewast jääst läbi ja pidid teelt pöörma tagasi.

Ka täna on olukord Muhu wäinas wõrdlemisi halb. Tuule mõjul on tekkinud tugew jääliikumine, millele lisandub weel tihe udu, mis laewade liiklemist omakorda wäga tugewasti raskendab. Seetõttu ei olnud ka „Hansi" kuni täna hommikuni kella 12 weel Heltermaalt sõitnud wälja, kartes paksus udus sattuda madalikele, mida nimetatud liinil on üsna rohkesti.

Wiimast asjaolu arwestades on muutunud küsitawaks ka see,

kas „Tormilinnult" elusa pääsnud meremehed tänagi jõuawad Tallinna.

Kuldawasti on kuus pääsnut Heltermaal peawarju leidnud kohaliku elaniku J. Selja pärast olewas kõrtsihoones, oodates seal „Hansi" wäljasõitu. Meeste terwislik seisukord on, waatamata raskele külmetusele ja wõitlusele merel, üsna hea, kuna aga nende meeleolu on wäga rusutud kaaslaste ja laewa hukkumise pärast.

„Meri on juba kord halastamatu . . ."

Raske on meremehe elu alati, kurb ja traagiline wõib olla ta saatus sagedasti. Nagu nüüd nende kolme noore meremehe oma, kes üheks „Tormilinnuga" hukkusid n.-ü. kodumaa wärawas, just siis, kui olid oma wiimasel tagasimatkal sel hoonjal, et jõuda koju omaste keskele jõulupühiks . . .

Eriti traagilisena tundub noore Ewald Kristenbrunni hukkuminc. ühtlasi aga samasugusena see hoop just ta isale, kapten G. Kristenbrunile, kes ise samasuguse noore madrusena on samasugustel ja halwematel laewadel läbinud tormist weeteed maailma kõigil seitsmel merel. Algas temagi oma meremehepõlwe juba 15-aastasena, nagu nüüd ta poeg. Pealegi sõitis see poeg oma esimesed meremehe-aastad just laewal, kus oli isa kapteniks, ja alles pärast isa loobumist tegelikust meremehepõlwest ühe aasta eest asus sõitma teiste kaptenite all. Isa-süda wõib ju praegu mõtelda, et poeg oleks praegugi weel elus, kui tema, isa, pärast oma 40-aastast meremehepõlwe poleks „nii wara" jäänud kindlale maale.

Kuid meremehed tunnewad oma elu ja saatust — nad ei nurise. „Meri on juba kord halastamatu, ega sinna ole parata midagi!„ on laulnud tonnides karastatud isa tõsiselt, kuuldes oma poja surmast.

Seda lugedes meenub mulle üks umbes niisama traagiline lugu kapten Kristenbrunni meresõitudest, kus ta ise oli kapteniks ja tal tuli lasta enese ja teiste silme all hukkuda ühel mehel, et pääsekšid teised. Jutustas selle kaasaõitja:

See oli Wabadussõja ajal. Käsmu mees kpt. Kristenbrun oli kaotanud kõik oma laewad rewolutsiooni keerises. Seal ta sai teate, et Inglismaal olewat areteeritud üks ta purjekaist enamlastelt. G. Kristenbrun sõitis koha kohale, sai tõestada oma omanduseõiguse, wärbas laewale Inglise sadamast eestlastest meeskonna ja algas sõit Ameerikasse.

Seal aga kargas laewalt kogu meeskond, kellest enam üksi ei tahtnud tulla tagasi rewolutsioonides ja sõjahaawades waewlewasse Euroopasse. Tuli jälle otsida uued. Nende hulka sattus ainult üks eestlane. Mees oli elanud Ameerikas aastaid, kogunud weidi mustapäewade jaoks — ja tahtis nüüd tulla wabanenud kodumaale. Ta polnudki meremees.

Tagasiteel sattus laew sokeanil raskesse tormi — just nagu „Tormilind" praegu. Purunes osa taklaist, suured weewallid löid üle teki. Tuli minna päästma tüüriseadeldist. Selleks käsutas kapten oma tüürimehe ja weem tolle eestlase. Ning järgmine weewall pühkis tolle mehe üle parda . . .

Ta oskas ujudagi. Teda saanuks päästagi, kui ainult saaks pöörata laewa . . . Seda kapten otsustaski. Nüüd aga pühkis uus weewall üle laewa, ragistas lahti osa tekilaadungit. Pääseb see lahti kõik, on hukkunud ka teised mehed üheks laewaga . . .

Ei olnud midagi teha! Tuli käsutada kõik mehed päästma laewa. Tuli uppuw mees jätta ta saatuse hooleks: „Meri on juba kord halastamatu, ega sinna ole midagi parata!"

Samuti kui seekordki päästjatel „Tormilinnult": tuli päästa enamuse, ei olnud wõimalust otsima jääda üksikut, olgugi see laewaomaniku poeg. W.

Jaapanlased wallutasid Nankingi

Pekingis kujundatakse jaapanisõbralik walitsus

Tokio, 13. 12. (ETA) Domei agentuur teatab, et Jaapani wäed on täna kell 18 (kohalik aeg) täielikult wallutanud Nankingi.

Nankingi wallutamine on sündinud Jaapani sõjalaewade tõhusal toetusel. Hoolimata miinidest ja Hiina kaldapatareide tulest Jaapani sõjalaewadel läks korda Nankingini-wälja-jõnda, kus nad awasid marulise tule Hiina wägedele.

Jaapani teadaandes üteldakse, et wäljaspool Nankingi müüre jaapanlased on saanud umbes 2500 wangi. Edasi teatatakse, et Tschingkiangi 20.000-meheline Hiina garnison, mis oli taganemas Nankingi poole, kahanes järk-järgult 3000 meheni ja häwitati wiimaks täielikult, kui ta oli jõudnud Nankingit piirawate Jaapani wägede seljataha.

Schanghai, 13. 12. (ETA) (Reuter) Nanking on nüüd peagu täielikult jaapanlaste waduses, wälja arwatud üksikud punktid, kus wäiksemad Hiina wäesalgad weel wastu panewad.

Hiina wägede taganemine Nankingist on sündinud marssal Tschiang Kai-scheki käsul, sest marssali arwates ei maksa ohwerdada mehi kohtade kaitsmiseks, milledel ei ole enam sõjawäelist tähtsust. Teonitatakse, et Nankingi ewakueerimine ei tähenda Hiina walitsuse poliitika muutmist. Walitsus jääb kindlaks oma otsusele, awaldada pidewat wastupanu sissetungijaile.

Hiina wäed panewad weel wastu Hsiakwani kwartaalis.

Tokio, 13. 12. (ETA) (DNB) Domei agentuur teatab ametlikult, et 14. detsembril Ituakse Pekingis uus ajutine Hiina walitsus. Selle uue walitsuse juhtmõteteks on sõbralik koostöö Jaapaniga ja wõitlus kommunistliku internatsionaali wastu.

Uue riigi presidendiks saawat endine peaminister Tsaokon, abipresidendiks Wu Pei-fu, wea- ja sõjaministriks Tschi Hsioh-yuan. Seletatakse, et on endastmõistetaw, et see uus walitsus Ituakse Jaapani algatusel ning Jaapani kaitse ja kontrolli all.

UISUD
kohase jõulukingina.
Soovitab
GEORG MEYER
Tallinn, Pikk 10

Näete vahet?

1. Hambad on küll puhtad, kuid matid ja läiketa.
2. Hambad on laitmatult puhtad ja omavad särava läike, mis mõjub nii köitvalt ehtsate pärlite juures.

Millest see tuleb?

Teisel juhul on hammaste hooleks kasutatud Nivea-hambapastat, mis eemaldab inetuvärvilise hambakatte ja annab hammastele ilusa läike. Seejuures on Nivea-hambapasta hammastele tälesti kahjuta.

Werner Mehks
Tallinn, Vene 19

Ameerika lepib vaba ja kahjutasu maksm

Washington, 13. 12. (ETA) (Reuter) Niipea kui on kindlaks tehtud, et jaapanlased on jüüdi Ameerika suurtükipaadi „Panay" põhjalaskmises, saadetakse wäga wali noot Tokiosse. Ent on kindel, et ühendriikide walitsus ja kongressi juhid ei astu mingit mõtlematu sammu. Wälisministeerium arutab wahejuhtumit rahulikult. Püütakse teha kõik, et Ameerika awalik arwamine ei kaotaks oma külma werd.

Washington, 13. 12. (ETA) (Reuter) President Roosevelt saatis Jaapani keisrile läkituse, milles ta awaldab oma sügawat hämmastust Ameerika suurtükipaadi „Panay" pommitamise kohta.

Samal ajal ühendriikide walitsus saatis Jaapani walitsusele noodi, milles nõutakse tekitatud kahjude täielikku tasumist, wabanduse tegemist ja tagatiste andmist selliste kallaletungide mittekordumise wastu.

New York, 13. 12. (ETA) (Reuter) Telegramm, mis tuli Standard Vacuum Oil Company osakonnalt Schanghais, teatab, et „Panay'lt" on pääsnud ainult 54 inimest, kuna laewa pardal oli üldse 150 inimest. Telegramm leiab, et Kinkianginist on sõitnud neli Ameerika suurtükipaati jõudmuskohale. Edasi teatatakse, et kallaletungist „Panay'le" ja Ameerika õlilaewadele on osa wõtnud 18 Jaapani lennukit.

Tanklaeva eestla päästet

London, 14. 12. (E haist teatatakse, et jaapa tud tanklaewa „Meiping der on päästetud Briti k

Kuni 2
k. a. on wõimalik saa
tellides Eesti Kirjand
wäljaandeid „Elaw
„Suurmeeste Elulo
„Eesti Kirjandus" (
antakse hinnata ilmu
kuulus teos „Tund
müügile tulles mak
„Maailmakirjanduse"
wastu 14 kr. eest;
sab sama sari
Tellimiste wastu
te
Eesti Kirja
Aia 19, Tartu, tel.
arwe

Trotski ei o

Kuulumises wande

New York, 13. 1
wuswaheline uurimiskom
on süüdu terrorismis,
faschistlikku wandenõusje
Moskwas moodustud aas
sides. Mainitud komisj
suguste rahwaste 10
hendatud otsuse wastu
Trotski ja tema poeg S
selja. Juurdlusel, mis
selgunud, et Trotskile e
põhjendamata.

O.-Ü. „NOOR-EES

ILM
J. Ollik-Andevei
Muinasjutt Ott
Hind
M. Sillaots:
TRIPS, TRAPS, T
Lugu kolmest
E. Järve illustratsioo
ILM
J. Jaik: PAJ
Jutte lastele. N.
R. Tiitus: TOSLE
Laste karikatuuride ra
B. Tobias: VAHV
Muinasjutt
SEERIA EELTELLIMI
kuni 1. jaan.
peale 1. jaan.
LASTEVANEMAD!
meie lastekirjanduse
neile tõsist jõuluröön
O.-Ü. „NOOR-EE
Tartus, Gus

Saabus Greeka saadik

Täna hommikul saabus Tallinna Greeka saadik Kimon A. Collas, kes oma wolituseid esitab riigihoidjale lähemail päewil.

Pildil: Saadik Kimon A. Collas.

Juutide boikott Poznanis

Poznan, 14. 12. (ETA) (DNB) Rahwusliku erakonna siinsel koosolekul kutsuti rahwast boikoteerima juudi kauplusi pühade sissesostude tegemisel. Kogu Poznanis on üles kleebitud plakateid hüüdlausega: „Jõulud ilma juutideta!

Belgia sai Inglismaalt laenu

Brüssel, 14. 12. (ETA) Rahaminister de Man sõitis Londoni, et alla kirjutada kokkuleppele, mille põhjal Belgia saab Inglise pankadest laenu wiie miljoni naelsterlingi suuruses. Laen on neljaprotsendiline.

Flandin Berliinis

Berliin, 13. 12. (ETA) (Havas) Prantsuse endine peaminister Flandin on saabunud Berliini. Tema [illegible] käik on täiesti erawiisiline. Täna hommikul ta tegi Saksa propagandaministrile dr. Göbbelsile. Hilisemas Prantsuse saatkonnas. Kuulduseid, mille ta tegewat wisiidi ka Hitlerile, on täiesti alusetu.

Kaupmeeste kaklusetaks — aasta wangistust

Käesoleva aasta wõidupühal sattus joomise tõttu perekondlikku kaklusse Tõrwa koloniaalkaupmees Ernst Soobert. Sellele tüülile segas end wahele ka Tõrwa turukaupmees Jaan Utsas, kes aga sai Sooberti käest tublisti peksa. Ka wigastas Soobert J. Utsari silma, mille tõttu ta kaotas osalisel silmanägemise. E. Sooberti wastu tõsteti nüüd raske süüdistus, mis nägi ette kuni 8-aastase sunnitöö. Asja kohtulikul arutusel Tartu ringkonnakohtus leiti E. Soobert süüdi olewat ainult ägedas meeleolus J. Utsarile wigastuse tekitamises ja teda karistati 1-aastase wangistusega. Nõudja tsiwiilnõue, mis ületas 2000 kr., rahuldati ainult tegelike rawikulude piires. Otsusele on wõimalik edasi kaebata.

Jänese ja koe m

Pühap. peeti Kihelkonn jänesejahti. Üks jänes, jurmahirmus merre, koer meetrit kaldast eemal kü tekkis koera ja jänese wa Meres koer jänest siiski külmaga ujus tagasi kald dale, kuid hoopis teises jälgis jänese maaletulekut külmanud, ei jaksanud bas jänese weest wõtta

PARIM JÕULUKINK on äsjailmunud suurteose

„EESTI VABADUSSÕDA 1918-1920" I köide.

Raamat on müügil raamatukauplustes ja Sõjaväe Majandusühisuses — Tallinnas peakauplusesning Tartu, Narva, Rakvere, Võru, Pärnu ja Viljandi osakondades.

I köite müügihinnaks on:

brošeeritult	Kr. 6.—
riideköites	Kr. 7.50
poolnahkköites	Kr. 8.50

Vabadussõja Ajaloo Komiteelt tellides tuleb tasuda raamatu hind posti jooksvale arvele nr. 661 või Eesti Panka jooksvale arvele nr. 4275.

VABADUSSÕJA AJALOO KOMITEE.

Kohalikke teateid

Hipodroom 12. detsembril

Kõstirooginud föidutee ja fooja paviljoniruumid

Uus miiting algas mugawusega, kuigi tänawune talw tuli wara ja rohke lumega. Nädala estes oli föidutee terwes lainses puhtaks roogitud ja weel enne wöistluste algust kord üle puhastatud. Uus paviljon on warustatud kessküttega ja wöistluste ajal näitas jootamööt- ja 20 kraadi. Totalisaatori letti oli mendatud ja selle ette ajetatud wärwilised, suunaga warustatud juhised, mis förwaldab kassade ees trüginimise.

Awamisjooksust wötsid osa 5. klassi traawld, artwult 7. Huwitaw oli jälgida täkt Poisi jooksu, kes startis wiimaselt kohalt ja tuli wöitjaks. Wäljamakstud kr. 12.25 ja 4.75. Teiseks tuli täkt Prints, tot. kr. 7.75 ja kolmandaks — Argon. Kohata jäid Aida Watts, Roosa, Kaja ja Cortella.

Teine jooks oli 2. klassi traawlitele. Selles jooksus esines hästi täkt Faworit ja wöitis. Wäljamaksud kr. 16.50 ja 6.50. Täkt Kindral andis teiseli kohalt kr. 5.50, kuna kolmandaks tuli Red-Whip. Kohata jäid Kuller ja Boikott, kuna Leo Aylworthy ei wötnud osa.

Kolmas jooks oli handikap start 2:33. Mära Koketi löikas siin loorbereid. Wäljamaksud kr. 8. ja 3.25. Teine koht läks mära Sädele, tot. kr. 18.50. Poiss jooksis siin kiiremate grupis ja pidi leppima kolmanda kohaga. Kohata jäid Prints, Gold-Isle, Croll-Yard ja Karske.

Neljas jooks oli 1. klassi traawlitele. Osawötjaid 9 ja wöistlus eriti äge. Mängijad eeldasid wöitjaks märat Quisi-Quasi, kes täitis neid lootusi ka sajaprotsendiliselt. Wäljamaks läks jagamisele tallkaaslase Wandererga, mille tagajärjel kujunes see keskpärasekс: kr. 7.50 ja 3. Teisele kohale tuli täkt Red-Whip, kes pidi itaaliakaasja jagama Wirwega, kes tuli kolmandaks: kr. 5.50. Kohata jäid Lahe, Puppe, Champignon, Calumet Ecton, Wanderer ja Fechtmeister. Falkenstein ei wötnud osa.

Wiies ja seitsmes jooks oli 3. klassi traawlitele. Esimese otsa wöitis täkt Kroonprints, kes andis totalisaatoril kr. 17.25 ja 6.75. Mära Lareida andis itaaliakassas kr. 17. President oli kolmas. Kohata jäid MacMahon ja Pääsuke, kuna Croll-Yard ei wötnud osa. Teise otsa wöitis aga täkt President, tot. r. 9 ja 3.50, kuna Kroonprints pidi leppima teise kohaga. Tot. kr. 6. Lareida oli kolmas.

Kuues ja kaheksas jooks oli handikap-start 2:28. Osawötjaid 9. Esimene ots oli kiire ja selle wöitis mära Lux. Wäljamaksud kr. 11.50 ja 4.50. Teiseks tuli mära Ludmilla, tot. kr. 12 ja kolmandaks — täkt Boikott. Kohata jäid Angriff Luna, Kaba, Puppe ja Ximiene. Täkt Cyklonil start ebaõnnestus.

Teiskordsel jooksul sai Cyklon hästi startida ja tal õnnestas liiga Luxi weerand sekundiga. Wäljamaksud kr. 21 ja 8.25. Lux andis kr. 8. Kolmas oli seekord Ximiene.

Järgmised traawiwöistlused peetakse tulewal pühapäeval.

Nõupidamine karskusnädala asjus

Kolmapäeval, 15. dets., kell 10 homm. korraldatakse E. Karskusliidu kokkukutsel Tallinnas, Haridusliidu ruumes, üleriiklike seltskondlike organide nõupidamine karskusnädala korraldamise küsimustes.

Majaomanike seltside ühinemiskoosolek

Täna õhtul kell 7 toimuvad Kaubandus-tööstuskoja suures ja wäikeses saalis Tallinna Majaomanike Seltsi ja Maja- ja Krundiomanike Seltsi ühinemise otsustamiseks kummagi seltsi erakorralised peakoosolekud. Kuna seltside ühinemises on majaomanike ringkonnis poolt ja wastuseiswaid woole, siis töötab õhtune koosolek kujuneda wördlemisi elawaks. Seltside liitumise korral teostub samas ka Tallinna Majaomanike Seltsi juhatuse täiendamine kahe wöi kolme uue juhatusliikmega, kes seni kuulusid Maja- ja Krundiomanike Seltsi juhatusse.

Laew ei pääse udu tõttu sadamasse

Täna enne lõunat seisis reidil Inglise liinilaew „Baltara", mis ei saanud tweel sadamasse sõita tiheda udu tõttu. Laew jäi reidile ootama ilma selginemist.

Mõne reaga

Nõmme Rahwaülikoolis õpetab W. Erleman 15. detsembril, kell 7 õhtul teemal: Lendamise füüsikalised alused.

„Oma" laste jõulupuu. Tarwitajateühing „Oma" korraldab keskpäeval, 15. dets., ja neljap., 16. dets., kell 4-6 õhtul „Estonia" kontserdisaalis laste jõulupuu.

Wabadusõjaaegseid kalewlasi palutakse wõtta osa kooswiibimisest 20. detsembril, kell 19 Seltskondlikus Majas, Aia tän. 12, mille korraldab Kalewlaste ühing Kalewlaste malewa ajutamise 19. aastapäewa puhul. Osawõtumaks 2 kr. Osawõtu soowist palutakse teatada hiljemalt 18. detsembrini A. Rebastile Eesti Pangas, tel. 415-20 wöi B. Lannesele (Landsberg) tel. 445-97.

Skandinaawia kommete kohane jõulupuu. Tallinna rahwaülikooli juures töötaw Skandinaawia klubi korraldab jõulu-kooswiibimise kolmap., 15. dets., kell 20 Tallinna Õpetajate Seltsi ruumes, Pühawaimu tän. 11. Kawas: jõulupuu, „tähepoisid" (stjärn gossar), deklamatsioonid, ühis- ja soololaulud, jõulukõned hra Westerblomilt (rootsi keeles) ja hra J. Kiivetilt (eesti keeles). Kuna Skandinaawias toowad jõulukinke jõuluwana asemel tähepoisid, siis esinewad nad ka klubi jõuluõhtul. Kes toob kaasa nimeta kingi, saab ka „tähepoistelt" jõulunõllatuse. Tuttawaile on wõimalik saata „tähepoiste" kaudu nimelise kingituse.

Eesti Õpetajate Liidu korraline asemikekogu koosolek toimub tänawu 28. detsembril Tallinnas, Rau tän. algkooli ruumes, algusega kell 10.30 hommikul.

Pedagoogilised päewad Tallinnas. Eelolewa jõulupühaja suuremaks õpetajate kokkutulekuks kujunewad Eesti Õp. Liidu korraldatawad pedagoogilised päewad Tallinnas 29. ja 30. detsembril. Päewade awamisel esineb kõnega haridusminister kol. A. Jaakson. Loengutega esinewad dr. A. Koort, kooliw. dir. W. Alttoa, mag. A. Elango, mag. A. Meiusi, J. Käis, dir. A. Roos, õp. J. Parijõgi, A. Seppel, B. Rea, E. Hansen. Soomest esineb eestikeelse loenguga kodanikukaitsewatuse küsimusiit Helsingi linna koolinõunik dr. A. Huuskonen. Päewade kaiwa on kooštatud nii, et enne lõunat kuulatakse loenguid ja peetakse läbirääkimisi, kuna pärast lõunat on riihmatööd koolimenduslõikumise ja õpet. ühingute tegewuse elustamise, algkooliõpilaste intelligentsustesti korraldamise ja eesti keele wigade uurimise alal.

Terwishoiu muuseumi wäljaantawa rahwaliku arstiteaduse ja terwishoiu juurtcose „Terwise käsiraamatu" kõige odawam ettetellimisiwõimalus lõpeb homme, 15. jkp. Makswad on weel kõik tellimised, mis samal kuupäewal posti on antud. Peale selle täiendpäewa on ettetellimishind neli krooni kallim.

Mälestatakse langenud kalewlasi. Kalewi üksik jaawäepataljon korraldab oma 19. aastapäewa eelõhtul 19. dets., kell 6 p. l. Rahumäe kalmistul Wabadusõjas langenud kalewlaste mälestussamba juures leinajumalateenistuse. Sellest jumalateenistusest palutakse wõtta osa langenute omaiseid, sugulasi ja tuttawaid ning E. S. S. Kalewi, Kalewi malewkonna ja Kalewlaste ühingu liikmeid.

Lennuõhendused seisid

Täna walitsenud tiheda udu tõttu, kus waatelwiir ulatub kuni 200 meetrini, ei olnud Tallinnal lennuühendust wälisriikidega. Tihe udu walitseb praegu ka Helsingis, Kaunases ja Riias.

Jõulueelne turg on hõre

Tänane Tallinna turg oli kaunis hõre. Waatamata sellele, et eilsest päewast arwates algas turgudel jõulumaiustuste müük, ei ole see toonud erilist elewust. Jõulukuusesid oli täna turul waid mõni koorem. Kuuskede koorma eest nõuti 20—30 krooni.

Toiduainete hinnad püsivad endisel tasemel. Wäiest nõrgenemist hinnas näitab waid wõi. Lauawõi kilost nõutakse praegu 2 kr. 5 s. — 2 kr. 15 s.

Apteekide öövalwe

Teispäeval waktu keskpäralat:

R. Georgini apteek, Wiru tän. nr. 15 Tel. 450-89.
Schnickeri apteek, Baldeki mnt. nr. 6 Tel 431-18.
W. Kuigi apteek, Liivalaia tän nr 34 Tel 461-70.
K. Schneideri apteek, Raekoojaplats 11. Tel. 431-65.

Nõmmel:

Linnaapteek, S. Pärnu mnt. 90/92.

Siseriigist

Harjumaalt

Warbola wald tahab piire muuta. Wiimasel Warbola wallawolikogu koosolekul oli arutusel Terjatsi küla liitmise küsimus Warbola wallaga. Põhjusena toodi ette, et liidetaw 728 ha suurune maa-ala on põline Warbola walla osa ja on kuulunud waremalt Rusfalu mõisale.

Wallawolikogu otjustas paluda ajutise maawalitsuse kaasabi, et Terjatsi küla liidetaks Riisipere wallast Warbola walla külge.

Hageri haridusselts 30-aastane. Pühap., 12. dets., pühitses oma 30-a. tegewuse juubelit Harjumaa esimesi haridusseltse — Hageri haridusselts. Olles tookord asutatud kihelkondliku haridusseltsina, oli seltsi tähtsaimaks ülesandeks algaastail emakeelse kooli ellukutsumine ja ülalpidamine, millega tuldigi hästi toime. Nüüd omab selts nägusa rahwamaja, mis wiimase aasta kestes on ka seestpoolt hästi remonditud ja korda seatud.

Aastapäewa pühitseti pidulikku aktusega, mille awas seltsi esimees A. Ilmet, kuna pidukõnedega esinesid kohalik pastor K. Tomson ja E. Haridusliidu õppetöö-sekretär Neeme Ruus. Terwitusi oli saabunud rohkesti ligidalt ja kaugelt. Aktust kaunistasid seltsi laulukoor ja orkester E. Oja juhatusel. Õhtusel pidul kanti ette näidend „Kõrboja peremees". Osawõtjaid nii aktusest kui ka pidust oli rohkesti.

Tartumaalt

Maakaupmees ahwatles waletunnistusele. Elwa kohtus süüdistati mõni aeg tagasi Rannu kaupmeest Eduard Lukatsit selles, et ta oli Joh. Schamajewile töö eest tasunud wiinaga. Ilmnes, et Lukats oli mõjutanud Schamajewit kohtus walet tunnistama. Nüüd karistati Lukatsit 2½- ja Schamajewit 2-aastase wangistusega.

Langew puu mattis mehe. Raske wigastusega lõppes õnnetus Aakre metskonnas metsatöödel Joh. Pinsoliga. Mees läi komistamisel langewa puu alla ja sai keskkehast wigastada. Ta toimetati Tartu haiglasse.

Agent wõltsis isa ja wenna allkirju. Walguta mees Paul Kallas, ametilt agent, wõltsis isa ja wenna allkirju wekslitel. Kohus karistas Kallast kahes asjas, mõistes ta 1½ aastaks wangi.

Otepää progümnaasiumi ülalpidajaks sihtasutus.

S. TARTU

Otepää Haridusselts on wälja töötanud progümnaasiumi sihtasutuse põhikirja. Selles on eelt nähtud sihtasutuse liikmeina Tartu maawalitsus, Otepää linnawalitsus ja Otepää Haridusselts. Esimesed kaks tookord omaltpoolt sihtasutuse algkapitaliks kokku 1500 kr.-kuna haridusselts annaks sihtasutusele üle praeguse koolihoone sisseseadega ja krundi.

Sihtasutuse põhikiri esitatakse nüüd seisukoha wõtmiseks Tartu maawalitsusele ja Otepää linnawalitsusele.

Elwast

250 organiseeritud noort. Elwas peeti pühapäewal NSDAP Elwa osakonna pidulik koosolek, kus toimus 30 uue liikme töötuseandmine ja wastuwõtt. NSDAP pere on Elwas tõusnud 130-liikmeliseks ja tööd tehakse intensiiwselt. Samal koosolekul austati ka lahkunud esimeest K. Lipingut.

Pühapäewal peeti omakorda noorkotkaste ja kodutütarde pidulik koondus kus töötuse andsid ja wastu wõeti ligi 50 noort. Elwas tõuseb organiseeritud noorte pere 250-le.

Võrumaalt

Püssis põles rehehoone. Püssi walla Soonurme külas süttis öö wastu esmaspäewa põlema A. Põllu uus rehehoone, mis põles maani maha. Tuletõrje suutis waid tule lewimise ära hoida naaberhoonetele. Tule tekkimise põhjus ja kahjusumma pole weel selgunud.

Valgast

Tagaotsitaw toodi Lätist Walka. Eile saatis Walga kriminaalpolitsei Haapsalu jsk. kohtuniku korralduse Rudolf Lauritsa, kes Lätist saadeti wälja ebasoowitawa isikuna, kuna ta seal istus kinni warguse pärast. R. Laurits on Haapsalu jsk. kohtuniku poolt tagaotsitaw warguste pärast.

Valgamaalt

Ootejaamad autobuseliinide ääre. Walga maawalitsus otsustas astuda samme, et Walgamaal hoitaks kogu talwe jõuwankritele liiklemiseks lahti Tõrwa-Walga ja Tõrwa-Puka liin, et wältida lumesadude tõttu tähtsamatel teedel liiklemise katkemist, nagu seda osalt põhjustas möödunud nädala lumesadu.

Teede laistecimi nõuti amiseautobuseliinide ääre ootejaamade ehitamiseks, millest Walga maawalitsuse poolt wöttis osa esimees W. Welner, leiti tarwilikuks kiiremas korras ehitada Walgamaal ootejaamad Taagepera sanatooriumi juure, Tõrwa, Pikasillale, Soele, Pukka ja Walka, kus reisijatel tuleb autobust oodata lahtise taewa all.

Järvamaalt

Kahala ärijuht paigutati wanglasse. Paide krim.-politsei korraldusel paigutati Paide wanglasse Peetri tarwitajateühingu Kahala abikauplusе ärijuht Erni Siiber, 28. a. wana, kelle tegewuses ilmne 4093-kr. puudujääk. Juurdlusel selgus muide, et S on hoidnud äri ja oma raha lahutamatult, mis soo dustas raiskamist.

Kuressaarest

Reserwohwitserid täiendasid teadmisi. 11. ja 12 dets. korraldati Lääne-Saare sõjawäeringkonna staab poolt Kuressaares reserwohwitseride õppepäewad, mil lest wöttis osa 70 res.-ohwitseri.

Tollioksjonil suhkur kallim kui kaupluses. Laup. 11. dets., peeti Kuressaare tolliametis konfiskeeritu asjade oksjon, kus müüdi ka suhkrut. Pakkumin suhkrule oli suur, kilost pakuti ja makseti 5 senti, kuna kaupluses maksab suhkru kilo 49 senti.

Saaremaalt

Preester lahkub kogudusе sisetülide tõttu. Sisetüli Tornimäe ap.-õigeusu koguduses preester W. Talo mehe ja koguduse liikmete wahel läksid wiimasel aj sedawõrd teravaks, et kogudus nõudis preestri lahku mist, milleks anti mitu tähtaega. Kuna preester waba tahtlikult ei lahkunud, käis koguduse poolt walitu delegatsioon Tallinnas mitropoliit Aleksandri juure küsimust lahendamas.

Mitropoliit andis lubaduse, et weel enne jõulu pühi wabastatakse W. Talomees Tornimäe preestri kohalt ja paigutatakse ümber Kihnu saarele. Torn mäe preestri koht loetakse wakantseks ja kogudus wõi endale uue hingekarjase walida.

Pärnust

Algawad hädaabitööd naistele. Pärnu linnawali sus tegi korralduse hädaabitööde alustamiseks kolme päewast, 15. detsembrist. Tööse wõetakse ainult naisi kellel on suured perekonnad toita. Esimesel päew saab teenistust 82 naist, neist 56 linna- ja 26 sõjawä töödele.

Sadamatööliste nõudmisi. Pärnu sadamatööli pidasid üldkoosoleku, millest osa wöttis 84 töölist Koosolek otsustas esitada nõudmise, et sadamatööli palkasid tulewal nawigatsioonihooajal tõstetaks 25—3 protsenti.

Pärnumaalt

Karksi pastori ametijuubel. Pühapäewal Kark koguduse õpetaja B. Masing pühitses oma 25-a ameti juubelit. Sel puhul oli kirikus pidulik jumala teenistus, millest osa wöttis ka Pärnu praost V Grünberg Halliste õpetaja Selliowi ja noorsoopetaj Rooswaldiga. Maasingule annetati koguduse poo kuldrist. Hiljem oli kooswiibimine kirikutegelaste ja kutsutuile. B. Masing on 25 a. järjest olnud karksi lastele hingekarjaseks.

Uus preester Tahkuranna. Pühapäewal wali Tahkuranna ap.-õigeusu koguduse uueks preestriks V Grünberg Petserist. Noor preester on lõpetanud Pe seri waimulikku seminari.

Jõhvi sai majandusministeeriumilt toetust

Jõhvi alew, kus omawalitsus juba rida aastaid waewleb suurtes maksuraskustes, pöördus möödunud kewadel majandusministeeriumi poole palwega, et wähemane püüaks alewit aidata temu rahalises hädas. Nagu nüüd kuuleme, ongi Jõhvi alew saanud esialgse toetusena 2000 krooni, misjugune summa hiljuti wöeti ka alewi lisaeelarwesse. Selle summaga ei taha aga Jõhwi alew seid jääda rahule, waid loodab majandusministeeriumilt weel suuremat toetust.

J. Kartau raudtee depooülemaks

Brasiiliasse väljarändamise hooajal lahkus Eestist ka omaaegne poliitikategelane Juhan Kartau, kes oli wabariigi algaastail lühemat aega haridusministeriks. Hiljem katsetas J. Kartau ka äritegevuse alal, aga sellega polnud tal edu.

Nagu „Välis-Eesti" kuuleb, on J. Kartau käsi nüüd võõrsil hakanud käima paremini. Ta elab praegu Jundiahy linnas, kus teenib Paulisto raudteevalitsuse depooülemana juba 11 aastat. Ajakirjas toodud piltidest on näha, et J. Kartau omab kauni ja korraliku kodu, kus võtab eestlasi vastu alati sõbralikult.

Leiti uppunu laip

Eile kella 3 paigu p. l. leiti Saku walla Kiisa maantee silla juurest uppunud mehe laip, kelle riiete taskust leiti dokumendid Eduard Jaani p. Allani nimele, kes elutses Nõmmel Põllu tän. nr. 63.

Miks tellite „Põhjamaade romaane"?

SELLEPÄRAST et: 1) nad on väärtusliku sisuga, 2) nägusad välimuselt ja 3) hinnalt odavad! „PR" 3. valik sisaldab wähimalt 2200 lk. teksti ja on kaunistatud E. Kollomi puugraviüridega. Tellige endale „PR" 3. valik, sellega edendate eesti kauni raamatu kultuuri!

Makske 3 kr. Eesti Kirjastuse Kooperatiivi posti jooksvale arvele nr. 22-87, sellega kindlustate endale odava tellimise „PR" 3. valikule.

KUNI 1. JAAN. 1938. HIND: Kr. 10.— ja 14.50.
EESTI KIRJASTUSE KOOPERATIIV, Tartus.

Armukadedusest löödi neiule 6 pussihaawa

Metsik pussitamine Sillamäe söögimajas. — Söögimaja ettekandja löödi poolsurnuks, kuna pussitaja on seni tabamata

Türsamäe pölewkiwitööstuse lähedal, Sillamäel, leidis aset pühapäewa õhtul kella 8 paigu metsik pussitamine. Waiwara walla Uus-Sõtke külas elutsew 28-a. Adolf Ots löi pussiga Sinilaiu söögimaja ettekandjale 19-a. Leida Laurile 8 pussihaawa kehasse. Osa noolõõke on tunginud L.-ile ülalkehasse, kuna üks — õhtu, wigastades soolikaid. Haawatu toimetati esmaspäewal Kreenholmi haiglasse, kus wöeti ette kiire operatsioon. L. terwislikku seisukorda peetakse wäga tõsiseks. Metsik pussitaja põgenes sündmuskohalt. Ta olewat läinud kõju, kust wõtnud kaasa jõawäe wintpüssi ja läinud teadmata kuhu. Seni pole olnud pussitaja otsimisel wähemaidki tagajärgi.

Nagu kohapealt kuuldub, olewat A. Ots ilmnud pühapäewa õhtul kella 7 paigu Sinilaiu söögimajja ja soowinud süüa õhtusöögi. Temale toonudki perenaine söögi laualе ja kuna noormees olnud lõbusas meeleolus, siis jäänud perenaine temaga westlema. Arwe maksmisel O. palunud kokkusaamist ettekandja Leida Laariga. S. läinudki teda kutsuma. L. palunud aga perenaisel tulla ühes, sest temal olewat tekkinud O.-ga arusaamatusi, mispärast ta kartwat sõnelemist.

Üldises söögiruumis, kus momendil aga polnud ainustki külalist, noormees terwitanud tütarlast wäga sõbralikult. S. arwanud, et tema juuresolek pole tarwiline, mispärast jätnudki noored inimesed nelja-silma alla. Umbes 10 minuti pärast S. kuulnud aga appihüüdeid ja kisa. Aimates halba, ta joosnud otsekohe söögisaali. Seal selgus, et noormees oli tarwitanud tütarlapse kallal wägiwalda, löönud temale pussiga haawu kehasse. O. kaitestanud oma metsiku teo alles siis, kui perenaine joosnud tütarlapsele appi. O. wisanud pussi maha ja põgenenud. Haawatu toimetati sündmuskohalt kohaliku jaoskonnaarsti juure, kust pärast esmaabi andmist saadeti Narwa edasi.

Pussitaja on elukutselt lihtttöline ja ta olewat olnud wiimasel ajal töötu. O. oli ka kaitseliitlane, mispärast tal oli ka kodus sõjawäe wintpüss. Kuuldawasti olnud noorte inimeste wahel juba pikemat aega heasõbralik wahekord, mis tuhmunud wiimasel ajal. Seda wahekorra fassimiseks peetakse wõrre teo põhjuseks. Oletatakse, et noormees mõistis enda üle hiljem kohut.

Narwast otsitakse metsatöölisi

Narwa tööbörs on saanud rohkesti nõudmisi metsatööliste. Nii soowib Püssi metskond piiramata arwul metsatöölisi, kuna Sonda metskond soowiks 100 töölist. Metsatööliste nõudmist ei saa aga Narwa tööbörs rahuldada, kuna praegu ei ole registreeritud ainustki metsatöölist.

Raadio

Teispäew, 14. detsember.

17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 lastetund. Karl Aber loeb J. Kallaku lastejutu „Jüri ja Muri". (Tartust.) 18.30 prantsuse keele tund — mag. K. Kann. 19.00 laule ja ansambleid operettidest. (Heliplaadid.) 19.40 päewaundiseid. 20.00 õige aeg. Ilma- ja jäätateed. 20.05 wiis minutit terwisele — dr. med. M. Kask. (Tartust.) 20.10 orkestrikontsert. RM orkester. Juh. F. Nikolai. 20.50 Henri Marteau esitab wiiulisoolosid (Heliplaadid.) 21.05 orkestrikontsert. RM orkester Juh. F. Nikolai 21.40 RM dir. dr. O. Liiw: Eesti ohwitserid Võõsa sõjas. (Riigi Keskarhiiwi toeng Tartust.) 22.10 aktuaalne weerandtund 22.25 Rimski-Korsakow: Kwintett Mängiwad Hilja Saarne (klaver), A. Warandi (flöödi), J. Kurenniit (klarnett), T. Eidast (fagott) A. Kõhelik (metsasarw). 22.55 päewaundiseid. 23.00 esperantokeelne nädalakroonika.

Kolmapäew, 15. detsember.

7.00 äratusmäng. 7.05 wõimlemist. 7.20 päewaundiseid. 7.25 hommikontsert heliplaatidelt. 8.10 hommikpalwus Jaani kirikust — õp. T. Tallmeister. 8.30 Tallinn: Turuteade.

17.50 heliplaate ja reklaami. 18.00 Anton Kaiemets: Eesti muusika arengutee. (VI.) 18.30 Beethoveni klaverisonaatide sari. 18.55 majanduslik ringwaade — toimetaja L. Grandberg. 19.10 inglise orkestrid mängiwad. (Heliplaadid.) 19.40 päewaundiseid. 20.00 õige aeg. Ilma- ja jäätateed. Hinnanoteeringud. 20.05 wene soololaule. Helmi Einer (sopran.) 20.25 toimetaja agr. J. Saarsoo: Põllumajanduslik nõuanne. 20.55 põllumajanduslikke teateid. 21.10 lõõtspillimuusika. (Heliplaadid.) 21.35 lastewanemate weerandtund. Hella Treffner: Lapse mäng ja mänguasjad. 21.50 Wene helimeistreid. RM orkester. Juh. prof. R. Kull. 22.55 päewaundiseid.

Sünnipäewalaps

Karl Rekk 50-aastane

Täna pühitseb oma 50. sünnipäewa Keeni omanik K litsus- ja seltskonnategelane Kriisa talu omanik K Rekk.

Juubilar sündis 14. dets. 1887. a. Õppis Ta ülikoolis keemiat, kuid enne õpingute lõpetamist hakk tegelikuks põllupidajaks. Wöttis osa maailma- ja v badusõjast, wiimaselt rooduülemana n.-ltn. aukraad Keeni wolikogu liikmeks on K. Rekk olnud 1920. a tast tänaseni, omal ajal Sangaste kompanii pealik ni õppepealik ja möödunud aasta wallavanem. Prac juubilar elab terwislikel põhjusil tagasitõmbununa sel kondlikust elust.

Franz Kogel, insener Tallinnas, sündinud 15. de 1882. a. Tallinnas.

Cyrillus Kreek, helikunstnik, sündinud 15 dets. 18 aastal Wõnnu w. Läänemaal.

Johann Tähe, tööstur Keilas, sündinud 15. d 1870. a. Maasu w. Läänemaal.

Ferd. Kaba ametijuubel

Täna pühitseb oma 15-a. ametijuubelit Narwa l naiwalitsuse wanemtaatud maamõõtja Ferdinand Kaba kes kohapeal on ka agaramaid seltskonnategelasi. töötab wäga paljudes seltskondlikes organisatsioon olles Narwa malewkonna pealikuks, reserwohwitser kesksektsiooni juhatuse liikmeks jne.

25 a. ühiseid rõõme ja mureesi

Oskar ja Helene Waldsonite hõbepulm

Homme möödub 25 a. ühist elutee Oskar ja Hel Waldsonil, kes mõlemad Tallinna tööstur ringkonnis on hästituntud kujud. Alanud oma tege saapatööstuse alal üsna tagasihoidlikult, on juubil aastate jooksul paremas teineteise mõistmises ja läbi mises tööiades saawutanud üsna silmapaistwa seisuk

Oskar Waldson on sündinud 5. weebr. 1890. a. S pina kiirumõisas. Jalanõudetöö õppis ta Tartus, ka mõned aastad sel alal töötas. Hiljem asus ta T linna, kus 1928. a. asutas mehaanilise jalanõudep riku „Owald", mille omanikuks ja juhiks ta on praegu, omades peale selle weel jalanõrde-kauplu W tänawal.

Oma ametiset töö kõrval on O. Waldson suure im wõtnud oia ka avalikust elust, kuuludes mitmesse se kondlikku organisatsiooni ja olles ülekiirikliu Jalanõ töösturite ühingu ajutajaks ja esimehels. Tema abik Helene Waldson, neiupõlwenimega Kiisler, on sündi 19. mail 1891. a. Tarwastu wallas Wiljandimaal.

Juubilarid omawad kaks poega. üks neist on l tanud Tartu ülikooli majanduskõrgkoolis ja töö iija äris Tallinnas, kuna teine praegu õpib Saksam

Tugew pöörismaru Kunda rannikul

Pööristormi lahutas majakatuseid ja paiskas kae vinna ümber

Kunda tööstusest mitte just kaugel mereranniku kis esmaspäewal, 13. detk., tugew pöörismaru, mis r tas sigemale 10 minutit. Tuul oli niiwõrd tugew lahutas mitmes kohas majakatused, paiskates ümber ühe kaewuwinna, misjuguse murdus keskelt pooleks.

Tormiga käis kaasas ka lumetuisk, kaudes edasi hangede kaupa lund.

Surm tuli jõõgilaua taga

Eile hommikul kella 9 paigu suri Rae w Arukülas jõõgilaua taga äkitselt 44-a. Juhan J käär, kes elutses Tallinnas Tuliku tän. nr. 3—1. algsetel andmetel põhjustas surma südameraba Arukülla oli Jõeküär jõõtnud pühapäewal, et külas oma tuttawaid.

Teater • Muusika

2. sümfooniakontsert

Tänavuse hooaja teise sümfooniakontserdi juhatajaks tuli kõigi sümfoonilise muusikaharrastajate üllatuseks külalisena kuulus Vene helilooja Igor Stravinski. Nüüdisaegsest veel elavaist vanemaist Vene heliloojaist on Igor Stravinski samuti Lääne-Euroopas kui ka Ameerikas äratanud oma loominguga elavamat tähelepanu. Heliloojana on ta tähtsus muidugi suurem kui dirigendina, ent sellest hoolimata tõendas haruldaselt elav osavõtt kontserdist, et tema kuulsus on ka siia ulatunud täiel määral.

Kavasse oli lugupeetud külaline võtnud peanumbriks oma teoste kõrval Tšaikovski kolmanda sümfoonia, mida nüüd mittesaadaval-oleva partituuri tõttu peaaegu ei mängita. Kuna Stravinski omab selle partituuri, siis propageerib ta agarasti seda sümfooniat, kuid ikkagi tuleb märkida, et see sümfoonia isegi hoolikalt väljatöötatud tõlgitsemisel ei jäta säärast sügavat muljet, kui tema järglased neljas, viies ja kuues sümfoonia, kus ilmnevad juba tugevamad läbielamised saatuse traagika näol. Pealegi on nad meloodilise leidlikkuse kui ka kunstilise läbitöötamise ja arengu mõttes väärtuslikumad kui kolmas sümfoonia.

Heliloojа I. Stravinski osutus oma esinemisel tubliks ja vilunud orkestrijuhiks, kes oskab suure osavusega kasutada kõike orkestri-effekte, millega ta kujutas väga mõjuvaks kolmanda sümfoonia lõpposa. Veel tähtsamal määral huvitas meid autor oma teoste ettekandega, kus ta esitas end suure helide illustraatorina. Eriti ilmnes see „Tulilinnu" ettekandel. Leidlik helimeister on siin kasutanud suure osavusega impressionistlikke vahendeid ja kirjutamisviise oma muusikaliste mõtete harmoonilise põhifooni kaunistamiseks. Kogu see helendav häälte-tihnik oma rütmilise mitmekesidusega ja säravusega annab kogu muusikale omapärase värvikuse ja koloriidi.

Meeldivaks ja huvitavaks, kuid paiguti Petruška muusikat meenutavaks helindiks osutus ka tema „Capriccio" klaverile ja orkestrile, kus autori poeg S. Sulima-Stravinski sooritas selge tehnikaga ja kindlusega klaveriosa hea menuga, mistõttu ta andis veel lisaks Tšaikovski „Scherzo" ja Stravinski „Petruška".

Külalise head orkestrijuhi omadused pääsid oma teoste tõlgitsemisel veel plastilisemalt mõjule, sest oma muinasjutuaineile kirjutatud süüdis „Tulelind" oskas ta esile tuua noid lõpmatult vahelduvaid ja mahedaid kõlavärve, mis tollele kaunile ja huvitavale helindile on omased.

Igor Stravinski menukas esinemine kajastus siis ka kuulajate elavais kiiduavaldusis.

Th. Lemba.

„Mehe küljelun" Walga „Sädemes"

esietendusena uuel ketaslaval

Pühapäeva õhtul tuli „Sädemes" esietendusele M. Jotuni „Mehe küljeluu". See kujunes ühtlasi „esietenduseks" ka vastvalminud ketaslavale, millele oligi esmajoones koondunud arvuka publiku peahuvi. Ja selles ei petutud — kõik naljamängu 15 pilti möödusid vaatajate silme eest vähem kui kahe ja poole tunniga, andes vajaliku hoo ja liikuvuse „Mehe küljeluu" kirevale sündmustikule. Rahuldustunde jätsid ka näitlejad, täites oma osa küllaldase oskusega.

Meeldiv oli üle huiga aja jälle näha „Sädeme" laval pr. T. Treesi nüansirikast ning temperamendikat mängu apteekri naise Ellina. Seda hinnati ka publiku hulgast tubli lillekimbuga. A. Pahla kingsepp Topias Kinkkuneni osas näitas veelkord oma tüüpideloomise oskust. Usutav oli ka O. Raudheidingu apteegisulane Tuomas, kes kahe naise võlude mõjul on nagu eesel kahe heniakuhja vahel, vaataja arusaamise järele ainult selle erinevusega, et on juba suutäie võtnud mõlemast. Meelejääva tiiibi andsid veel J. Palmre apteegi perenaise Amaliena ja J. Pungar, kes mängis arsti perenaist. Viga polnud ka L. Põderil apteeker Jussi Ollenbergina, E. Sisaskil Ainana, K. Verilarstina ja E. Jõgil, kes istus jälle „moori" osas.

Soovitada tohiks küll suuremat iseseisvust lavalises liikumises, et ei korduks nähtus, kus juhuslikult põrandale kukkunud kopsikut keegi ei julge üles tõsta ning samuti juhuslikult avanev uks peab suletama väljastpoolt. Teksti oskamine ja jälgimine on ju voorus, aga väikesed isikupärased „kõrvalhüpped" peaksid vajaduse korral sündima oma algatusel.

Tubliks võib nimetada ka näitejuht V. Soosõrva tööd. Valga teatripublik jääb vaid huviga ootama, kuidas „püsib kettal" järgmine lavastus, milles samuti näidend vennasrahvalt, nimelt M. Valtari „Distsiplinecrimata sugupõlv".

„Estonia" teater

Neljapäeval „Sügismanööver"

Neljapäeval, 16. detsembril tuleb esietendusele Imre Kalmani suuroperett „Sügismanööver", mida kuulsa ungarlase toodangust loetakse üheks paremaks. Lavastus: Agu Lüüdik, muusikaline juhatus Verner Nerepilt.

Läti balletikunstnikud „Estonias"

Prl. Mirdza Grikis, kes ühes Paul Fibigiga homme õhtul esineb „Estonias", on uus täht läti balletitaevas, keda Riia lehed küllalt ei jõua kiita. Nii kirjutas „Rigasche Rundschau" arvustaja viimase balletipremjääri puhul: „Mirdza Grikis tantsis deemonilist lõonkat sellise temperamendiga, et isegi ta pigimust parukas sai usutavaks. Eriti tuleb mainida ta s[illegible]dillat, selles oli hoogu ja graatsiat. Veetlevalt po[illegible]teeris Grikis estribillot, seguidilla refrääni.

Edith Oltorpi tantsudeõhtu

on „Estonias" reedel, 17. detsembril.

Eesti helitööde kontsert

korraldatakse Estonia kontsertsaalis pühapäeval, 19. detsembril, s. a. Juhatab teeneline dirigent prof. Raimund Kull. Kaastegevad: Ida Loo (sopr.), hr.-d H. Maldre (tenor), K. Shypris (orel), E. V. konservatooriumi segakoor. Sissepääs riigi ringhäälingu abonentidele tasuta — pääsmet

Pärnus valmib jälle uus suvitushotell

Pärnu-Stokholmi waheline laewaühendus tiheneb. — Algab ulatuslik propaganda Eesti kuurortide kasuks

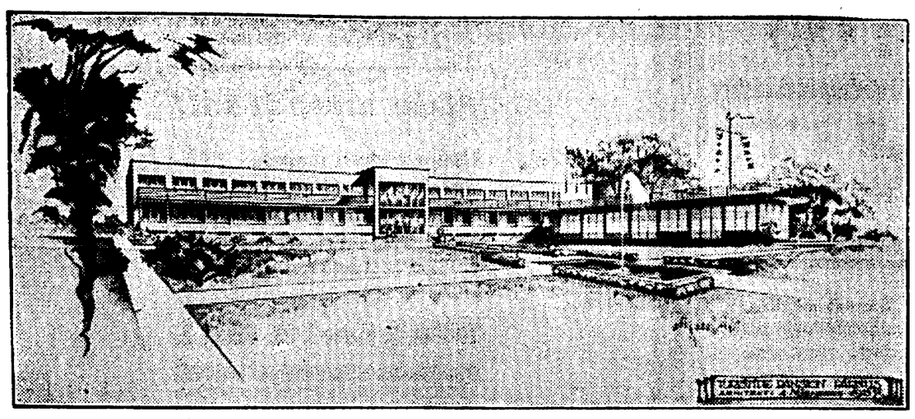

Pärnus wiidi neil päewil katuse alla uus suwitushotell, mille ehitab Pärnu Laewa A.-S. Ehitamine teostati niiöelda ameerikaliku kiirusega. Alusmüüri rajamine algas oktoobrikuu teisel poolel ja praegu juba asetatakse hoonele keskküitet. Selle walmis saades wõidakse hakata kütma ning siis saab teha sisemisi töid talwe läbi. Uus hotell peab olema walmis 1. juuniks tulewal aastal, mis ajast toad ette on wälja antud.

Pärnu Laewa A.-S. suwihotelli projekti walmistas arhitekt Nürnberg. Alul oli kawatsus hotell püstitada puuehitusena, aga teedeministeeriumi nõudel waliti tulekindel ehitusmaterjal — telliskiwi. Hotelli peahoone on kahekordne, mille küljes erilise wäljaehitusena klaasist sõõgisaal. Wiimane on ehitatud eraldi seepärast, et eluruumidest kaotada toidulõhnasid, mis on pansionide ja sageli ka hotellide suuremaid wigu.

Uus hotell mahutab 56 woodit. Osa tube on kahe woodiga. Rida tube on ühendatawad suuremateks korteriteks. Kõik omawad keskküütte ja kuuma jookswa wee. Igal toal on oma rõdu wastu lõunat. Sisustus on Pärnu mööbelseppade juures juba walmistamisel. Sisustus on küll lihtne, aga seda otstarbekohasem.

Uus hotell asetseb supelpargis kõlakoja taga, olles kaitstud meretuulte eest rannasalongiga. Ehitus ühes sisseseadega läheb maksma ümmarguselt 180.000 krooni. Ta läheb kasutamisele peamiselt rootslaste mahutamiseks, sest nende nõuetest ehitamine oli tingitudki.

Ühenduses uue hotelli awamisega Pärnu Laewa A.-S. tihendab ka Pärnu-Stokholmi wahelist laewaühendust. Kesksuwel teostuks kaks reisi nädalas senise ühe asemel. Koos Pärnu linnawalitsusega teostatakse Rootsis suwitajate saamiseks juba jaanuarikuust alates tugewat propagandat, milleks on trükitud broschüüre kümnetes tuhandetes eksemplarides.

Pildil: Uus suwitushotell Pärnus.

Kaarli koguduse kiriklat ei ehi kolmenurgelisele platsile

Walitsusringkondades pooldatakse platsi wabaksjätmist mõne aufamba tarwis

Aus kirikla Toompuiesteele

Teatawasti omandas walitsus juba mõne aja eest Kaarli kogudusele kuuluwad kinniswarad Toompeal, mille järele kogudus hakkas ettewalmistusi tegema uue kirikla ehitamiseks Tõnismäele kiriku kõrwal asetsewale kolmenurgelisele platsile. Arhitektide Habermanni ja Perna ehitusprojektid wõeti koguduse juhatuse poolt wastu ning saadeti linnawalitsuse kaudu kinnitamisele. Seal seisawad need juba mõnda aega.

Nagu teadlikult poolt kuuleme, seisab koguduse maja ehitamise asi seepärast, et Toompeal olewat arwamisele jõutud, et kiriku kõrwal asetsew kolmenurgeline plats tuleks jätta wabaks, kuna sinna tahetawat tulewikus mingisugune mälestusmärk wõi aufammas püstitada, milleks plats ju wäga sobiw. Uue kirikla ehitamine on aga wäga kiire iseloomuga, kuna praegused koguduse ruumid peaksid wabanema tulewa aasta 1. nowembriks. Seepärast on waitsusasutused hakanud kiirelt otsima uusi krunte ehitatawa kirikla tarwis.

On peatuma jäädud krundile, mis asetseb Endla ja Tui tänawa nurgal, t. o. linna kutsekooli maja taga. Sellest on aga Kaarli koguduse juhatus kui mittesobiwat ära ütelnud.

Nüüd on kaalumisele Toompuiesteel asetsew kolmenurgeline plats, millele on lähemal ajal plaanitud ehitada nimelise majaperemehe juhatus on selle krundiga praegu majaomanik Tõllasepp nimelise majaperemehe nõusolekust ja Kaarli koguduse nõusolekust. Siinjuures tuleb arwata, et selle platsi hooned lammutamisele ei läheks.

Koguduse juhtiwates ringkondades arwatakse, et kui kirikla arwatawa asukoha olemasolewat see kaugelt odawam.

Lähemail päewil loodetakse, et kirikla krundi asjus lõplik otsus ehitamine wõiks wiiwitamata.

ILMUS

„VÄLIS EESTI"

NR. 12

Hind ühes mitmevärwilise rebitava kalendriga 30 senti

SISUST: Addis Abebast Johannesburgi. (Teekond mustade mandrile.) — Eesti arst Marokos. — Poliitiline olukord Brasillias. — Väliseestlaste jõulupakid said tollivabaks. — Välis-Eesti päeva pühitsemistest jne., jne.

RIKKALIK KOGU HUVITAVAID ÜLESVÕTTEID.

Uuendage aegsasti tellimisi 1938. aastaks, et ajakirja saatmisega vahet ei tekiks.

TELLIMISHIND Kr. 2.50 aastas kodumaal, Lätis, Leedus ja Soomes ning $ 1.— välismaal.

Väljaandja VÄLIS-EESTI ÜHING, Vana Posti 8, Tallinn.

Kol. A. Engmaa Soomest tagasi

Eile saabus lennukil Soomest tagasi piirivalve valitsuse ülema abi kol. A. Engmaa, kes võttis osa Eesti-Soome-Rootsi piirivalve esindajate ühisnõupidamisest salaveo vastu. Kuna arutlusel olnud küsimused puudutavad kolme maa piirivalve koostöö plaani salaveo vastu võitlemiseks, siis on otsustatud konverentsi tulemuste kohtà avalikkust mitte informeerida.

Põllutööministeerium saab majandusdirektori

Kantselei direktori koha kaotamisega põllutööministeeriumis jaotatakse viimase ülesanded järgmiselt: senisele majanduse juhatajale, milline koht ümber nimetatakse majandusdirektoriks, lähevad üle kantselei direktori ülesanded majandusala osas; üldasjade juhatajale lähevad üle kõik need ülesanded, mis üldiselt ministeeriumide konstruktsioonis kuuluvad peasekretäri valdkonda ja peale selle ka kantselei direktori ülesanded üldala osas. Need muudatused pandi maksma riigiasutuste ametnike koosseisu seaduse muutmise ja täiendamise seaduse põhjal, mis anti riigihoidja dekreedina 11. dets. s. a.

Wana retsidiivist murdis saeweskisse

Ööl vastu 25. maid k. a. murti sisse Abjas asetsevasse Verner Kulkini saeveskisse. Varas oli kaasa wiinud ühe nahkrihma ja kruvivõtmeid, mille koguväärtus 22,5 krooni.

Ametivõimud selgitasid, et varguse on pannud toime wana retsidivist Vambola Mihkli p. Randvool, endise nimega Martin Lori. Viimane oli waremalt töötanud Kulkini saeveskis. Varastatud rihma ta oli müünud ära, et „hankida napsiraha, kuna kruvivõtmed saadi tema käest kätte.

Esmaspäeval oli Randvool sissemurdmise eest wastust andmas Viljandi ringkonnakohtus. Kohus karistas meest 2½-aastase vangistusega ühes õiguste äravõtmisega.

Mees hobuse ja reega rongi ees

Eile kella weerand kahe paigu päewal jäi ülemiste jaama juures olewal walweta raudtee-ülesõidukohal ühes hobuse ja reega rongi nr. 11 ette Rae walla talupidaja Jüri Lepasalu, kes oli joobnud olekus. Rong lohistas rege ühes hobuse ja mehega umbes 5 m edasi, kuid selle juures ei saanud õnneks kumbki wiga, kuna weburijuht rongi suutis piidurdada.

• SPORT •

Schmeling võitis Thomase

8. ringil tehnilise k.-o-ga

New York, 13. 12. (ETA) Eile õhtul toimus Madison Square Gordenis põnewusega oodatud poksimatsch sakslase Max Schmelingi ja chicagolase Harry Thomase wahel. Wõistlust oli jälgimas 18.000 pealtwaatajat. Pinewas wõistluses tuli Schmeling wõitjaks. Kaheksandal ringil ringikohtunik Arthur Donovan katkestas matschi ameerikalase wõistluswõimetuse pärast — sakslane wõitis tehnilise knock-outiga.

Schmelingil on 30. jaanuaril 1938. a. ette nähtud poksiwõistlus Ben Foordiga Hamburgis ja weebruaris ameerikalase Steve Dondassiga Miamis. Huwitaw on märkida, et seekordne wõistlus New Yorgis oli Schmelingile 13. matschiks Ameerikas ja toimus 13. kuupäewal. Schmeling ütles pärast wõistlust muusees: Ma poksisin seekord oma tawalise kawa järele. Kuni wiienda ringini ma õppisin oma wastast tundma ja läksin siis üle rünnakule. Ma rõõmustan oma wõidu üle, sest see tasandab mulle teed kohtamisele Joe Louis'ga.

Saksa poksiwõit 6:2 Jiri üle

Hamburgis 12.000 pealtvaataja ees saawutas Saksa üliwõimsa poksiwõidu 6:2 Jiri üle. Kärbeskaalaus Prieß (Saksa) sai punktiwõidu Conolly (Jiri) üle, kukk-kaalus Graaf (Saksa) wõitis punktidega Doyle'i, sulgkaalus iirlane Saunders sai punktiwõidu Mineri üle, kergekaalus sakslane Nürnberg wõitis iirlase Smithi punktidega, kergeesikkaalus iirlane Clancy wõitis sakslase Murichi punktidega, keskkaalus sakslane Baumgarten sai punktiwõidu iirlase Coffey üle, poolraskekaalus sakslane Vogt lõi iirlase Headji 2. ringil k.-o., raskekaalus sakslane Runge sai punktiwõidu McMulleni üle.

Saksa rahwusmeeskond wõistleb pohjamaawõistlusel Inglise wastu neljapäewal, 16. detsembril, Londonis Albert Hallis.

Jaapani kergejõustikumängud

Olümpiawõitjad ja pääsnud auhinnale

Tokios peeti Jaapani kergejõustikumängud, kusjuures wõisteldi kolme päewa jooksul kõikidel olümpiaaladel. Maratonijooksus üllatawalt ei pääsnud Berliini olümpiawõitjad Son ja Nan auhinnale. Wõitjaks tuli Ryu ajaga 2.34,17. teisks Kawaguti 2.35,07, kolmandaks Kabajawa 2.35,28. Teisel aladel oli paremad tulemused: 100 m — Yazawa 10,6 sek.; 200 m — Yarawa 22,0; 400 m —Aihara 49,8, Wo 50,6; 800 m — Tomic 2.01,1; 1500 m — Ogmari 4.02; 5000 m — Murakoso 15.05; 10.000 m — Murakoso 31.11,4, Satoo 32.57,6; 3000 m takistusi —Inai 9.47,8; 110 m tõkkeid — Murakami 14,9 sek., Hirata ja Janai 15,4; 400 m tõkkeid — Aikara 55,7 sek.; kõrgus — Okamoto 1,95, Hara 1.95, Kajima 1.90; teiwas — Adaji 400, Takamo 8.90; kolmik — Okada 15.08 m; kuul — Kamisiro 13.03 m; oda — Asakura 57.04 m; ketas — Miyagi 40.38 m; wasar — Enisha 46.05 m; kümnewõistlus Jaga 6393 p., Tyoo 6050 p.

Naiste aladel olid paremad tagajärjed: 100 m — Komiya 12,4; 80 m tõkkeid Mitui 12,8; kaugus — Tojimo 5.40 m; kõrgus Kojima 37.75 m; 200 m — Itoola 26,0; oda — Yata 38.30 m; kuul — Kojma 11.52 m; kõrgus Hirohosi 1.40 m.

Hveger parandas oma maailmarekordi

Kopenhaagen, 12. 12. (ETA) (Havas). Taanlanna Ragnhild Hveger püstitas uue maailmarekordi vabaujumises naistele, kattes 400 meetrit viie minuti 11 sekundiga.

Martinson kaotas Goritschnigile

Helsingis toimus pühapäewal eesmaatordne elututfeliste tennisõpetajate waheline demonstratsioon-matsch tennises, kusjuures wastastteks olid wälismaalased — eestlane Martinson ja sakslane Goritschnig. Sakslast Goritschnigit peetakse paremuseks Saksa teiseks tennisõpetajaks 500 tennisõpetaja hulgas. Rohkearwulise pealtwaatajaskonna ees wõitis tehniliselt parem ja kiirem Goritschnig kõik mängitud wiis setti wõrdse tulemusega 6:2, kusjuures waatamata sellele oli matschi alul pealetungiwamaks pooleks Martinson. Goritschnig ilmutas end kõrgeklassilise mängijana.

Rootsi — Soome 20:8 ja 19:9!

Stokholm, 14. 12. (ETA) Soome-Rootsi maawõistlus maabluses lõppes eile Rootsi üliwõimsa wõiduga — A-meeskondade wahel 20:8 ja B-meeskondade wahel 19:9.

A-meeskondade wõistluses olid eilsed tulemused järgmised: Kergekaalus Karlsson (Rootsi) wõitis Reini (Soome) punktidega 2:1. Keskkaalus Lindblom (R) wõitis Helini (S) punktidega 3:0. Poolraskekaalus Backlund (R) wõitis Härma (S) punktidega 3:0. Raskekaalus Nyman (R) wõitis Laitise (S) ajaga 6.51. Wiimane kõrwaldati wõistlusest passiiwsuse pärast. Sulgkaalus Svensson (R) wõitis Arpose (S) punktidega 2:1. Kergekaalus Olofsson (R) wõitis Soini (S) punktidega 2:1. Keskkaalus Johansson (R) wõitis Pikkusaari (S) punktidega 3:0. Sulgkaalus G. Pihlajamäki (S) seljatas Persfoni (R) ajaga 0.15. Poolraskekaalus Akerlindh (R) seljatas Wento (S) ajaga 13.15. Raskekaalus Nyström (S) wõitis Nymani (R) punktidega 3:0.

Neile, kes mõtlevad

väärtuslikuks kingiks

LOUIS BURLANDI

PUHTAST SÜDAMEST

Valik filosoofilisi miniatüüre.
Saksa keelest tõlkinud O. URGART.
Hind brosch. parem. paberil 1.65
Költes parem. paber. kah.-värv. 2.40

Selle valiku Burlandti viiest seniilmunud teosest on OSKAR URGART laitmatult tõlkinud eesti keele.

L. Burlandti raamatud aga kuuluvad nende hulka, mida niipea ei unustata, mis muutuvad sõpradeks pärast seda, kui sa vaevalt paar leheküige oled lugenud. V. Mettus.

O.-Ü. „NOOR-EESTI KIRJASTUS".

Lugusid kohtus

Waateaken meelitas wargile

Ühel septembriööl lõhuti Tartu maanteel 25 Johannes Leemanni kullasepaäri waateaken ja waraštati karp 36 kuldsõrmusega. Suure ähmiga oli waras kaheksa sõrmust pillanud tänawale maha.

Kes pani selle warguse toime?

Kaks waraštatud sõrmust saadi kätte Wiru tän. 20 asetsewast Nisson Zipukoffi kullasepaärisse. Need oli sinna müünud keegi tundmata mees, kes oli nimetanud end Arnold Lauriks. Sama isik oli müünud weel kaks sõrmust Daile Wassermanni ärisse.

Edasi oli see isik tulnud Narwa maanteel 17 asetsewasse Willem Erlangi kullasepaärisse ja pakkunud ka seal sõrmuseid müüa. Erlang oli sõrmuseid waadelnud, ja nähes nendel märki „J. L.", ta oli tulnud arwamisele, et need on Leemanni juurest waraštatud. Seepärast ta saatis oma naise salaja politseiniku järele. Sõrmuste müüja aga taipas seda ja põgenes, jättes sõrmused ärisse. Wahepeal oli aga ka kordnik kohale tulnud. See ajas müüd põgenema läinud meest taga ja tabas ta.

Mehe nimi oli Harald Papp.

Ta on waremalt karistanuta. Ta seletas, et ta olnud tol ööl joobnud. Warguseööte tulnud äkki. Löönud küünarnukiga klaasi katki ja wõinud ühe kabri sõrmustega.

Kohus mõistis Harald Papi kaheks aastaks wangimajja tingimisi.

Wargus wankrimäärde abil

Ööl wastu 12. septembrit waraštati Rohu tän. Hilda Kare pudukauplusest mitmesugust kaupa umbes 1500 krooni eest.

Kahtlus langes Jaan Leidmaale, endise nimega Isak Abreitalile, keda keegi mööduja oli näinud tol ööl Kare kaupluse eesruumist wäljuwat.

Leidmaa tunnistas end süüdi. Ta seletas, et määrinud kauplusest-ukse klaasi wankrimäärdega üle ja rõhu-

ASK wõitis ESS-i

võrkpallis 2:1 ja korvpallis 66:24

Tartus lõppesid tänavused Eesti käsipalliesivõistluste mängud laupäeval. Seekordseks ja tänavuse aasta viimseks välisvõistlejaks oli Tartus Eestimaa Spordiseltsi meeskond, kes võistles võrk- ja korvpallis Akadeemilise Spordiklubiga. Akadeemiline Spordiklubi jatkas oma senist edukäiku korvpallis, võites suurelt 66:24 ja ka võrkpallis tuli võit ASK-le 2:1. Selle võiduga asus ASK kindlalt juhtima korvpallitabelit ja omab suuri lootusi tulla uueks Eesti korvpallimeistriks.

Võistlused algasid võrkpallimänguga Akadeemilise Spordiklubi ja Eestimaa Spordiseltsi meeskondade vahel. Esimesel game'il oli ASK mäng lünklik, game'i võitis ESS 16:14. Teisel ja kolmandal game'il oli ASK ülekaal kindel ja game'id võideti 15:11 ja 15:6, seega ka kogu mängu võitis ASK 2:1, tulles esivõistlusil 3. kohale 4 punktiga.

Korvpallis andis ESS loobumisvõidu ASK-le ja sellepärast mängiti sõprusvõistluses. ASK-l ei mänginud kaasa Viksten, Issak ja teisel poolajal O. Erikson. Sellele vaatamata oli ASK noorendatud koosseis samuti ülivõlmas ja tuli toime suurvõiduga Eestimaa Spordiseltsi üle. Esimesel poolajal võitis ASK 31:13 ja lõppvileks oli seis kujunenud 66:24 ASK eduks.

Viljandimaal 130 tõstjat saavutas 22.502,5 kg

Viimased tõste korrespondentsvõistlused on Viljandimaal annud üllatavalt häid tagajärgi, nagu nüüd selgunud lõplikes kokkuvõtteis. Võistlusi peeti kolmes kohas, nimelt Viljandis, Paistus ja Tarvastus. Viljandis peetud võistlusist võttis osa 68 meest, kelle saavutus teeb välja ligi 12.000 kilo. Samuti elav oli osavõtt ka maal. Üldkokkuvõttes käis Viljandis ja Viljandimaal tõstekangi juures 130 meest, kusjuures saavutati kokku 22.502,5 kg. Selle saavutusega Viljandimaa peaks üleriikliikult tulema silmapaistvale kohale. Huvitav selle juures on asjaolu, et huvi tõstespordi vastu Viljandimaal on näidanud rekordilist tõusu. Eelmisil võistlusil võttis Viljandimaal võistlusist osa vaid 49 tõstjat ja nende kogusaavutus oli vaid 8755 kg. Viimaseil võistlusil oli osavõtjate hulk seega 170 protsendi võrra suurem.

Saksa spordijuht Soomes

Helsingi, 13. 12 (ETA) Täna hommikul saabus Stokholmist Turu kaudu Helsingi Saksa riiklik spordijuht Hans Tschammer-Osten ühes oma adjutandi ja teiste saatjatega. Von Tschammer-Osten wiibib praegu ringreisil põhjariikides. Intuunajamisel Soome ajakirjanikega ta tõhendas muuseas, et ta küllastõigu eesmärgiks on sportlike suhete edendamine Saksamaa ja Soome wahel. Ühtlasi ta awaldas lootust ja soowi, et 1944. aasta olümpiamängude korraldamine antaks Soomele.

Tõstetagajärgi Elvas

Elvas toimusid tõstevõistlused Elva ja Virtsjärve malevkondade vahel. Kolmel alal näidati Tartumaa rekorditest paremaid tagajärgi. Neljas kaalus olid täielikus ülekaalus Aru mehed, kuna Virtsjärve malevkondas esikoha raskekaalus.

Tagajärjed sulgkaalus (surumis 75 kg, mis p 2. J. Täheväli 232,5 kg, (Elva) 282,5 kg (rebim. mis paremad Tartumaa keskkaalus: 1. A. Jürgen 250 kg; poolraskekaalu 2. O. Tammoja 250 kg (Virtsj.) 265 kg, 2. P.

Pärnumaal tõ

Pärnumaal peeti korr kuues erikohas 159 tõ 30.616,5 kg. Eelmisel ko likult esikohale 87 tõstjaga maise wõistluse tagajärg ü

Sindis iga kü

Sindi Kaljult korraldatud tõstmises olid osavõtjate a 96 tõstjat ja saavutati 1 ületab ligi paari tuhande maa üldtulemuse. Sintla hinnatawam, et alewis on n waewalt 900. Seega tõst hing! Paremaist tulemusist Maarits-Morrisson 27 meister J. Olo 255,0 kg Kask kaewigastuse tõttu 260,0 kg.

iiüxisid paadi

Wassili Ignatjew tak haste juures wanarauaw kaaslasega Kalarannast p wanarauda paati.

Ignatjewi kaaslane p Ignatjew seletas, et nimeline isik, kes olewatki

Sibelini-nimeline isik on waremalt karistatud, taks wangimajja.

Warastasi

Ruben Leht ja Kau del Lääne muulilt wanar kahe oli wargil weel kolm

Kohus karistas Ruben ristatud, poolteiseaastase teti kuueks kuuks wangim

Ainus mees

1938 Eestis on **Mele**

Hind 1k

Politse

Liiklemisnääruste rikk

tusele autode nr. A-692 j

Loata tööstus. Kunde omanik Mart Esmer sai majja ajutas plekitööstuse.

Registreerimata üürnik maja omanik wõetakse w oma majas sissekirjutamat

Woorimehe ettewaatan elutsew Nikolai Krunstükl laia tän. nr. 66 asetsewa woorimees nr. 12 külge t neljarattaga wankrile. K wanker ümber ja saadud Mingijugust wiga ta aga

Kaklus restoran „Lo 10 paigu kaklesid restoran wahel Imanta tän. nr. 3 Kaupmehe tän. nr. 22—1 Katusepapi tän. nr. 20— Tulbi tän. nr. 5—6 elutse tän. nr. 31—10 elutsew

Joobnud isikuid paigu

Vastutav toime
Väljaandja Tallinna

Töötsimised

Perenaiseks-lastekasvatajaks soovib haritud proua 7-a. lapsega (tütarl.) perekonda või lastega lese juure. Võib lapsi järele aidata koolitöös. Valitseb kohalikke keeli. Nõus teenima ka üksiku härra juures. Tunneb ka kantseleitööd. Kirj. slt. „33/2553".

Juuksur otsib kohta, teeb mõlemat tööd, wõib ka laupäewiti olla. Kirj. jlt. „12/2572".

Juuksulõikaja kutsetunnistusega, soovib alatist kohta. Kirjad slt. „36/2596".

Lp. tööandjad! Sissesõitnud äriliste kalduvustega korralik gümn. haridusega neiu, kes on töötanud ärides raamatupidajana, masinakirjutajana ja müüjana, palub võimaldada teenistust. Likvideerimise tõttu tööta jäänud. Omab parimad soovitused. Teat. slt. „22/2502".

Jõuluvana võtab veel vastu tellimisi headele lastele kingituste kätteandmise ja halbade vemmeldamise peale. Tellimised kuni 16. dets. slt. „6/2526".

Kaks noort neidu paluvad teenistust söögisaali, majja passijaks või maale tallu perenaiseks. Teat. kuni 20. dets. slt. „34/2594".

Aus karske, põllutöökeskkooli haridusega ja 10-a. praktikaga iseseisev suurtalude **tööde-juhataja** vajab vastavat või mõisavalitseja kohta. Omab tunnistused eelmistelt kohtadelt ja soovitused. Kirj. kuni 20. dets. slt. „1/2401".

Wälismaalt sõitnud **õmbleja** wõtab weel pühadeks tööd wastu. Girgensoni tän. 15—11.

Vilunud 1. b liigi autojuht otsib teenistust ükskõik missugusele veo- või sõidumasinale. Kirj. slt. „2/2562".

Korralik 25-a. kautsjonivõimeline **noormees** palub mingit teenistust, kas ladusse või tööstusse, on töötanud motoristina ja tunneb ka veidi lukusepatööd. Kirj. pal. slt. „32/2592".

Sümpaatne, noor tütarlaps palub jõõgisaali **ettekandjaks** wõi ärisse õpilaseks. Kirjad jlt. „7/2567".

Noor nais-**kangur** automaatmasinal õppinud, palub vabrikusse wõi ka mujale. Kirj. slt. „20/2540".

Neiu palub tööd, kas **perenaiseabiks** wõi midagi juhuslikku tööd. W. Ameerika tän. 41—1, wõi teat. kirj. jlt. „26/1946".

Ustav ja korralik mees otsib mingisugust **tööd** Teatada slt. „21/2541" wõi U. Kalamaja tän. 28—6.

1-liigi autojuht soovib kohta veomasinale wõi taksole. Kirjad slt. „26/2546".

Lp. majaperemehed! Kellel on tarwis weel enne pühi korterit puhastada, palun teatada sellest wilunud maaritele. Kirjal. jlt. „29/1989".

Korralik töökas Saaremaa noormees soowib tallu sulaseks. Warem olnud Läätsi ja mandril. Kirj. jlt. „13/1973".

TRÜKI KODA

KÕITEKODA TSINKO- JA LITOGRAAFIA

valmistavad kõige kiiremalt ja maitserikkamalt igasuguseid aksidents-, raamatu-, kivi-, offset- ja rotatsioonitrükitöid, kliiside ja raamatuköiteköid

Tallinna Eesti Kirjast.-Ühisus

Tallinn, Pikk tän. 2, telefon 428-83.

Lp. tööandjad! Palun wõimaldage 17-a. wanemaleta noormehele mingi õpilasekoht tööstusse, lattu wõi ükskõik kuhu. On enne metallitöö alal töötanud. Kirj. jlt. „12/2012".

Tööandjad! Teie ei kahetse, kui halastate waese 20-a., kuid anderikka kaub.-k. harid. prl. peale, wõimaldades temale weel enne pühi wastawat teenistust. Kirj. jlt. „23/2023".

Otsin tööd, **poleerin** mööbleid ja klawereid. Graniidi 9, tisler.

Wilunud **õmbleja** otsib kestwat tööd. Wõib ka koduš töötada. Kirjad jlt. „23/2063".

Neiu palub teenistust. Sellele poole kuu palk, kes soowitab tuhugi wabrikusse. Wõib ka majateenija olla. Korralik. Kirj. jlt. „38/1998".

Neiu soovib käsitsigedel kudumistööstusse (tuuneb natuke tööd) wõi kuduja juure. Kirjad jlt. „32/1992".

Tööd juba natuke oskaja Saaremaa poiss otsib õppekohta **tisleritöökotta** wõi muud wastawat tööd. Teat. jlt. „7/2007".

Tööd palub noor tugew töömees. Wõib ka sulase wõi hobusemehekoht olla. Kirjad jlt. „16/2016".

Vilunud autojuht 1-liigi mootorrattur, soowib kohta veo-, sõidu- wõi taksomajinale. Wõib ka muud tööd teha. Kirj. pal. jlt. „34/1994".

Noor prcili soowib kinnc **platsi-näitajaks** Kirjad jlt. „36/1996".

Lp. rätsepad! Wõimaldage wilunud käsitsi alusele weel natuke tööd enne pühi. Kirj. jlt. „4/2004".

Hoolas töökas karske mees otsib kohta **põllutööliseks** tallu wõi aeduniku juure, kas niiid wõi pärast pühi. Nõus ka metsatööga. Pakk. jlt. „36/2036".

Pidud

ESTONIA TEATER

Teisipäeval, 14. detsembril, kell pool 8 õhtul
3. korda
harilike hindadega
„Tosca"
G. Puccini ooper 3 vaat.
Pääsmed Kr. 2.50—30 s.

Neljapäeval, 15. detsembril, kell ½8 õhtul
Läti Riigiooperi balletisolistide
Mirdza Grikis'e ja Paul Fibig'i balletiõhtu.
Klaveril: Tatjana Babina.
Pääsmed Kr. 3.— kuni 30 s.

Neljapäeval, 16. detsembril, kell pool 8 õhtul
esietenduseks
„Sügismanöver"
I. Kalmani operett 3 vaat.
Pääsmed Kr. 3.— kuni 30 s.

Reedel, 17. detsembril, kell 8 õhtul
Edit Oltorp'i
tantsudeõhtu.
Klaveril: Bruno Luck.
Pääsmed Kr. 3.— kuni 30 s.

Laupäeval, 18. detsembril, kell pool 8 õhtul
2. korda
harilike hindadega
„Sügismanöver"
I. Kalmani operett 3 vaat.
Pääsmed Kr. 2.50 — 30 s.

Teatri kassad avatud kella 12—4 p. l. ja õhtul kella 6—½9.

EESTI DRAAMA TEATER

Eesti Draamateater Tallinnas

Reedel, 17. detsembril, kell ½8 õhtul
103. korda
„Kevade"
A. Särewi-O. Lutsu dramatiseering 3 ty. (6 pildis)
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee

Laupäeval, 18. detsembril, kell ½8 õhtul
39. korda
„Suvi"
A. Särewi-O. Lutsu dramatiseering 3 vaatuses
Näitejuht — Leo Kalmet.
Lawapildid — P. Raudwee

NOORSOOTEATER.

Pühapäeval, 19. detsembril, kell ½3 p. l.
esietenduseks
Nukuetendus.
1) „Reis ümber taa" — A. Awenariuse lugu lastele.
2) „Lillhalbjah" — A. Kiwika dramatiseering hiina aineil.
3. „Mänguasjade mäss" G. Helbemäe lugu lastele.
Näitejuht — Wold. Alew.
Lawapildid — U. Martin.
Koštüümid — Karin Luts.
Muusika koost. — W. Jakobson.

Pühapäeval, 19. detsembril, kell ½8 õhtul
34 korda
„Must suvi"
Rudolf Sirge näidend
3 vaatuses.
Näitejuht — Andres Särew.
Lawapildid — Pärn Raudwee.

Kassa avatud kella 11—1 e. l. ja õ—8 õhtul.

Saksa teatri ruumes.

Neljapäeval, 16. detsembril
Galina Tšernjawskaja stuudio
balletiõhtu
Galina Tšernjawskaja kaastegevusel klassi. ballett
„Terpsihori lilled"
Ballett
„Ungari rapsoodia nr. 2"
Kus diwertissement.
Orkest. J. Raaju juhatusel
Algus kell 8 õhtul.
Pääsmete eelmüük teatrikassas iga päew kl. 11—1 ja 5—8.

KINO HELIOS

Täna viimast päeva
Gabriele
üks-kaks-kolm
Homme
„Lastearst dr. Engel"
Paul Hörbiger'iga

TOOLISTEAATER

Teisipäeval, 14. detsembril, kell ½8 õhtul
22. ja lõpliklt wiimast korda üldhindadega
„Aristokraadid"
M. Pogodini näidend 3 vaat.
Pääsmed 25 ja 50 senti.

Kolmapäeval, 15. detsembril kell ½8 õhtul
24. korda
harilike hindadega
„Mehe küljeluu"
M. Jotuni naljamäng lauludega 3 vaat. 15 pildis.
Pääsmed 20—125 senti.

Neljapäeval, 16. detsembril, kell ½8 õhtul
9. korda
harilike hindadega
„Inimesed ajujääl"
V. Werneri komöödia
3 waatuses.
Pääsmed 20—125 senti.

Reedel, 17. detsembril, kell ½8 õhtul
53. korda
üldhindadega
„Õitsev meri"
Andres Särewi dramatiseering Aug. Mälgu romaani järele 3 waatuses 8 pildis.
Pääsmed 25 ja 50 senti

Laupäeval, 18. detsembril, kell ½8 õhtul
14. korda
„Kolmekrossi ooper"
J. Gay — B. Brechti lugu lauludega 8 waat. 10 pildis
K. Weilli muusika.
Pääsmed 25—150 senti.

Kassa avatud iga päew kella 12—4 päeval ja 6—8 õht.

Estonia seltsi peakoosolek

on neljapäeval, 16. detsembril 1937. a., kell 18.30 Estonia uues (rohelises) saalis (sissekäik einelaua garderoobist).

Päevakord:
1. Koosoleku juhataja ja protokollija valimine.
2. 1936/1937. a. aruande kinnitamine.
3. Läbirääkimised.

Märkus: Estonia seltsi põhikirja § 11 põhjal on seltsi peakoosolekud otsustamisvõimelised igasuguse liikmete arvu juures.

Juhatus.

Arstid

Dr. R. Sääsk
Juukse-, naha-, sugu- ja põiehaigused.
Wastuw. kl. 12—1 ja 5—7
Kaarli puiesteel 9, krt. 10.

Dr. Margot Arak
Naistehaig. ja günnitusabi.
10—12 4—5
Kentmani 20-a—25 (sissek. põiktänawajt). Tel. 470-31.

Hambaarst F. Kusmanoff
Elan müüd
Tartu mnt. 12
(Reimani tän. nurgal)
Kus telefoni nr. on 319-73

Hambatehnik A. Koppel
Elan müüd Narwa m. 4—3, telef. 312-52.
Kuld- ja kautšuktööd.

Ämmaemandad

Ämmaemand
P. Kukk
Kopli tän. 10—8.
Telef. 475-35,
Balti jaama juures.

Palwekirjad

Masinakirjatööd,
kursused ja harjutus.
Inglise keele
tunnid. Kentmani 24—10.

Tunnid

Sakslane (härra) annab
saksa keele
õpetust. Soov. kirj. slt. „3/2563".

Preili soovib
kõnepraktikat
saksa või inglise keeles. Vastutasuks eesti keel. Soovikorral ka vene keel. Teat. kirjal. kuni 18. dets. slt. „10/2530".

Berlitz School
Sakala 39—5. Tel. 438-20. Kiire konkurentsita meetod kõikide keelte õpetuses õpetajalt-spetsialistilt. Prospektid. Proovitund maksuta. Ettevalmistus eksameile. Tõlked.

Tallinn-Hamburgi liin.

A/S. Tallinna Laevaühisus.

Hamburgist—Tallinna
laadib 17. detsembril k. a.
a-l. **„KODUMAA"**
ja 31. detsembril k. a.
a-l. **„KAI"**

Tallinnast—Hamburgi
ekspedeerime 31. detsembril k. a.
a-l. **„KODUMAA"**

Edaspidised laevad ekspedeeritakse mõlemas suunas iga kahe nädala tagant.

Kaubaülesandmisi võetakse vastu ning lähemaid teateid antakse
A-S. Tallinna Laevaühisuse pool
S. Karja 18, tel. 426-90.

Esindaja Hamburgis: **E. Th. Lind**, Trostbrücke 3, Hamburg 11.

Wilunud jiloloog annab **ladina, saksa ja greeka** keele tunde. E. Karja tän. 4—8, kella 9—10 ja 2—4.

English conversatsion lessons. **Harju tän. 29-8** (hoovis).

Algebra
plani-, stereo-, trigonomeetria, analüüsi jne. tunnid, eriti klassitööks ja kolledžhi eksi. kiires korras (15-a. prakt.). Kentmanni 16—2.

Saksa keel
— konwersatsioon, tõlked, kooltawa. Rüütli t. 2—5, tel. 433-86, kodus kl. 3—8.

Korteriotsimised

2 proonat (ema ja tütar) otsivad
mööblita tuba
kuuüüriga Kr. 20. Teat. kirj. slt. „24/2584".

Karske, hariund sõjawäelane soovib kohe
mööbl. tuba
3. linnajaos. Soov. ersisisekäik. kost. Wastused üh. hinnaga slt. „27/1947".

Vajatakse 4—6-toalist
korterit
kesklinna piirides. Pakkum. slt. „A.9443".

Korralik noormees otsib väikest lihtsa mööbliga
tuba
Teat. ühes hinnaga kuni 18. dets. slt. „23/2463".

Vajatakse **korterit**
— 2 tuba ja köök. Hinnaga kuni Kr. 45 kuus. Kirj. slt. „27/2547".

Kolmeliikmeline perekond vajab kolmetoalist
korterit
nüüd või pärast jõulu, soovitav 2. või 3. linnajakku. Teatada slt. „4/2604".

Kindlas ametis käija neiu soovib **tuba**
pliidiga või tuba ja kööki. Kirjad slt. „6/2606".

Kaasüüriliseks
või õige väikest mööbliga tuba soovib kindlas ametis vähe kodus olev soliidne noormees. Kirj. slt. „31/2591".

Üksik intellig. kindl. teenist. noormees soovib kohe **mööbleritud tuba**
erasissekäig., kütte ning valgustusega. Soovit. jaama ümbruskonnas. Pakk. ühes hinnaga slt. „39/2559".

Kaasüüriliseks
soovib korralik teenistuses noormees vaiksesse perek. (oma magamisase), soovitav kesklinna lähedusse. Kirjad slt. „37/2557".

Wajan kohe või 1. jaan. 2—3-toalist **korterit**
joowitaw uude majja E. Lenderi gümn. lähedusje. üüri ettemaks pikema aja eest wõimalik. Wastused ilt. „7/1967".

Kindlas teenistuses neiu joowib üihetoalist
korterit
wõi tuba köögi tarwitusega. Kirj. ilt. „26/1986".

Hästi möbl. erasissek. **sooja tuba**
tarwis kahele teenistuses noormehele, üiljemalt 20. dets. Soow. keskinna. Pakk. ühes hinnaga lk. „24/2024".

Hallod!
Ükkik härra ja noorpaar otsivad wäikest **korterit**
wõi tuba wõi kaasüürilisekohta üksküik kus rajoonis. Pal. lahkesti teat. ilt. „40/2000".

Ametiskäija preili wajab erasisseküiguga **mõbleeritud tuba**
Kirjad pal. jaaia ilt. „9/2049".

Otsitakse saali

koosolekute pidamiseks wähemalt 150 inim., jõudalinnas wõi selle ümbruses. Kirjad ilt. „18/2058".

Aus naisterahwas joowib
kaasüüriliseks
Teat. ilt. „27/1987".

Noormees joowib üksikut
tuba
wäheje mööbliga. Kirjad kuni 15. dets. ilt. „19/2059"

Kellel on unest aastast wõi edaspidi wälja reniida
juustutööstuse ruumid
ühes elukoteriga ja 300—500 lt. piima jaamise wõimalusega, teat. kuni 20. jkp. Tapa, postkast nr. 25.

Korteripakkumised
TALLINNAS

Keskküttega, erasissekäiguga
mõbl. tuba
vanni, telef. ja elektri tarv. välja üürida 35 kr. kuus. Jakobsoni 45—10.

Korter
ära anda Raua tän. 10—1.

Vaheseinaga
korter
ära anda. S. Ameerika 41—3, küsida k. 11.

Ära anda kaks kõrwuti ajuwat
äriruumi,
mis on eriti sobiwad juuksetööstuseks. Peale selle kohane äriruum kübara-, tapeedi-, kirjutusmaterjali- wõi mõneks muuks äriks — mees keskkõrgega majas heas äirajoonis. Küsida tel. 430-11

Waheseinaga
korter
waiksele kindla sissetulekuga abielupaarile wälja üürida. Kesk-Luha 14 küsida krt. 9.

Tööstuse ruumid
linna sees ära anda. Põrandapind 360 mtr.² Keskküte ja tööstusvool olemas. Soov. kirj. slt. „24/2544".

Toiduainete- ja piimapood ühes elukoteriga ja wäheje kaubaga ära anda äraresiimise tõttu. Küsida raekoja nurgal kioskist.

Ära anda
weoautokuur ja jõiduwoorimehe hobusetall ühes elukoteriga (t. waheseinaga). Wiljandi tän. 22—18.

Välja üürida uues paremas rajoonis
äriruum
uues majas, suure vaateakenaga, ladu ja keldriga. Kirj. slt. „1/2561".

Möbleeritud tuba
erasissekäiguga ära anda, Kr. 25. Kaupmehe tän. 31—2.

Väike tuba
ära anda korralikule, wõib ka kaks olla. Septembri tän. 3—3.

Tuba
wälja üürida ühele wõi kahele ametiskäijale. Waadata kella 6—10 õhtul Liiwalaia 90—5.

Ära anda üks suur ja wäh.
mööblita tuba
omaetse föögi tarw., wõib ka intell. abielupaarile. Gonsiori tän. 11—3.

Tuba
ära anda 2 korralikule tüdarlapsele, üür Kr. 12 kuus, küte ja walgustus priid. Teateid saab Raiaskaewu ja Nigulisse tän. nurgalt lehekioskist.

Korter
wälja üürida — tuba, köök ja esik. 5. L.-j. Astri 18.

Söögisaal
odawasti ära anda. Teateid saab Kiwimurru t. 6—13.

Suur
mööblita tuba
üürile anda. Ilus t. 23—1

Liha-kauplus
odawa hinnaga kohe ära anda Loode tän. 1.

Ilus joe suur **tuba**
ära anda, mööbliga wõi ilma. Keisküre ja wann. Kreutzwaldi 6—11.

Kuiw **hoiuruum**
wälja üürida S. Tartu m. 18, hoowis.

Kuiw walge
tööstusruum
wähema korteriga üürile anda puhtama töö jaoks. Pärnu mnt. 62—7.

Korteripakkumised
NÕMMEL JA MUJAL

Nõmmel
jaama juures ära anda päikesepoolne 3-toal. wäheld. korter (esik, tööt, wejiwarustus). Silla tän. 6—1.

Nõmmel
jaama wastas. Raudtee 23, uurem äriruum ära anda. Küsida Tallinnas, Kullasepa tän. 5, äriit.

Woltweti jaama wastas
kaupluse-ruumid
wälja üürida. Aadr.: Woltweti jaam, K. Masja.

Toiduainete-kauplus
käidawas kohas elumuruse tõttu üürile anda. Äril on ölleluba olemas, ka pagariahi. Teatada Wõhma ölleklauplus Talts.

Müüakse

Müüa hästi hoitud
raamatuid
Encyclopaedia Britannica 1910, 1911, 1922, 1926, 34 köidet, 250 kr., History of the Historians 27 ., 45 kr., Shakespeare Works — 8 kr. ja weel inglise-, jaksa-, prantsuse-, rootsi-, wene- ja hispaaniakeel eid raamatuid. Paldiski mnt. 14—4 hoowis, kiwimajas.

Mööblid säravad
ma puhastan nad
Glasurol'iga
Glasuroli hind 75 snt.
Igas rohukaupluses.
Esindus
A.-s. F. O. Treublut,
Pikk 18.

5-lambilisi
raadio
super-wastuwõtjaid müüme Ekr. 150, 2-lambil. ja 3-lambil. alates Ekr. 30 kuni 85. Aastane järelmaks.
Raadioäri RA-FO
Viru 13.

Müüa jalg-
õmblusmasin
„Singer". Kopli 48—1, telef. 449-73.

Kotikmantel
ühes muhwiga (kesimisele kaswule) odawasti müüa. Mantel on täiesti uus. Küsida Tartu mnt. 35. Weetamm, telef. 300-47.

Odavate hindadega
hästi küpsed suiisuisingid ja -ribid,
Võru liha- ja vorstitööstuse saadused
Alatt laos suur juustutagawara. Müük suurel ja wäikesel ariwul. Koloniaalkauplus N. Erga, Tallinn, Wana Wiru 9.

Müüa odavasti
ahjud, pliidid kiwiwooriga ja woodriia. Liiwalaia 33, wanaraua-kauplus.

Diivaneid
odawasti müüa äraõidu puhul. Kollane tän. 20—9, töökojas.

Kaheaastane tark
hundikoer
ära anda. Reimani tän. 22—10.

Paeaegu uus eht siidwoodril **smoking-**
ülikond juhuslikult odawasti müüa, keskmisele kaswule. Pärnu mnt. 62—9, rätsepmeister.

Müüa
biidermeier föögitoatoolid ja wanemaaja tammep. nikerdustega föögitoatoolid, siis mahagonip. kaardimängulauad, raadiolauad, seiinpeegel, raamatukapp, suur waip jne. Lai 24—1, hoowis 2. korral.

Tugew prungitud
tööregi ja saan
kohane ka woorimehele, kelliga wõi ilma, odawasti müüa. Pärnu m. 62, majahoidjalt.

1394 r.-süllane ehituskrunt
Nõmmel, Hiiu ja Wabaduse pst. lähedal juhtumisi liiresti 2500 kr. eest ½ osa wäljamaksuga ja palju maju ja talusid müüa. Teat. J. Kühle kontoriit, Wanaturg 6, kella 11—1 ja 5—6.

Täiesti uued
kaalud
müüa 15-kilosed, nikkel. Soow. kirj. ilt. „32/2032".

Hagijakoer
odawasti müüa Harjumäel tornis mööblikaupluses.

Wäga hea kolmeraudne **jahipüss**
tukkedega kal. 12 „Sauer Sohn" ühes kiikriga ja „Ford" A-modell 1929. a. verdekiga sõidunuto juhtumisi müüa wõi wooororattaga waheiada. Kodu t. 23—9.

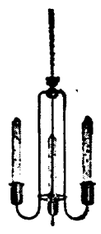

Armatuuridetööstus „REX'i" müügikoht
Vene tän. 8, II korrol

Soovitab moodsamaid maitserikkamaid armatuure, laua-, seinalampe, lambivarje jne.

Diivan ja kušett
müüa odawa hinnaga. Tellimised ja parandused. Sadulsepatööfoda „Wello", Niine tän. 1.

Klõp-klõp!
Nii lihtne on meie
reisipeeglite
kokkupanek. Neid võib paigutada lauale, seinale või tarvitada käsipeeglina — üldse kasutada igas asendis.
Sellase praktilise
jõulukingi
ostate loomulikult „pisiäris"
„HERMES"
AEKOJA PLATS 18

Äriruumidega
uus maja
müüa. Teat. saab Herne t. 14—8.

Spordi tarvis ülikondi sokke mütse kindaid jne.
suusa-
soowitab
ôed Böckler
Kinga 6/8.

ZEISS

Häid praktilisi
jõulukinke,
nagu: — **fotoaparaate, barometreid, a termometreid, binokleid, lornjette, nuge, kääre** jne.
saate suures valikus odavate hindadega
G. Berger,
Nunne tän. 1.
Pühapäeval äri avatud.

Ostetakse

Briljante, kuld-, hõbe-, antiikasju
ostab kõrge hinnaga
L. Krasnokutsky ja poeg
Kuninga tän. 6, telef. 431-59.

Parima hinnaga ostan
prungitud riideid, ülikondi, pakitud, pesu, jaapaid, pandipileteid, õmblusmajinaid, jalgrattaid, mööbleid. Tulen kohale. Suur Karja 8—8.

Ostan
prungitud riideid ja jaapaid üksküik mõisuguses seisukorras, ja igasuguist wana metalli ja kõike, mis kellelgi müüa on. Kirjad ilt. „11/2571".

Puhtaid kaltse
ostab
Tall. Eesti Kirj.-Ühisuse ladu Pikk tän. 2

Mitte ära soita!

Aga mispärast?

Unustasin ostmata „Päevalehe" raamatukauplusest huvit. reisiraamatu, seal on nendest alati kõige täielikum valik

Tallinn, S. Karja t. 23. Pikk t. 2.

Rääkiv papagoi
soovitakse kohe osta. Pakk. tedt. kirjal. ilt. „8/2568".

Soowin osta Nõmmele **maja,**
soowitaw Hiiust kuni Rahumäe jaama ümbruseni. Wäljamaks puhias rahas kuni 10.000 kr. Läbi rääkida igal õhtul pärast kella 7 Girgensoni tän. 18—2.

Ostan
kantud riideid, jalanõusid, mööbleid, pööningukolu jne. Teat. ilt. „21/2581".

Kellel on vaja raha?
Peiserlane ostab kõiksugu prungitud riideid, kasukaid, pesu, jaapaid, grammofone jne. (wiibin Tallinnas 16.—19. kp.). Kirj. pakk. ilt. „34/1954".

Tallinna sõitnud ja **ostan**
õiglase hinnaga prungitud mööblit, riideid, õmblusmasinaid, grammofone, jalgrattaid ja pööningukolu. Kirj. slt. „20/1940".

Ostan jõuluni
kõiksugu prungitud mööbleid, riideid, olgu kui katkised tahes, ka vormiriideid, pesu, jalanõusid, raamatuid, söögi- ja köögiriistu, grammofone, õmblusmasinaid, jalgrattaid, ka pööningukolu, makstes väärilikku hinda. Lahk. pakk. slt. „40/2600".

Kellel on müüa **karusnahamasin,**
teat. kirjal. slt. „8/1928".

Ostan
kappe, laudu, toole, grammofone, plaate, õmblusmajinaid, jerwiise, pilte, lampe, pesu, jaapaid ja kõiki muid asju. Pärnu m. 62, Ost, müük.

Ostja Viljandist
ostab kantud riideid, wanu kajukaid ja kõike muud, maksab kõrgemat hinda. Kirjal. ilt. „10/2010".

Ostan mööbliwedamise **kelgu**
wõib olla pruug. Teat. ühes hinnaga Tehnika tän. 17, jadulsepp.

Ostan **postmarke**
ja wene raamatuid. Wõib ka soliidsetes partiides olla. Wene tän. 1—9, 2. kord.

Mitmesugust

Avalik vabandus.
Kuna ma tautsuõpetajat hra H. Murjot ähwardusega olen haawanud, siis wabandan tema ees. Ühtlasi teatan, et meie wahel on hea waheford. A. Poolgas.

Rekord
värvib hallid juuksed pesucht **blondiks, šatääniks, pruuniks ja mustaks.** Värvim. on lihtne. Eht ainult **„punase ankruga".**

Mustad angoora
kassi pojad
ära anda. Videviku 24—3.

Elektrilokke
wälismaa „Wella" aparaadiga ja õlidega tehakse alates 150 senti pea, juukseööstuses „Helmi", Maakri tän. 22 ja Suur Tartu m. m. 19. Telef. 307-91.

Noormees soowib
tutvust
preilidega 15—20 a., kes soowitsid olla kinokaaslaiets. Kirjad jaata õige aadressiga ja foroga ilt. „1/1961".

Rikkad kaaskodanikud! Kellel on **kantud riideid**
anda, palun andke need vaesele lesknaisele. Tasun aussasti. Pal. kirj. slt. „40/2560"

Soovin rentida wõi pooleterale wõtta **talu**
ühes inventariga (suurus 20—30 tiinu) ja scalsamas müüa **sukakudumismasin** nr. 12 wõi vahetada jämedama wastu, soovitav 7. klass. Kirjad kuni 18. XII slt. „5/2565".

Noor haritud prl. tahaks leida tõsiise, hingelise **sõbra**
tutwudes wastawa kindl. teen. haritud soliidse mehega. Pal. tõs. wast. ilt. „14/2614".

Kaks korralikku hingelist aastates neidu ilma tuuwusseia, joowiwad endale ajalehe kaudu
meessõpra
Flirt ei huwita. Kirjal. ilt. „10/1970". (Mars. Luule.)

V. a. hra V. R.!
Palun endast tungiwalt teatada (wäga tarwiline). H. „2550".

on saanud maailmakuulsaks oma mõjuga nahale. Miljonid naised tarvitavad ainult
Creme Mouson'i
Hind alates 35 sendist.

Noor haritud tüitarlaps palub küiremas korras
laenu 30 kr.
Kirj. ilt. „12/1972".

Soowitakse rentida
vorstitööstus
ühes lihakarniga, joowitaw randteejaama juures. Pakk. Järwa-Jaani p.-k. 23.

Harit. jõmpaatne preili joowib
tutvuda
intelligentse härraga, hea jõbra leidmiseks. Kirjad ilt. „8/2008".

38-a. karske tõsine mees **tutvuks**
prl. wõi pr. ühise kodu loomiseks Eestis. Kirjad fotoga: Postj Reisanie, Kruste, La Spezia, Italia.

Soowin üürida korras
pianiino
Pal. teat. ilt. „9/2009".

Kodanikud, palun, laenake
25—30 kr.
noorele tüitarlapsele. Tagasimaks kokkuleppel. Pal. teat. kirj. ilt. „35/2035".

Kinniswara kindlustusel **soovin laenu**
tühemaks ajaks 400 kr., maksets head protsenti. Teat. jaata ilt. „26/2066".

Elektri-aurulokid
parimate õlidega, alates 150 s. rea, 10 s. kokk. Moodsad soengud 35—50 s. Juukseööstus K. Emme, W. Wiru tän. 3; tel. 464-66.

35-a. riigiametnik maal joowib
tutvuda
korralikku tüitarlapsega wõi lesega, wan. mitte üle 30 a., abiellumise otstarbel. Pöcwapilt ühes tüübikese elulookirjeldusega kuni 15. detj. ilt. „9/2609".

Leskproua soovib
tutvust
vanema soliidse härraga, kes oleks heaks sõbraks. Kirjad slt. „23/2543".

Korralik 25-a. noormees, kellel on kindel töö.
tutvuks
pühiks keskmist kasvu soliidsema preiliga, van 18—27 a. Kirj. slt „19/1939".

Kõrgemapalgaline 24-a. noormees
tutvuks
abielu mõttes noore nägusa neiuga. Kirj. slt. „30/2590".

Kas leidub tänapäeval noor, ideeline, harit. tüdruk, kes
tutvuks
noore harit. vaim. huv. (kirjandus ja muusika) **noormehega?** Tahan õppida klaverimängu, kuid enesel ei ole; soovitav, kel see oleks! Vanus 17—22 a. Lühike elulookirj. ja foto soovitav! Fotod mittemeeldivusel tagastan. Palun suhtuda tõsiselt! Kirjad saata slt. „30/2550".

Soliidne vanem härra
tutvuks
sümpaatse heasüdamliku daamiga 20—40 a. Eelistatud suurem kasv ja mitte sale. Kirjad, soovit. foto ja enesekirjeldusega, slt. „6/2566".

Kas leidub vaba pr. wõi prl., kes
tutvuks
karske vaikse iseloom. kuid vaese 35-a. vanapoisiga ühise kodu loomiseks? Kirj slt. „4/2564".

Haritud 27-a. preili **tutvuks**
soliidse jõukama härraga. Kirjad pal. kohtamisega slt. „28/2548".

Soowin **tutvust**
wanema daamiga, kellel on raha 800—1000 kr. teisi ära juure wõtmiseks. Tänawale kohtama ei ilmu. Ainult tõsised kirjad leiawad wastuse. Kirj. ilt. „39/1959".

Waba jõudamega ja korralikud leht ja neiu joowiwad leida aujameelset
meest
45—50 a., abiellumiseks. Kirjad ilt. „8/2608".

Isikul
kes omab 250—560 kr., juhuslik wõimalus tajuwat äritehinguks. Kirj. ilt. „24/1944".

34-a. lõbus keeli valitsev ametmees soovib leida
sõbra
tüsedamate pr. wõi preilidega hulgast. Kirjad õige aadressiga slt. „5/2605".

Härrad ja prouad! Kuna laenate tüitarlapsele
20 krooni
siis olen Teile südamest tänulik. Kirjad slt. „28/2588".

Autosid
ölitatakse ja pestakse sooja garaashis Kentmani tän. 5. Samas saadaval iga selle autoölisid. Mootorõlide vahetus tasuta.

Kes kingiks
wacjele laste ega emale (kejfm. kasw.) talwpalitu wõi kingad, mida ise ei kanna (tajuu tööga), pal. teat. kirjal. ilt. „17/2577".

„Laste Rõõm" esirinnas

„Laste Rõõm" algata laste näopiltide avaldamise — nüüd teevad seda ka mitmed täiskasvanutele määratud ajakirjad — kõige huvitavamaks jääb aga selle poolest „Laste Rõõm", Lapsed ise, kõige laiemaist rahva kihtidest saadavad neid pilte ühes kaaskirjadega.

Raske haiguse järele suikus igawesele unele minu kallis abikaasa ja meie hea isa

Jüri Weisenberg

sünd. 15. weebr. 1892, surnud 13. dets. 1937.

Sügawas kurbuses **abikaasa ja lapse**

Kirstupanek Kaarli kirikus teisipäewal, 14 detsembril kell 7 õhtul. Matmine Kaarli kirikus neljapäewal, 16. detsembril kell 2 päewal.

Meie head peremeest

JÜRI WEISENBERG'i

mälestavad

Firma Wennad Weisenberg'i metsatööstuse ja puulao ametnikud ja töölised.

Surma läbi lahkunud meie armast lugupeetud majaomanikku

Jüri Weisenberg'i

mälestawad kurbuses **üürniku**

Lugupeetud ärisõpra ja kallist sõpra

Jüri Weisenberg'i

mälestawad A.-S. „Sawi"
Carl Luberg perekonnaga.

Jüri Weisenberg'i

leinawad sügawas kurbuses

isa, wennad, wennanaine ja ristipoeg.

Unustamata armsaid wanemaid

Anna Johanson'i

surnud 31. jaan. 1935. a.

Willem Johanson'i

surnud 14. dets. 1936. a.

mälestawad **lapsed ja lastelapsed.**

Raske haiguse järele lahkus meilt meie armas ema, ämm ja vanaema

Magdalena Krasting (neiuna Joseph)

Sünd. 9. I 1852., surn. 11. XII 1937.

Matmine 15. dets. Narvas Johannese koguduse kalmistul

Lähinajad **omaksed.**

Südamlik tänu

kõigile, kõigile, kes meie armsa abikaasa, isa, poja ja venna

Martin Keiti

matmisest 12. XII s. a. nii soojalt osa võtsid eriti südamlik tänu metalitööstuse omanikule hra Puusaagile, kadunu kaastöötistele, hra dir. Rootsile ja B. Kaldemann'ile.

Lesk, lapsed, ema, õde ja vend.

Kolmapäewal, 8. dets. s. a., lahkus siit maal kese raske haiguse järele

Hans Mit

sünd. 11. dets. 1884. a.

Tema puhkepaika saatmine on laupäewal, 18 a., kell 11 homm. Woitweti Rikandi talust ja mu mine Saarde kalmistule kell 1 p. l.

Sügawas leinas **om**

Tarwis
pesunaist
ja klantsiriikijat kestwale tööle. Tulla Karu tän. 11, pesukotta.

Kauplusse waja kohe wähema kapitaliga meeskaastöötajat

Palk kokkuleppel. Kirjad slt. „33/1993".

Majahoidjat
tarwis. Pärnu mnt. 79, küsida Koidu 120—2, Pärnu mnt. p. otsas.

Wajatakse korralikke
agente
telefoniabonentide raamatute müügiks. Tulla Lai tän. 23—2, kella 17—18.

Tarvis
wanemat inimest 2-a. lapse juure. Küsida õhtul kella 4—6 Kopli t. 2-a, kellaajapäärist.

Köögiteenijat
tarwis. Restoran „Passaaž", Sauna tän. 1.

Wilunud
lokkijat
tarwis. Nunne tän. 11.

Täis-osanikku
kuni Kr. 25.000 wajab wanem, täiskoormatisega teguts jew ettewõte Tallinnas. Teatada slt. „A. 9454".

Tüdrukut
tarwis tallu, Tallinnast 9 km. Palk hea. Kaub. täna, 14. ptp. kella ½3—4 p. l. Paldiski mnt. 44, hoowis.

Tüdrukut
maale tallu tarwis. Kaubelda kesknädala hommikul kl. 8—11 Kunderi tän. 2—11.

Üksiteenijaks
soowitakse wanemat (kuni 45 a. wana) üksildast inimest kaheliikmelisele perele Nõmmel. Soowitus tarwiline. Kirjad saata postkast 347, Tallinn. „M. E. H."

Wajatakse lasteaiamaastajat omast kodust käijat keskealist
naisterahvast
wäikese lapse juure. Soowitaw wene keele oskus. Tulla pärast kella 5 Uus Kalamaja 16—8 (hoowimajas).

Töösius-kaub.-ettewõte põhikapit. Kr. 10.000 wajab palgalist
naisosanikku
kuni Kr. 1000. Soowiawaldused slt. „10/2050".

Vajatakse
maale wallisemasse tallu tüdrukut-abilist. Jakobsoni tän. 37—4.

Wajatakse weoautole korralikku wilunud
autojuhti
Tulla Tellisiwi t. 26—1.

Üksik meester, wajab
majateenijat,
kautsjoniwõimelist, ajutiselt töösluse juhtimiseks ja asjaajamiseks. Kirj. slt. „24/2064".

Preili leiab hea koha
teenijana
üksiku haritud härra juures. Soow. kirj. slt. „25/2585".

Linna lähedale ametniku juure wajatakse wäikesesse tallu
teenijat
Kaubelda 14. ptp. kl. 5—6 p. l., Pärnu mnt. nr. 73, poes.

Üksik härra soowib leida
naisosanikku
puhta tulutoowa tööstuse juurendamiseks. Wajaline kapit. 1500—2000 kr. Kaastöö wõimalik. Kirjad slt. „25/2065".

Teenijat
waja, kes keeta oskab ja majatöid tunneb. Lembitu 4—5.

Müüakse

Rõõmu valmistav
jõulukink
väga ilus siberi laika (emane), 6 kuud vana, asjatundjaile ja headesse kätesse müüa, Hind 45 kr. Sulevimägi 10—1.

Tööpakkumised

Tüdrukut
tarwis linna lähedale tallu. Kaub. lehe ilmumise päewa õhtul ja 15. ikp. homm. kl. 7—10 W. Ameerika tän. 14—10.

Noor teriwe meeldiw tüdarlaps saab
kohe koha
üksiku 5-a. lapsega riigiametniku juures. Pakk. kirj. slt. „10/2450".

Linna lähedal ajuwasse ühiskauplusesse waja 1. jaanuariist energilist
vastutavat müüjat
Palk kokkuleppel. Kirjad kuni 20. detsembrini slt. „15/2575".

Teenijat
vaja väheldasse tallu. soov. keskealine, kes on vilunud kõiges talumajapidamises, loomade talitamises ja hobustega töötamisel. Tulla kella ½4—½7 õht. Magasini 9—1.

Vajan
õpilast pesukotta
pesu-, klants- ja keemilistele töödele. Tulla Luha 12, pesukoda.

Õpilasi
ja käealuseid mantli- ja kasukatööle vaja; ka perenaiseabi tarvis. Suur Karja 9—5.

Waja talupidajaks-hoidjaks (omaette) loomatal. wilunud ustaw. keskealist
naisterahvast
Teat. slt. „18/2578".

Passijat
waja, kes wene keelt räägib. Tulla Prantsi tän. 6—3, kella 12—4-ni p. Soowitusseta mitte tulla.

Wajatakse ärajõiduks
ettekandjaid
Tulla läbi rääkima kella 3—6 Lai tän. 7—5.

Vajatakse
õpilast
kübaraärisse. Sakala 17.

Uudiskauba lewitamiseks wajatakse wilunud
agente
kellel olemas ostjaskond. Lähemalt Tallinn, Lai tän. 9—14, kella 10—2.

Wajatakse karsket praktikaga
autojuhti
weoautole. Soowitaw, kellel endal on töö ja kes wõib jeista üürisõidusõidutsis. Teat. slt. „14/2574".

Weoautole tarwis
osanikku
Teat. kirj. slt. „13/2573".

Tüdrukut
tarwis. Pärnu mnt. 79, küsida Koidu 120—2, Pärnu mnt. p. otsas.

Wajatakse korralikke
agente
telefoniabonentide raamatute müügiks. Tulla Lai tän. 23—2, kella 17—18.

Tarvis
wanemat inimest 2-a. lapse juure. Küsida õhtul kella 4—6 Kopli t. 2-a, kellaajapäärist.

Köögiteenijat
tarwis. Restoran „Passaaž", Sauna tän. 1.

Wilunud
lokkijat
tarwis. Nunne tän. 11.

Proovireisija
kes provintsis juba kaupa müüb, ja 1000 kr. sisse maksta suudab, leiab hea lisateenistuse suurema artikli levitamisel. Soov. kirj. slt. „11/2531".

Wajatakse wilunud puhast ja lapsearmastajat
teenijat
wäikese lapse juure. Kaub. Soo tän. 5—6.

Korralikku lasteta abielupaari
kojarahvaks
tarwis. Tulla kesknädalal. Teatamas müüja meesterahwa talupalitu. Wilmsi tän. 38—1.

Uksik vanem härra otsib
noormeest
kes puid lõhub ja korterisse viib, oma väikese korteri koristamisega. Sooviav. slt. „16/1696".

Kohe waja tublit
talusulast
Kaubelda täna kella 2—4 ja homme, kesknädalal kl. 11—12 Vilmsi tän. 12.

Puhtusearmastajat
teenijat-passijat
omast korterist tarvis väikesesse perekonda Lembitu tän. 19—2. Tulla hoovi kaudu kella 9—10 ja 1—3.

Tüdrukut
maale tallu tarwis. Kaubelda kesknädala hommikul kl. 8—11 Kunderi tän. 2—11.

Üksiteenijaks
soowitakse wanemat (kuni 45 a. wana) üksildast inimest kaheliikmelisele perele Nõmmel. Soowitus tarwiline. Kirjad saata postkast 347, Tallinn. „M. E. H."

Tüdrukut
tarwis maale. Kaub. 15. detj. kell 10 homm. S. Tartu mnt. 27—5.

Paremasse tööstusse waja täiesti wilunud
juuksur-preilit
kindlale kohale ja laupäewast tööliist profsentidele. Pakk. kirj. slt. „38/2038".

Kindla koha
tööstuses saab isik, kes lacnab kindlustuse wastu 1000—1500 kr. Teatada slt. „2/2042".